

W numerze m.in.:

- O wspólnym posiedzeniu rad wydziałów SUM str. 3–4
- Dni otwarte SUM str. 5
- Laury Umiejętności i Kompetencji str. 22
- Konferencje naukowe str. 24–29, 31
- Samorząd Doktorantów SUM na forum krajowym str. 30
- Medykalia w SUM str. 36

O PROJEKCIE CENTRUM DYDAKTYKI I SYMULACJI MEDYCZNEJ ŚLĄSKIEGO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO W KATOWICACH

Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach opracował projekt utworzenia na terenie kampusu w Katowicach-Ligocie Centrum Dydaktyki i Symulacji Medycznej. Jego przedmiotem jest przebudowa budynku byłej pralni szpitala klinicznego w Katowicach-Ligocie na potrzeby nowoczesnego centrum dydaktycznego, które będzie jednostką międzywydziałową Wydziału Lekarskiego w Katowicach oraz Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrze.

Centrum będzie pierwszym tego typu ośrodkiem w naszym kraju. To nowatorskie przedsięwzięcie pozwoli na przeniesienie do Polski najbardziej zaawansowanych, nowoczesnych rozwiązań w zakresie nauczania medycyny. Z doświadczeń SUM będą mogły także korzystać inne polskie uczelnie.

Przyszły budynek Centrum będzie miał dwie kondygnacje, o powierzchni użytkowej około 2400 m² każda, oraz piwnicę. Na piętrze powstaną sale do prowadzenia zajęć dydaktycznych z użyciem techniki symulacji. Technika ta na świecie znajduje już zastosowanie w całym procesie kształcenia medycznego – od pierwszych lat nauki, po kształcenie podyplomowe. Wykorzystuje się ją m.in. w nauczaniu anestezjologii i intensywnej terapii, chirurgii, ginekologii, kardiologii inwazyjnej, medycyny ratunkowej, neonatologii czy geriatric. Symulacja medyczna pozwala na przedkliniczne zapoznanie studentów ze środowiskiem szpitalnym i pacjentem, stanowi uzupełnienie zajęć klinicznych. Studenci mogą ćwiczyć np. udrażnianie dróg oddechowych, kaniulację naczyń, szycie ran, natomiast doświadczeni lekarze mają możliwość doskonalenia wyso-

kospecjalistycznych umiejętności, jak np. laparoscopia czy koronarografia.

W Centrum Dydaktyki i Symulacji Medycznej SUM planuje się stworzenie sześciu sal symulacyjnych (sali operacyjnej, stanowiska intensywnej terapii, dwóch stanowisk SOR, dwóch sal z symulatorami noworodków), a także symulatora karetki i obszaru symulacji przedszpitalnej, przeznaczonych do szkolenia umiejętności praktycznych, zwłaszcza w zakresie postępowania w stanach nagłych i zagrożenia życia. Posłużą do tego nowoczesne symulatory medyczne – urządzenia imitujące pacjenta lub określony narząd, reagujące stosownie do działań osoby uczestniczącej w sesji symulacji. Najnowocześniejsze symulatory są dokładnym odwzorowaniem człowieka z zachowaniem realizmu różnych szczegółów budowy anatomicznej. Symulator wykazuje np. takie oznaki „życia”, jak: słyszalny, wyczuwalny i widzialny (unoszenie klatki piersiowej) oddech, puls, odgłosy pracy serca i płuc, wygląd i reakcja źrenic na światło, pocenie się, krwawienie, drgawki, wymioty itp. Możliwe jest programowanie i wywoływanie określonych stanów chorobowych, monitorowanie „funkcji życiowych” oraz przeprowadzanie procedur medycznych przy użyciu różnego rodzaju sprzętu medycznego (np. monitora EKG, defibrylatora, kapnomietera, aparatu do pomiaru ciśnienia tętniczego czy zaawansowanych urządzeń pomiarowych znajdujących się na stanowisku znieczulenia lub intensywnej terapii). Podczas symulacji możliwe jest również podawanie leków i gazów anestetycznych.

Symulator umieszczony jest w otoczeniu imitującym środowisko rzeczywiste, w którym będą pracować przyszli lekarze (sala szpitalna, sala operacyjna, szpi-

talny oddział ratunkowy, karetka pogotowia ratunkowego, mieszkanie, ulica).

Zastosowanie symulacji – ułatwiając przyswajanie wiedzy – zapewnia szkolenie praktyczne w zakresie dotąd niespotykany m. pozwala studentom na samodzielne działanie, popełnianie błędów i ich analizę (wszystkie sesje są nagrywane i omawiane). Sprzyjać to będzie zarówno lepszemu przygotowaniu studentów do kontaktu z pacjentami, jak i poprawie bezpieczeństwa pacjentów oraz zwiększeniu komfortu chorych leczonych w jednostkach klinicznych. Metoda ta ułatwia także nabycie przez studentów umiejętności komunikacji i pracy zespołowej.

Dr hab. Hanna Misiołek przy symulatorze pacjenta.

Projekt Centrum przewiduje również stworzenie sal ćwiczeniowych do prowadzenia zajęć symulacyjnych z wykorzystaniem wielu mniej skomplikowanych manekinów szkoleniowych. Powstanie też sala samooceny, w której studenci i pracownicy będą mogli samodzielnie ćwiczyć i sprawdzać umiejętność prawidłowego prowadzenia resuscytacji

kraźeniowo-oddechowej. Centrum zostanie wyposażone w mobilne kamery, dzięki którym możliwa będzie rejestracja lub bezpośrednia transmisja obrazu i dźwięku z sal zabiegowych i operacyjnych szpitali klinicznych SUM.

Na parterze budynku zaplanowano zespół pomieszczeń z infrastrukturą pozwalającą na kompleksowe wykorzystanie w procesie kształcenia technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT – *Information and Communication Technologies*). Będą to:

- pomieszczenie pracy własnej, zapisu i skanowania, gdzie znajdują się komputery z dostępem do Internetu, intranetu SUM oraz wirtualnego dziekanatu, urządzenia umożliwiające zapis danych na nośnikach elektronicznych oraz skanowanie;
- sala audytoryjna na około 120 osób, wyposażona w interaktywny pulpit sterujący, umożliwiający modyfikację prezentacji w trakcie jej wyświetlania; zapewniona tu zostanie możliwość odtwarzania prezentacji filmowych, materiałów e-learningowych, odbioru bezpośrednich transmisji z sal zabiegowych i operacyjnych szpitali SUM oraz transmisji telekonferencyjnych między ośrodkami współpracującymi z SUM;
- multimedialna sala wykładowo-ćwiczeniowa ze stanowiskami komputerowymi wyposażonymi w monitory LCD z technologią wyświetlania obrazu 3D; stacje robocze zapewnią tu dostęp do aplikacji prezentujących obrazy w formie trójwymiarowej, korzystanie z tradycyjnego oprogramowania oraz prowadzenie egzaminów testowych dla studentów z użyciem dedykowanej aplikacji indywidualizującej testy; możliwe będzie też prowadzenie zajęć

interaktywnych z użyciem najnowszych technologii informatycznych;

- centrum multimediów z dostępem do baz medycznych i materiałów e-learningowych, czasopism i skryptów;
- centrum oprogramowania wyposażone w wysokowydajne komputery PC z możliwie największą liczbą programów użytkowych udostępnionych studentom i pracownikom SUM;
- sala pracy zbiorowej z wyposażeniem ICT, umożliwiająca zainteresowanym studentom i pracownikom naukowo-dydaktycznym pracę grupową z wykorzystaniem wszystkich materiałów dydaktycznych, literatury oraz baz danych dostępnych elektronicznie w uczelni;
- pomieszczenie opracowania multimediów na potrzeby dydaktyki i e-learningu, które będzie punktem przygotowania i dystrybucji mediów strumieniowych, realizującym zadania na potrzeby zdalnego nauczania na wspieranych kierunkach; zespół pracujący na potrzeby systemu e-learningowego będzie również przygotowywać materiały filmowe bezpośrednio na salach ćwiczeniowych, w laboratoriach i podczas wykładów.

Omawiany projekt Centrum Dydaktyki i Symulacji Medycznej SUM odpowiada potrzebom edukacyjnym studentów kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego, a także oczekiwaniom pacjentów oraz pracodawców zatrudniających absolwentów SUM. Jego realizacja nie tylko zapewni wysoki poziom wykształcenia przyszłych lekarzy i lekarzy-dentystów, ale jednocześnie pozwoli na wykształcenie absolwentów lepiej przygotowanych do samodzielnego poszukiwania informacji i efektywnego wykorzystania technologii informacyj-

no-komunikacyjnych w praktyce zawodowej oraz ustawicznego doskonalenia umiejętności i pogłębiania wiedzy.

Projekt wpisuje się w strategię rozwoju Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, wiążąc się bezpośrednio z kompleksowymi działaniami Uczelni, mającymi na celu szerokie wykorzystanie w procesie kształcenia technologii informatycznych oraz podniesienie atrakcyjności studiowania w SUM przez poprawę zaplecza dydaktycznego Uczelni.

Uczelnia stara się o dofinansowanie tego przedsięwzięcia w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – POIiŚ (działanie 13.1 – Infrastruktura Szkolnictwa Wyższego). Wniosek o dofinansowanie został złożony w grudniu 2008 r. Nasz projekt przeszedł pozytywnie ocenę formalną i znalazł się na podpisanej 22 maja przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego liście projektów rekomendowanych do wsparcia jako projekt podstawowy. Oznacza to, że został wysoko oceniony przez ekspertów (na konkurs wpłynęły 43 wnioski, 13 zostało dopuszczonych do oceny merytorycznej, a tylko 8 uzyskało status projektów podstawowych). Uczelnia będzie zobowiązana do dostarczenia w ciągu 6 miesięcy pełnej dokumentacji projektowej i w przypadku pozytywnej oceny uzupełnionych dokumentów będzie podpisana umowa o dofinansowanie. Całkowita wartość projektu zgłoszonego przez SUM to 33 439 285,00 zł. W przypadku uzyskania dofinansowania cały projekt zostanie sfinansowany ze środków POIiŚ.

*Tekst i fot. Błażej Śmigas
Seksja ds. Programów
Międzynarodowych SUM*

Fotografie wykonano w Centrum Symulacji Medycznej w Savanger w Norwegii.

UWAGI PROREKTORA DS. NAUKI W SPRAWIE WSPÓLNEGO POSIEDZENIA RAD WYDZIAŁÓW SUM 8 MAJA 2009

8 maja 2009 roku odbyło się kolejne, wspólne posiedzenie wszystkich rad wydziałów SUM. Poprzednie takie spotkania miały miejsce w latach 2007 i 2008.

Tym razem gospodarzem posiedzenia, na które do Auli im. Prof. Witolda Zahorskiego w Katowicach-Ligocie przybyło około 100 osób, był Dziekan Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej – dr hab. n. farm. **Stanisław Boryczka**.

W pierwszej części zebrania dziekani poszczególnych wydziałów przedstawili zarys dokonań swoich jednostek w ciągu ostatniego roku oraz plany na najbliższą przyszłość.

Zebrani mieli również okazję wysłuchać krótkich wystąpień JM Rektora SUM – prof. dr hab. n. med. **Ewy Maleckiej-Tendery** oraz Kanclerz Uniwersytetu – mgr **Bernadety Kuraszewskiej**.

Część informacyjną posiedzenia zamknęło wystąpienie Prorektora ds. klinicznych – prof. dr hab. med. **Przemysława Jałowieckiego**, który przedstawił plany budowy Centrum Dydaktyki i Symulacji Medycznej. Informacje nt. Centrum zamieszczono na str. 1–2 tego numeru „Biuletynu”.

W drugiej części posiedzenia połączonych rad wydziałów prowadzący obrady oddał głos zebranych. Dyskusję zdominowały dwa zagadnienia: rozwiązanie przez Uczelnię umów ze sponsorami badań klinicznych oraz ocena parametryczna działalności naukowej pracowników Uczelni.

Z kronikarskiego obowiązku dodaję, że za trzeci w kolejności problem naszej Uczelni uznane zostały zarobki Kanclerza SUM. Ciekawość pytającego w tym przypadku została zaspokojona.

Zakres i waga poruszonych w trakcie dyskusji spraw skłoniły mnie do skorzystania z łamów „Biuletynu Informacyjnego SUM”, aby przedstawić jego czytelnikom – czyli, jak sądzę całej społeczności Uczelni – swoje uwagi. Poruszone tematy pozostają bowiem w polu zainteresowania i obowiązków prorektora ds. nauki. Drugim powodem, dla którego zabieram głos, był ton prowadzenia dyskusji, znacznie utrudniający rozmowę, a przede wszystkim porozumienie.

Pozwolę sobie ustosunkować się do dwóch zasadniczych spraw, poruszonych w trakcie dyskusji. Pierwszą z nich jest rozwiązanie przez Uczelnię umów ze sponsorami badań klinicznych. Wielokrotnie wielu osobom tłumaczyłem przyczyny takiego kroku. Nie był to przejaw woluntaryzmu i arogancji Władz Uczelni, lecz element przywracania normalności i potrzeba dostosowywania naszych działań do istniejących przepisów prawa. Poprosiłem Dział Organizacyjno-Prawny SUM, aby w najbliższym czasie przedstawił na łamach „Biuletynu” konkretne przepisy. Cykl wydawniczy uniemożliwia dokonanie tego w bieżącym numerze.

Zasadniczym przesłaniem tych przepisów jest stwierdzenie, że świadczenie usług zdrowotnych może mieć miejsce wyłącznie w ramach zakładu opieki zdrowotnej. Żaden uniwersytet, nawet wiodący, nie ma takich uprawnień. Ten prze-

pis może się komuś nie podobać, można się z nim nie zgadzać, można nawet dopuścić się nieposłuszeństwa obywatelskiego. Jednak, jak sama nazwa wskazuje, nieposłuszeństwo obywatelskie możliwe jest tylko w przypadku osoby prywatnej. Natomiast rektor nieprzestrzegający reguł prawa, które mu się nie podoba, naraża nie tylko siebie, ale przede wszystkim Uczelnię. Nie sądzę, żeby chciał tego ktoś, komu dobro SUM leży na sercu. Uniwersytet jest przy tym organem założycielskim szpitali klinicznych i przez to jest z nimi ściśle powiązany. Nie można więc mówić, że działalność szpitali klinicznych odbywa się poza Uczelnią.

Nieprawdziwy jest również zarzut, że zmiana strony umowy wyeliminuje osoby biorące udział w badaniu z możliwości współudziału w publikacji. Autorstwo w publikacji zależy bowiem od wkładu pracy uczestników badania, nie zaś od tego, gdzie są oni zatrudnieni, a zatrudnienie w szpitalu klinicznym umożliwia pracownikowi uniwersytetu świadczenie usług zdrowotnych. Tylko tyle i aż tyle. Nieprawdziwe jest więc twierdzenie, że zmiana strony umowy ze sponsorem z Uniwersytetu na Szpital pozbawia uczestników badania klinicznego i autorów publikacji szyldu Uczelni.

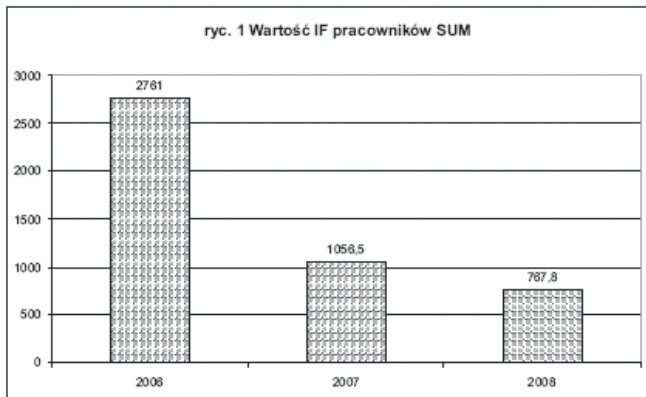
Nie fair jest twierdzenie, że „Władze Uczelni zachęcały do zawierania takich umów, a teraz z nich rezygnują” oraz „Prawo nie działa wstecz”. Co do pierwszego zdania, czuję się zwolniony z tłumaczenia intencji, zamiarów i działań poprzednich władz. Co do drugiego, to obecnym władzom nie chodzi o to, aby prawo działało wstecz, ale o to, aby w ogóle działało. Nie chciałbym w tym miejscu rozwijać tego wątku. Podobnie, z przyczyn oczywistych, nie jestem w stanie przedyskutować finansowej strony tych umów. Być może i na to będzie czas i miejsce. Mogę jedy nie zapewnić, że żadna złotówka nie została nikomu przez Uczelnię zabrana ani sprzeniewierzona.

Drugim głównym tematem dyskusji była, przedstawiona przez prof. dr hab. n. med. **Wojciecha Pluskiewicza**, ocena dorobku naukowego SUM w latach 2006–2008. Profesor **Pluskiewicz** pokazał kilka przeźroczy, które miały przedstawiać „prawdziwy dramat nauki na naszej Uczelni”. Nie twierdzę, że jest bardzo dobrze, ale twierdzenie, że jest „coraz gorzej” jest zwyczajną nieprawdą. Nie chcę zarzucać Panu Profesorowi złej woli, ale trudno mi zrozumieć, aby doświadczony pracownik nauki nie umiał poprawnie przeanalizować niewielkiej przecież liczby danych.

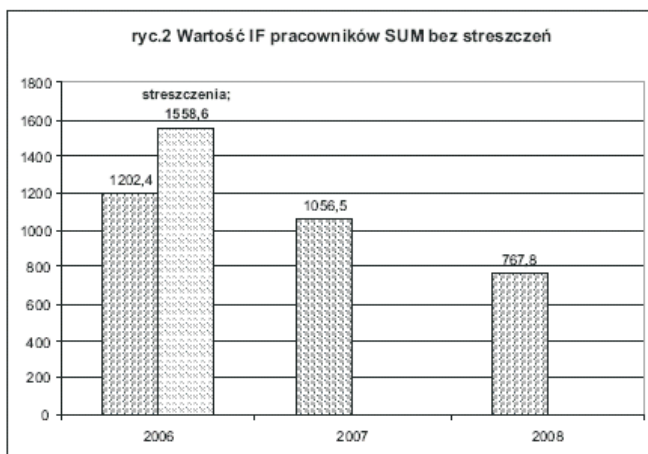
Spróbujmy więc dokonać analizy wyników pracy Pana Profesora **Pluskiewicza**. Po pierwsze – jej tytuł: „Dorobek naukowy SUM”. Przedstawiona analiza nie dotyczy całego dorobku, tylko jego części, jaką są punkty IF (przy okazji zachęcam do dyskusji na łamach „Biuletynu” na temat sposobów oceny pracy i dorobku, w tym naukowego, pracowników Uczelni). Niestety, są i uwagi merytoryczne. Powołując się na dane ze stron internetowych Biblioteki Głównej, Pan Profesor przedstawił następujące sumy punktów IF osiągnięte przez pracowników SUM w ciągu ostatnich trzech lat: 2761 pkt w roku 2006,

UWAGI PROREKTORA DS. NAUKI W SPRAWIE WSPÓLNEGO POSIEDZENIA RAD WYDZIAŁÓW SUM (dokończenie)

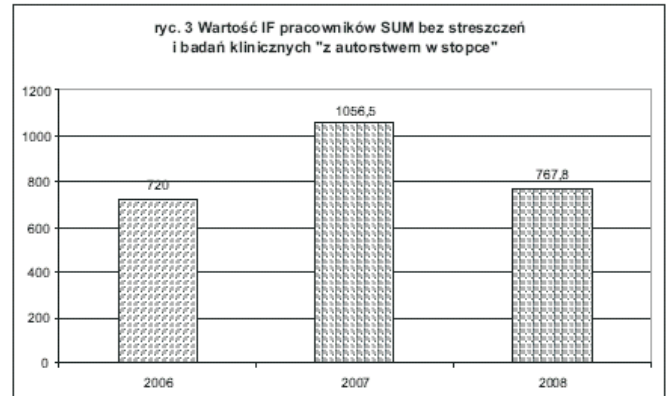
1056,5 pkt w roku 2007 oraz 767,8 w roku 2008 (ryc. 1 – wg W. Pluskiewicza).

Tymczasem na stronie internetowej Biblioteki znajduje się tabelka, z której łatwo wyczytać, że na 2761 pkt IF w roku 2006 składa się 1202,4 pkt za pełne artykuły recenzowane i 1558,6 pkt za opublikowane streszczenia. Dane za lata 2007 i 2008 przytoczone są poprawnie (tzn. nie uwzględniają punktów za streszczenia), chociaż brakuje komentarza, że za rok 2008 są jeszcze niepełne. Po uwzględnieniu poprawek, czyli po zbliżeniu się do prawdy, rycina dotycząca IF, sporządzona przez rzetelnego pracownika nauki wyglądałaby następująco (ryc. 2):

Pracownik doświadczony, zatroskany o dobro Uczelni i znający choć trochę realia ostatnich lat, poczulby twórczy niepokój i zadalby sobie nieco trudu, aby sięgnąć głębiej. Wtedy przekonaby się, że 482 pkt za rok 2006 przypadają na prace, w których zaliczono punkty IF osobom wymienionym w stopkach redakcyjnych. Po odjęciu tych punktów, pozostaje ich w roku 2006 „tylko” 720, a sztandarowa rycina z wystąpienia Pana Profesora **Pluskiewicza** wygląda jeszcze inaczej (ryc. 3).

Nie znaczy to oczywiście, że jest dobrze. Znaczy jedy nie, że główna teza wystąpienia Pana Profesora o „dramatycznym spadku” jest całkowicie błędna. Nie jest również prawdą, że „Władze Uczelni nie robią nic, aby poprawić sytuację.” Wprowadzono reguły, które zachęcają do zdobywania punktów IF, określając progi awansów naukowych, wyrażone posiadaniem minimalnej liczby punktów. Uregulowano zasady rozliczeń prac statutowych i własnych, wprowadzając obowiązek zakończenia każdej z nich opublikowaniem pracy. Być może, są to działania niewystarczające, a głos Pana Profesora **Pluskiewicza** należy uznać za wezwanie do zaostrzenia kryteriów. Na razie można jednak mówić o poprawie, szczególnie kiedy uwzględni się wyniki poprzednich lat (szczegóły na ten temat podam następnym razem). Inna sprawa, czy ta poprawa jest zadowalająca i co można zrobić, żeby było lepiej.

Uprzedzając możliwe uwagi, od razu dodam, że w sposobie przedstawienia punktów za rok 2006 nie ma żadnej winy Biblioteki. Punkty liczono według reguł obowiązujących w poszczególnych latach. Od roku 2007 Centralna Komisja ds. Stopni i Tytułów zobowiązała wszystkie uczelnie do jednako-owego naliczania punktów IF.

Nie piszę tego tekstu, żeby kogokolwiek atakować. Próbuję tylko przekonać do konieczności ostrożnego wyciągania wniosków, do łączenia raczej niż dzielenia, do ostrożnych ocen czyjegoś postępowania. Sądzę, że warto i na ten temat podyskutować. Obiecuję do tego tematu wrócić w najbliższych, już powakacyjnych numerach „Biuletynu”.

Zastanówmy się wspólnie, jak poprawić kondycję nauki na naszym Uniwersytecie. Ale też, jak poprawić dydaktykę. Gdzie ta poprawa powinna się zacząć? Czy przypadkiem nie od nas samych? Zachęcam do rzeczowej dyskusji wszystkich pracowników naszej Uczelni, zarówno na łamach „Biuletynu”, jak i na posiedzeniach rad wydziałów.

Dni Otwarte w Śląskim Uniwersytecie Medycznym

1 i 2 kwietnia 2009 r. trzy wydziały Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach stanęły otworem dla młodzieży ze szkół średnich, która już wkrótce dokona wyboru kierunku studiów. Wydziały Lekarski i Opieki Zdrowotnej w Katowicach zapraszały do swoich siedzib w Ligocie, a Wydział Zdrowia Publicznego na ulicę Piekarską w Bytomiu. 25 kwietnia 2009 r. zorganizowano też Dzień Otwarty Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej w Sosnowcu.

Szczegółowe informacje o wydziałach można było uzyskać biorąc ze sobą przygotowane specjalnie na Dni Otwarte ulotki o SUM. A na pamiątkę przyszli kandydaci na studia zabierali ze sobą długopisy i smycze z nazwą uczelni.

Dni Otwarte to doskonała okazja, by przybliżyć przyszłym kandydatom na studia zaplecze naukowo-dydaktyczne, jakim dysponuje uczelnia. W trakcie bezpośrednich rozmów ze studentami i wykładowcami młodzi ludzie mogą uzyskać odpowiedzi na wiele nurtujących ich pytań związanych z zasadami studiowania panującymi w uczelni.

Izabela Koźmińska-Życzkowska

Dni Otwarte **Wydziału Lekarskiego i Wydziału Opieki Zdrowotnej** odbywały się w Auli im. Prof. Witolda Zahorskiego (1 kwietnia) oraz w Auli im. Prof. Jerzego Szaflarskiego (2 kwietnia) w Katowicach-Ligocie. Przyszli studenci medycyny zostali zaproszeni do Katedr Anatomii, Biologii i Mikrobiologii, gdzie mogli zapoznać się z metodami prowadzenia ćwiczeń, wyposażeniem stanowisk ćwiczeniowych, przykładowymi ćwiczeniami i preparatami, a także obejrzeć krótkie filmy i prezentacje

multimedialne prezentujące historię odwiedzanych katedr. Przedstawieni im zostali wykładowcy i nauczyciele oraz ich osiągnięcia zawodowe.

Wydział Opieki Zdrowotnej rozpoczął swą ofertę edukacyjną od prezentacji trzech działających tu kierunków: pielęgniarstwa, położnictwa i fizjoterapii. Przedstawione zostały jednostki organizacyjne wydziału oraz ich kadra.

Reprezentanci organizacji studenckich uczelnianych, ogólnopolskich i międzynarodowych działających w SUM zachęcali do skorzystania z dostępnych na uczelni form rekreacji i spędzania wolnego czasu oraz z ciekawych programów wymian między narodowych. Przyszłym studentom pragnącym uczestniczyć w życiu naukowym zaprezentowano strukturę STN, możliwości i charakterystykę pracy w kołach naukowych, ze szczególnym uwzględnieniem udziału w corocznych konferencjach STN w Polsce oraz za granicą.

Oprac. J.M. na podstawie programu

Wydział Zdrowia Publicznego zorganizował Dni Otwarte w swojej bytomskiej siedzibie. Ogólnej prezentacji wydziału dokonała dziekan prof. dr hab. n. med. **Malgorzata Muc-Wierzoń**. Następnie przedstawiono różne specjalności, jakie oferuje kierunek dietetyka (epidemiologia i biostatystyka, zdrowie środowiskowe, ochrona zdrowia pracujących). Po prezentacji kół naukowych działających na wydziale wśród przybyłych kandydatów na studentów przeprowadzono konkurs z nagrodami na temat wiedzy żywieniowej wśród młodzieży szkół średnich. Z kolei po charakterystyce wybranych zakładów wydziału (Pracownia Technologii Żywności i Żywie-

nia, Zakład Zdrowia Środowiskowego, Zakład Epidemiologii i Biostatystyki oraz Zakład Ochrony Zdrowia Pracujących) na uczestników Dni Otwartych czekały zadania praktyczne, czyli możliwość przeprowadzenia pomiarów antropometrycznych oraz pomiarów ciśnienia tętniczego krwi, przypomnienie zasad udzielania pierwszej pomocy oraz analiza zagrożeń środowiska poszczególnych miast województwa śląskiego, a na zakończenie ankieta na temat nawyków żywieniowych wśród młodzieży.

Oprac. J.M. na podstawie programu

Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej zaprosił młodzież szkół średnich na Dzień Otwarty w sobotę 25 kwietnia. W budynkach wydziałowych w Sosnowcu przy ulicach Jagiellońskiej, Kasztanowej i Jedności na kandydatów na studia w zakresie farmacji, kosmetologii, analityki medycznej i biotechnologii czekali nauczyciele akademicy i studenci oraz moc przygotowanych przez nich atrakcji. Goście nie tylko mogli obejrzeć bazę naukowo-dydaktyczną, jaką dysponuje wydział, ale też w bezpośrednim kontakcie uzyskać odpowiedzi na pytania dotyczące warunków studiowania.

W Katedrze Chemii można było prześledzić przebieg procesu destylacji, w Pracowni Mikrobiologii oglądano wybrane preparaty, w gabinetach kosmetycznych przeprowadzono prezentacje zabiegów, jakich uczą się wykonywać kosmetyczki. Były ciekawe wykłady, zwiedzanie Apteki Szkoleniowej, a także pokaz na symulatorze szkodliwego wpływu palenia papierosów na organizm.

Izabela Koźmińska-Życzkowska

Z OBRAD SENATU

28 stycznia 2009

- Wyrażono zgodę na:
 - przekształcenie Katedry Pielęgniarstwa działającej w ramach Wydziału Opieki Zdrowotnej poprzez wyłączenie z jej struktury Zakładu Fizjologii Wysiłku Fizycznego (uchwała nr 87/2009);
 - zniesienie Katedry i Zakładu Fizjoterapii, działającej w ramach Wydziału Opieki Zdrowotnej oraz na podjęcie czynności, o których mowa w art. 125 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*, w odniesieniu do osób zatrudnionych w tej jednostce organizacyjnej (uchwała nr 88/2009);
 - utworzenie w ramach Wydziału Opieki Zdrowotnej Katedry Fizjoterapii z działającymi w jej ramach Zakładem Fizjoterapii (uchwała nr 89/2009);
 - włączenie Zakładu Kinezylogii w strukturę Katedry Fizjoterapii, działającej w ramach Wydziału Opieki Zdrowotnej (uchwała nr 90/2009);
 - włączenie Zakładu Fizjologii Wysiłku Fizycznego w strukturę Katedry Fizjoterapii działającej w ramach Wydziału Opieki Zdrowotnej (uchwała nr 91/2009);
 - zniesienie Katedry i Kliniki Neurologii, działającej w ramach Wydziału Lekarskiego w Katowicach oraz na podjęcie czynności, o których mowa w art. 125 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*, w odniesieniu do osób zatrudnionych w tej jednostce organizacyjnej (uchwała nr 92/2009);
 - zniesienie Katedry i Kliniki Neurologii Wieku Podeszłego, działającej w ramach Wydziału Lekarskiego w Katowicach oraz na podjęcie czynności, o których mowa w art. 125 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*, w odniesieniu do osób zatrudnionych w tej jednostce organizacyjnej (uchwała nr 93/2009);
 - utworzenie w ramach Wydziału Lekarskiego w Katowicach Katedry i Kliniki Neurologii (uchwała nr 94/2009);
 - zniesienie Katedry i Kliniki Endokrynologii Ginekologicznej, działającej w ramach Wydziału Lekarskiego w Katowicach oraz na podjęcie czynności, o których mowa w art. 125 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*, w odniesieniu do osób zatrudnionych w tej jednostce organizacyjnej (uchwała nr 95/2009);

- zniesienie Katedry i Kliniki Położnictwa i Ginekologii działającej w ramach Wydziału Lekarskiego w Katowicach oraz na podjęcie czynności, o których mowa w art. 125 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*, w odniesieniu do osób zatrudnionych w tej jednostce organizacyjnej (uchwała nr 96/2009);
- zniesienie działającej w ramach Wydziału Lekarskiego w Katowicach Katedry Położnictwa i Ginekologii z działającymi w jej ramach Kliniką Położnictwa i Ginekologii oraz Kliniką Neonatologii oraz na podjęcie czynności, o których mowa w art. 125 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*, w odniesieniu do osób zatrudnionych w tej jednostce organizacyjnej (uchwała nr 97/2009);
- utworzenie w ramach Wydziału Lekarskiego w Katowicach Katedry Ginekologii i Położnictwa z działającymi w jej ramach trzema jednostkami organizacyjnymi: Kliniką Ginekologii i Położnictwa, Kliniką Endokrynologii Ginekologicznej oraz Kliniką Neonatologii (uchwała nr 98/2009).

- Wprowadzono następujące zmiany w Uchwale Nr 100/2006 Senatu ŚAM z dnia 26 kwietnia 2006 r. z późn. zm. dotyczącej zasad dokonywania okresowej oceny nauczycieli akademickich:

1) W §5 dopisano ust. 4–7 w brzmieniu:

„4. Przy dokonywaniu oceny nauczyciela akademickiego dotyczącej wykonywania obowiązków zasięga się opinii studentów.

5. Opinię, o której mowa w ust. 4 ustala się na podstawie wyników ankiety przeprowadzanej wśród studentów.

6. Przy ocenie nauczyciela akademickiego uwzględnia się zbiorcze wyniki ankiet, o których mowa w ust. 5 z całego okresu będącego przedmiotem oceny poprzez zastosowanie średniej arytmetycznej.

7. Zasady przeprowadzania ankiety określa §10 niniejszej Uchwały.”

2) §10 otrzymał nowe następujące brzmienie:

„1. Ankieta, o której mowa w §5 ust. 5 uwzględnia w szczególności kryteria: techniki realizowania procesu dydaktycznego, fachowości i osobowości prowadzącego zajęcia, a także winna być opracowana i przeprowadzona w sposób zapewniający reprezentatywność jej wyników.

2. Ankieta dostępna jest w formie elektronicznej na stronie internetowej SUM w okresie od 1 lutego do ostatniego dnia lutego dla semestru zimowego oraz w okresie od 1 czerwca do 30 czerwca dla semestru letniego. Forma elektroniczna odzwierciedla dane zawarte w formularzu stanowiącym Załącznik nr 5 do niniejszej uchwały.”

3. Wyniki ankiety generowane są przez elektroniczny system, a wyliczane jako średnia arytmetyczna, i przekazywane są do właściwego Dziekana w terminie 7 dni od zakończenia okresu dostępności elektronicznej ankiety.

4. Dostęp do ankiety możliwy jest wyłącznie na podstawie jednorazowego kodu alfanumerycznego generowanego przez system elektroniczny w Centrum Informatyki i Informatyzacji SUM.

5. Kody dostępu wydawane są studentom w poszczególnych Dziekanatach odpowiednio dla każdego Wydziału.

6. Kody wydawane są w okresie od 1 lutego do ostatniego dnia lutego dla semestru zimowego oraz w okresie od 1 czerwca do 30 czerwca dla semestru letniego.”

Załącznik nr 5 do Uchwały otrzymał nowe brzmienie określone w Załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

Pozostałe zapisy Uchwały nr 100/2006 Senatu ŚAM z dnia 26 kwietnia 2006 r. z późn. zm. nie ulegają zmianie (uchwała nr 99/2009; pełny tekst Załącznika znajduje się na stronie internetowej SUM).

- Zatwierdzono Regulamin Pracy Senackiej Komisji ds. Rozwoju Kadry Naukowo-Dydaktycznej SUM powołanej na kadencję 2008-2012, w brzmieniu stanowiącym Załącznik nr 1 do Uchwały nr 1/2008 z dnia 8.12.2008 r. Senackiej Komisji ds. Rozwoju Kadry Naukowo-Dydaktycznej (uchwała nr 100/2009).

25 lutego 2009

- Pozytywnie zaopiniowano powołanie na kierownika:
 - dr. hab. n. biol. **Krzysztofa Solarza** w Zakładzie Parazytologii Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej (uchwała nr 101/2008);

Z OBRAD SENATU

- dr n. med. **Beaty Naworskiej** w Zakładzie Propedeutyki Położnictwa Katedry Zdrowia Kobiety Wydziału Opieki Zdrowotnej (uchwała nr 102/2008);
- dr n. o kult. fiz. **Olgi Nowotny-Czupryny** w Zakładzie Kinezylogii Katedry Fizjoterapii Wydziału Opieki Zdrowotnej (uchwała nr 103/2008).
- Powołano Uczelnianą Komisję Rekrutacyjną w roku akademickim 2009/2010 (uchwała nr 104/2009) oraz Uczelnianą Komisję Rekrutacyjną dla doktorantów w roku akademickim 2009/2010 (uchwała nr 105/2009).
- Wprowadzono zmiany w Załączniku nr 1 do Uchwały nr 109/2007 Senatu

ŚAM z 28 lutego 2007 r. pt. *Zasady rozliczania pensum dydaktycznego, godzin ponadwymiarowych i zleconych w Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach* (uchwała nr 106/2009; tekst jednolity załącznika na str. 9–11).

- Wprowadzono zmiany w Załączniku nr 2 do Uchwały nr 100/2008 z 28 maja 2008 r. Senatu SUM w sprawie warunków i trybu rekrutacji, form studiów w roku akademickim 2009/2010 (uchwała nr 107/2009; pełny tekst uchwały na str. 11–12; tekst jednolity Załącznika nr 1 znajduje się na stronie internetowej SUM).
- Zatwierdzono prowizorium budżetowe Uczelni na 2009 rok, określone

w załącznikach nr 1–6 do niniejszej Uchwały, które obowiązują do czasu uchwalenia planu rzeczowo-finansowego Uczelni (uchwała nr 108/2009; załączniki 1–6 znajdują się na stronie internetowej SUM).

25 marca 2009

- Pozytywnie zaopiniowano wnioski Rektora o przyznanie nagród Ministra Zdrowia:
 - indywidualnej za osiągnięcia dydaktyczne dla dr. n. med. **Marcina Adamczaka** – za autorstwo rozdziału pt. *Role of glomerular pressure in progression w podręczniku Seldin and Giebisch's The kidney, Physiology and Pathophysiology* (uchwała nr 109/2009);

UCZELNIANE KOMISJE REKRUTACYJNE

na rok akademicki 2009/2010

Uchwała nr 104/2009

Senatu SUM z 25 lutego 2009 r.

w sprawie: powołania Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej w roku akademickim 2009/2010

Na podstawie §127 ust. 2 Statutu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach oraz art. 169 ust. 8 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (*Dz. U. nr 164 poz. 1365 z późn. zm.*)

Senat Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach uchwała, co następuje:

§1

Powołuje Uczelnianą Komisję Rekrutacyjną w składzie:

Przewodniczący	prof. dr hab. n. med. Wanda Romaniuk
Z-ca przewodniczącego	dr hab. n. techn. Danuta Wiechula
Sekretarz	dr n. med. Elżbieta Kotrys-Puchalska
Członkowie	dr n. med. Beata Całyniuk
	dr n. med. Agnieszka Droszdzol
	dr n. med. Urszula Błaszczak

Przedstawiciel Samorządu Studenckiego Wioleta Kobiela.

§2

Zasady wydawania upoważnień do przetwarzania danych osobowych członkom Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej określa Zarządzenie nr 66/2006 z dnia 14.06.2006 Rektora Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach w sprawie ochrony danych osobowych przetwarzanych w Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach.

§3

Zasady i tryb działania Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej określa odrębna Uchwała Senatu.

§4

Wykonanie Uchwały powierza Rektorowi Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach.

§5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Senatu
Rektor

Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach
prof. dr hab. n. med. Ewa Malecka-Tendera

Uchwała nr 105/2009

Senatu SUM z 25 lutego 2009 r.

w sprawie: powołania Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej dla doktorantów w roku akademickim 2009/2010

Na podstawie §127 ust. 2 Statutu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach oraz art. 169 ust. 8 w związku z art. 196 ust. 1 Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (*Dz. U. nr 164 poz. 1365 z późn. zm.*)

Senat Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach uchwała, co następuje:

§1

Powołuje Uczelnianą Komisję Rekrutacyjną dla doktorantów w składzie:

Przewodniczący	prof. dr hab. n. med. Krystyna Olczyk
Członkowie	dr hab. n. med. Grzegorz Cieślak
	dr hab. n. techn. Janusz Mirosławski
	dr hab. n. med. Joanna Ścieszka

Przedstawiciel Samorządu Doktorantów lek. Piotr Wieczorek.

§2

Zasady wydawania upoważnień do przetwarzania danych osobowych członkom Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej określa Zarządzenie nr 66/2006 z dnia 14.06.2006 Rektora Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach w sprawie ochrony danych osobowych przetwarzanych w Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach.

§3

Zasady i tryb działania Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej dla doktorantów określa odrębna Uchwała Senatu.

§4

Wykonanie Uchwały powierza Rektorowi Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach.

§5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Senatu
Rektor

Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach
prof. dr hab. n. med. Ewa Malecka-Tendera

Z OBRAD SENATU

- indywidualnej za osiągnięcia dydaktyczne dla prof. dr. hab. n. med. **Michała Tendery** – za redakcję podręcznika i współautorstwo czterech rozdziałów w podręczniku pt. *Diastolic Heart Failure* (uchwała nr 110/2009);
- zespołowej za osiągnięcia naukowe dla dr. hab. n. med. **Pawła Buszmana**, prof. dr. hab. n. med. **Andrzeja Bochenka**, prof. dr. hab. n. med. **Michała Tendery** – za publikację pt. *Acute and Late Outcomes of Unprotected Left Stenting in Comparison With Surgical Revascularization* (uchwała nr 111/2009);
- zespołowej za osiągnięcia naukowe dla dr. n. med. **Urszuli Blaszczyk**, dr. n. techn. **Beaty Janoszki** – za publikację pt. *Analysis of azaarenes in pan fried meat and its gravy by liquid chromatography with fluorescence detection* (uchwała nr 112/2009);
- zespołowej za osiągnięcia dydaktyczne dla dr. n. med. **Agaty Stanek**, dr. n. med. **Anny Gadowskiej-Cichy**, dr. n. med. **Katarzyny Gawron**, dr. n. med. **Tomasza Wielkoszyńskiego**, dr. n. med. **Brygidy Adamek**, dr. hab. n. med. **Grzegorza Cieślara**, prof. dr. hab. n. med. **Andrzeja Wiczowskiego**, prof. dr. hab. n. med. **Aleksandra Sieronia** – za publikację pt. *Role of Nitric Oxide in Physiology and Pathology of the Gastrointestinal Tract* (uchwała nr 113/2009);
- indywidualnej za osiągnięcia organizacyjne dla prof. dr. hab. n. med. **Krystyny Olczyk** (uchwała nr 114/2009).

22 kwietnia 2009

- Wprowadzono zmiany do Uchwały nr 140/2007 z dnia 27 kwietnia 2007 r. Senatu SAM dotyczącej uchwalenia regulaminu studiów doktoranckich (uchwała nr 115/2009; tekst jednolity Regulaminu na str. 13–16)
- Zatwierdzono następujące limity przyjęć na kierunki niemedyczne z podziałem na studia stacjonarne i niestacjonarne, na rok akademicki 2009/2010:
 1. Limit przyjęć na studia stacjonarne, na kierunki:
 - a) biotechnologia studia I stopnia – 60 miejsc,
 - b) kosmetologia studia I stopnia – 40 miejsc,
 - c) kosmetologia studia II stopnia – 40 miejsc.
 2. Limit przyjęć na studia niestacjonarne, na kierunki:
 - a) kosmetologia studia I stopnia (wieczorowe) – 40 miejsc,
 - b) kosmetologia studia II stopnia (wieczorowe) – 20 miejsc.
- Wykonanie uchwały powierzono Dziekanowi Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej (uchwała nr 116/2009).
- Wyrażono zgodę na zwiększenie nie więcej niż o 20 miejsc limitu przyjęć na kierunek biotechnologia określonego w §1 ust. 1 lit. a) Uchwały nr 116/2009 Senatu SUM z dnia 22 kwietnia 2009 r., pod warunkiem uzyskania zlecenia na realizację zamawianego kształcenia (uchwała nr 117/2009).
- Pozytywnie zaopiniowano plan wydawniczy SUM na 2009 r., który stanowi Załącznik do niniejszej uchwały (uchwała nr 118/2009; załącznik znajduje się na stronie internetowej SUM).
- Wprowadzono zmiany w Załączniku nr 1 do Uchwały nr 57/2008 Senatu SUM z 26 listopada 2008 w sprawie wprowadzenia *Zasad ustalania indywidualnych wynagrodzeń zasadniczych pracowników niebędących nauczycielami akademickimi na potrzeby zastosowania 50 % kosztów uzyskania przychodów w podatku dochodowym od osób fizycznych*; Załącznik nr 2 do Uchwały nr 57/2008 otrzymał nowe brzmienie określone w Załączniku nr 1 niniejszej Uchwały (uchwała nr 119/2009; tekst jednolity załącznika znajduje się na stronie internetowej SUM).
- Wyrażono zgodę na:
 - zniesienie działającej w ramach Wydziału Lekarskiego w Katowicach Katedry Anestezjologii, Intensywnej Terapii i Medycyny Ratunkowej z działającymi w jej ramach Oddziałem Klinicznym Anestezjologii i Intensywnej Terapii oraz Zakładem Medycyny Ratunkowej (uchwała nr 120/2009);
 - zniesienie działającej w ramach Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrze Katedry Anestezjologii i Intensywnej Terapii z działającymi w jej ramach Zakładem Anestezjologii Klinicznej, Oddziałem Klinicznym Kardioanestezji i Intensywnej Terapii Pooperacyjnej oraz Oddziałem Klinicznym Anestezjologii i Intensywnej Terapii (uchwała nr 121/2009);
 - utworzenie w ramach Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrze Katedry Anestezjologii, Intensywnej Terapii i Medycyny Ratunkowej z działającymi w jej ramach pięcioma jednostkami organi-
- zacyjnymi: Kliniką Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Oddziałem Klinicznym Kardioanestezji i Intensywnej Terapii, Oddziałem Klinicznym Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Zakładem Medycyny Ratunkowej oraz Zakładem Badania i Leczenia Bólu (uchwała nr 122/2009);
- zniesienie Katedry i Oddziału Klinicznego Chorób Oczu działającej w ramach Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrze (uchwała nr 123/2009);
- zniesienie Katedry i Zakładu Farmacji Stosowanej działającej w ramach Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej (uchwała nr 124/2009).
- utworzenie w ramach Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej Katedry Farmacji Stosowanej z działającymi w jej ramach dwiema jednostkami organizacyjnymi: Zakładem Technologii Postaci Leku oraz Zakładem Farmacji Aptecznej (uchwała nr 125/2009).
- Pozytywnie zaopiniowano powołanie na stanowisko kierownika:
 - prof. dr. hab. n. med. **Jacka Białkowskiego** w Oddziale Klinicznym Wrodzonych Wad Serca i Kardiologii Dziecięcej Katedry Kardiologii, Wrodzonych Wad Serca i Elektroterapii Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrze (uchwała nr 129/2009);
 - prof. dr. hab. n. med. **Ewy Żukowskiej-Szczechowskiej** w Studium Doktoranckim Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrze (uchwała nr 130/2009);
 - prof. dr. hab. n. med. **Urszuli Goduli-Stuglik** w Kolegium Kształcenia Podyplomowego Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrze (uchwała nr 131/2009);
 - dr. hab. n. med. **Grzegorza Bajora** w Katedrze i Zakładzie Anatomii Prawidłowej Wydziału Lekarskiego w Katowicach (uchwała nr 132/2009);
 - dr. hab. n. farm. **Włodzimierza Białika** w Zakładzie Farmakoekonomiki Katedry Nauk Społecznych Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej (uchwała nr 133/2009);
 - prof. dr. hab. n. med. **Zbigniewa Kalarsa** w Katedrze Kardiologii, Wrodzonych Wad Serca i Elektroterapii Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrze

Z OBRAD SENATU

- (uchwała nr 134/2009) oraz w Oddziale Klinicznym Kardiologii tej Katedry (uchwała nr 126/2009);
- dr hab. n. med. **Jerzego Chudka** w Katedrze Patofizjologii Wydziału Lekarskiego w Katowicach (uchwała nr 135/2009) oraz w Zakładzie Patofizjologii tej Katedry (uchwała nr 127/2009);
 - dr hab. n. hum. **Bożeny Urbanek** w Katedrze Nauk Społecznych Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej (uchwała nr 136/2009) oraz w Zakładzie Historii Medycyny i Farmacji tej Katedry (uchwała nr 128/2009).
 - Dokonano następujących zmian w składzie Senackiej Komisji ds. Rozwoju Kadry Naukowo-Dydaktycznej na kadencję 2008–2012:
 - 1) w miejsce prof. dr hab. n. med. **Joanny Lewin-Kowalik** powołano dr hab. n. med. **Halinę Jędrzejowską-Szypulkę**,
 - 2) w miejsce prof. dr hab. n. farm. **Zofii Dzierżewicz** powołano prof. dr hab. n. med. **Jana Kowalskiego**,
 - 3) w miejsce dr hab. n. med. **Violetty Skrzypulec** powołano dr hab. n. med. **Dariusza Szurleja** (uchwała nr 137/2009).
- 27 maja 2009**
- Pozytywnie zaopiniowano powołanie na kierownika:
 - prof. dr hab. n. med. **Piotra Skalby** w Klinice Endokrynologii Ginekologicznej Katedry Ginekologii i Położnictwa Wydziału Lekarskiego w Katowicach (uchwała nr 138/2009);
 - dr hab. n. med. **Malgorzaty Baumert** w Klinice Neonatologii Katedry Ginekologii i Położnictwa Wydziału Lekarskiego w Katowicach (uchwała nr 139/2009);
 - prof. dr hab. n. med. **Grzegorza Opali** w Katedrze i Klinice Neurologii Wydziału Lekarskiego w Katowicach (uchwała nr 140/2009);
 - dr hab. n. med. **Magdaleny Olszanekiej-Glinianowicz** w Zakładzie Promocji Zdrowia i Leczenia Otyłości Katedry Patofizjologii Wydziału Lekarskiego w Katowicach (uchwała nr 141/2009);
 - prof. dr hab. n. med. **Zdzisławy Kondery-Anasz** w Katedrze i Zakładzie Immunologii i Serologii Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej (uchwała nr 142/2009);
 - dr hab. n. med. **Katarzyny Pawłowskiej-Góral** w Katedrze i Zakładzie Żywności i Żywienia Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej (uchwała nr 143/2009).
 - Uchwalono utworzenie w ramach Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej studiów stacjonarnych II stopnia na kierunku biotechnologia od roku akademickiego 2010/2011 (uchwała nr 151/2009).
 - Ustalono warunki i tryb rekrutacji oraz formy studiów na poszczególnych kierunkach w SUM w roku akademickim 2010/2011 (uchwała nr 152/2009); pełna treść uchwały oraz załączników 1 i 2 zamieszczona jest na stronie internetowej SUM oraz w wydaniu specjalnym „Biuletynu Informacyjnego SUM”).
 - Ustalono warunki i tryb rekrutacji oraz wzór arkusza oceny kandydata na studia doktoranckie w SUM w roku akademickim 2010/2011 (uchwała nr 153/2009); pełna treść uchwały oraz załączników 1 i 2 zamieszczona jest na stronie internetowej SUM oraz w wydaniu specjalnym „Biuletynu Informacyjnego SUM”).
 - Wprowadzono następujące zmiany w załącznikach 1 i 5 uchwały nr 60/2008 z dn. 1 lutego 2008 r. Senatu SUM, dotyczącej Regulaminu Wyborów Ogólnouczelnianych i Wydziałowych w SUM na kadencję 2008–2012 (uchwała nr 154/2009):
 - w załączniku nr 1, tj. w *Kalendarzu wyborów*, wprowadzono pkt XV w brzmieniu:

„9 czerwca 2009 r. ZGLASZANIE KANDYDATÓW NA ELEKTORÓW DO RADY GŁÓWNEJ SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

 - 1) 15 czerwca 2009 r. – I tura wyborów
 - 2) Terminy ewentualnych wyborów dodatkowych:
 - 18 czerwca 2009 r. – II tura
 - 22 czerwca 2009 r. – III tura”
 - w załączniku nr 5, tj. w *Zasadach wyborów do Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego w Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach*, nowe brzmienie otrzytał §6:

„Do dnia 31 lipca 2009 r. należy przekazać Centralnej Komisji Wyborczej Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego listę wybranych elektorów oraz protokoły wyborcze”.

ZASADY ROZLICZANIA PENSUM DYDAKTYCZNEGO, GODZIN PONADWYMIAROWYCH I ZLECONYCH W ŚLĄSKIM UNIWERSYTECIE MEDYCZNYM W KATOWICACH

Załącznik nr 1 do Uchwały nr 109/2007 Senatu ŚAM z dnia 28 lutego 2007 stanowiący Załącznik nr 1 do Uchwały nr 106/2009 Senatu SUM z 25 lutego 2009 r.

Pensum dydaktyczne

§1

1. Przez pensum dydaktyczne rozumie się obowiązkowy roczny wymiar zajęć dydaktycznych nauczyciela akademickiego wynikający z zatrudnienia w Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach.
2. Do pensum dydaktycznego nauczyciela akademickiego w pierwszej kolejności wlicza się zajęcia prowadzone na

studiach stacjonarnych i niestacjonarnych na wydziale (jednostce) macierzystym. W drugiej kolejności wlicza się zajęcia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych prowadzone na innych wydziałach (jednostkach).

3. Jeżeli zajęcia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych nie wypełniają pensum dydaktycznego, wlicza się do niego inne zajęcia wymienione w niniejszej uchwale.

§2

1. Pensum dydaktyczne nauczycieli akademickich w Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach wynosi:

- 1) dla pracowników naukowo-dydaktycznych – 240 godzin obliczeniowych rocznie,
- 2) dla pracowników dydaktycznych, w tym:
 - a) starszych wykładowców, wykładowców – 360 godzin obliczeniowych rocznie,

ZASADY ROZLICZANIA PENSUM DYDAKTYCZNEGO

- b) lektorów i instruktorów lub równorzędnych – 540 godzin obliczeniowych rocznie,
 - 3) dla słuchaczy stacjonarnych studiów doktoranckich na II, III i IV roku studiów – 80 godzin obliczeniowych rocznie,
 - 4) dla słuchaczy niestacjonarnych studiów doktoranckich na II, III i IV roku studiów – 30 godzin obliczeniowych rocznie.
2. Określony w ust. 1 wymiar pensum dydaktycznego obniża się dla:
- 1) rektora, prorektorów, dziekanów i prodziekanów o 1/2 wymiaru,
 - 2) członków Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego o 1/4 wymiaru.
3. Obniżenie wymiaru pensum dydaktycznego przysługuje wyłącznie z jednego tytułu.
4. Nauczyciele akademicy korzystający z obniżonego pensum dydaktycznego nie mogą być wynagradzani z tytułu godzin ponadwymiarowych.

§3

- 1. Za jedną godzinę dydaktyczną w szkoleniu przeddyplomowym przyjmuje się 45 minut zajęć dydaktycznych, w tym: wykłady, seminaria, prelekcje, ćwiczenia, laboratoria, lektoraty, seminaria doktoranckie i magisterskie objęte planem studiów i wynikające z harmonogramów zajęć.
- 2. Za jedną godzinę dydaktyczną zajęć prowadzonych ze studentami w ramach Programu Socrates-Erasmus przyjmuje się 45 minut zajęć objętych programem.
- 3. Za jedną godzinę dydaktyczną w szkoleniu podyplomowym (w tym kursy obligatoryjne przewidziane w programie specjalizacji absolwentów akademii medycznych) przyjmuje się 45 minut zajęć dydaktycznych, w tym: wykłady, seminaria, seminaria kliniczne, ćwiczenia, laboratoria, objęte planem i wynikające z harmonogramów zajęć.
- 4. Do zajęć rozliczanych w ramach pensum dydaktycznego zalicza się ponadto:
 - 1) 30 godzin opiekunom słuchaczy studiów doktoranckich, za zgodą właściwego dziekana, jednak nie więcej niż 90 godzin dydaktycznych,
 - 2) 30 godzin opiekunom kół naukowych, za zgodą właściwego dziekana,
 - 3) opiekunom prac magisterskich przeglądowych (teoretycznych) 10 godzin na semestr za 1 magistranta,

- 4) za opiekę nad pracami magisterskimi doświadczalnymi – 30 godzin na semestr za 1 magistranta,
 - 5) opiekunom prac licencjackich na kierunkach pielęgniarstwo i położnictwo, pod warunkiem, iż standardy kształcenia wymagają złożenia pracy dyplomowej (licencjackiej) 5 godzin na semestr za 1 licencjata.
5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4 pkt 5, Dziekan zawiadamia Prorektora ds. Studiów i Studentów o wprowadzonym obowiązku składania prac dyplomowych (licencjackich) na danym kierunku studiów, wraz z podaniem liczby godzin dydaktycznych niezbędnych do jego realizacji oraz wskazaniem podstawy prawnej.

Godziny ponadwymiarowe

§4

- 1. Wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe przysługuje nauczycielowi akademickiemu tylko w przypadku przekroczenia przez niego pensum dydaktycznego określonego w §2 ust. 1.
- 2. Nauczyciele akademicy zatrudnieni w niepełnym wymiarze czasu pracy nie mogą być wynagradzani z tytułu godzin ponadwymiarowych, chyba że wypracują pełne pensum dydaktyczne obowiązujące na danym stanowisku.
- 3. Zlecenie przez dziekana Wydziału godzin dydaktycznych osobom spoza uczelni oraz pracownikom uczelni nie będącymi nauczycielami akademickimi, może mieć miejsce wyłącznie w przypadku pełnego wykonania pensum dydaktycznego przez nauczycieli akademickich wszystkich wydziałów uczelni w danej dziedzinie (specjalności) lub w przypadku konieczności realizacji zajęć w dziedzinie (specjalności) niereprezentowanej w uczelni, a zatwierdzonej w programach nauczania.

Liczebność grup w kształceniu przed- i podyplomowym

§5

- 1. Studentów każdego roku, każdego kierunku studiów dzieli się na grupy dziekańskie.
- 2. Grupa dziekańska nie może być mniejsza niż 20 studentów i powinna być podzielna przez 10 – na latach, na których prowadzone są zajęcia teoretyczne, i przez 5 – na latach, na których prowadzone są zajęcia kliniczne, z zastrzeżeniem ust. 2a.
- 2a. Na kierunku zdrowie publiczne i kierunku dietetyka grupa dziekańska nie

może być mniejsza niż 30 studentów i powinna być podzielna przez 10.

3. Zajęcia dydaktyczne w kształceniu przeddyplomowym prowadzi się w grupach:

- 1) wykłady – łącznie dla wszystkich studentów danego roku, z tym że na roku liczącym ponad 150 studentów, a także wówczas gdy jest to podyktowane warunkami lokalowymi, wykłady mogą być prowadzone w dwóch grupach wykładowych,
- 2) seminaria – w grupach dziekańskich z wyjątkiem seminaryjnych grup magisterskich,
- 3) ćwiczenia analityczne, chemiczne i inne laboratoryjne – w grupach 10-osobowych,
- 4) ćwiczenia kliniczne:
 - a) w grupach 10-osobowych na kierunku zdrowie publiczne i kierunku dietetyka z zastrzeżeniem lit. c,
 - b) w grupach 5–7-osobowych na kierunkach pielęgniarstwo, położnictwo oraz fizjoterapia,
 - c) w grupach 5-osobowych na pozostałych kierunkach oraz na kierunku zdrowie publiczne w specjalności ratownictwo medyczne,
- 5) ćwiczenia z anestezjologii i intensywnej terapii:
 - a) w grupach 3–5-osobowych na kierunkach pielęgniarstwo, położnictwo oraz fizjoterapia,
 - b) w grupach 3-osobowych na pozostałych kierunkach,
- 6) ćwiczenia kliniczne z pediatrii realizowane na oddziale intensywnej terapii – w grupach 3-osobowych,
- 7) ćwiczenia przedkliniczne praktycznej nauki zawodu na kierunku pielęgniarstwo i położnictwo – w grupach 10-osobowych,
- 8) ćwiczenia w specjalistycznych przychodniach i poradniach – w grupach 5-osobowych,
- 9) ćwiczenia w poradniach pediatrycznych – w grupach 3-osobowych,
- 10) ćwiczenia z praktycznych umiejętności lekarskich (fantomy) – w grupach 10-osobowych,
- 11) ćwiczenia w praktykach lekarzy rodzinnych – z 5 osobami,
- 12) ćwiczenia w trybie „mistrz-uczeń” – z 1 osobą,
- 13) ćwiczenia w aptekach:
 - a) 75% zajęć dydaktycznych w grupach 10-osobowych,
 - b) 25% zajęć dydaktycznych w grupach 5-osobowych,

- 14) lektoraty języków obcych – w grupach co najmniej 10-osobowych,
- 15) zajęcia z wychowania fizycznego – w grupach 20-osobowych z zastrzeżeniem, iż zajęcia z pływania w grupach 15-osobowych.
4. Zajęcia dydaktyczne w ramach Programu Socrates–Erasmus prowadzi się na zasadach indywidualnego toku studiów w systemie „mistrz–uczeń” lub w grupach wymienionych w ust. 3.
5. Zajęcia dydaktyczne realizowane w ramach kształcenia podyplomowego w Studium Doktoranckim prowadzone są w grupach:
- 1) wykłady – dla wszystkich słuchaczy z danego roku,
 - 2) lektoraty z języków obcych – w grupach co najmniej 10-osobowych, chyba że rok liczy mniej osób,
 - 3) seminarium doktoranckie – promotor z 1 osobą.
6. Zajęcia dydaktyczne w szkoleniu podyplomowym w ramach kursów obowiązkowych prowadzone są w grupach:
- 1) wykłady i seminaria – w grupach odpowiadających liczbie uczestników kursu,
 - 2) zajęcia praktyczne (ćwiczenia) – jak w szkoleniu przeddyplomowym.
- Przepisy końcowe**
- §6**
1. Łączna ilość zadań dydaktycznych poszczególnych kierunków studiów wynikająca z:
 - 1) planów studiów uchwalonych przez właściwe Rady Wydziału,
 - 2) liczby studentów poszczególnych lat studiów,
 - 3) zasad rozliczania zadań dydaktycznych określonych w §3,
 - 4) liczebności grup w kształceniu przeddyplomowym określonej w §5, rozliczana jest przez Wydziały z uwzględnieniem w programach nauczania i planach studiów zasady realizacji godzin dydaktycznych w całym cyklu nauczania na danym kierunku studiów w proporcjach: 25% jako wykłady, 25% jako seminaria i 50% jako ćwiczenia, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.
 2. Zasada, o której mowa w ust. 1, nie dotyczy kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych, gdzie procentowy udział godzin może zostać określony przez Radę Wydziału w inny sposób, z uwzględnieniem wynikających ze standardów kształcenia treści programowych nauczanych przedmiotów.
 3. Zasada, o której mowa w ust. 1, nie dotyczy kształcenia na kierunkach studiów, dla których w obowiązujących standardach kształcenia zostały określone inne proporcje dla form realizowanych godzin dydaktycznych.
 4. Zestawienie godzin dydaktycznych na studiach wszystkich stopni i jednolitych studiach magisterskich (stacjonarnych i niestacjonarnych) z uwzględnieniem pensum dydaktycznego, godzin ponadwymiarowych oraz godzin zleconych do wykonania na swoim wydziale i poza swoim wydziałem na kolejny rok akademicki, wydziały obowiązane są złożyć do 20 października każdego roku w Dziale ds. Studiów i Studentów.
5. Zobowiązuje się Dziekanów do:
- 1) planowania zajęć dydaktycznych w wymiarze nieprzekraczającym pensum dydaktycznego,
 - 2) sporządzania i przedkładania do zatwierdzania Radzie Wydziału programów nauczania i planów studiów w zakresie nieprzekraczającym minimalnej liczby godzin określonej w standardach kształcenia na danym kierunku studiów.
6. Sporządzenie przez Dziekana programu nauczania i planu studiów w zakresie przekraczającym minimum, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, wymaga zgody Prorektora ds. Studiów i Studentów.
7. Decyzja, o której mowa w ust. 6, podejmowana jest przez Prorektora przy uwzględnieniu aktualnej sytuacji finansowej Uczelni.
8. Określenie zasad rozliczania zadań dydaktycznych, godzin obliczeniowych oraz zasad dokumentowania czasu pracy następuje w drodze zarządzeń Rektora.

ZMIANY W UCHWALE O WARUNKACH, TRYBIE REKRUTACJI I FORMACH STUDIÓW W ROKU AKADEMICKIM 2009/2010

Uchwała nr 107/2009 Senatu SUM z 25 lutego 2009 r.

w sprawie: zmiany Uchwały nr 100/2008 z dnia 28 maja 2008 roku Senatu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach dotyczącej warunków i trybu rekrutacji, form studiów w roku akademickim 2009/2010.

Na podstawie art. 169 ust. 2 Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (*Dz. U. nr 164, poz. 1365 z późn. zm.*) i §125, w związku §38 ust. 1 pkt 4 Statutu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach

Senat Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach uchwala, co następuje:

§1

W Załączniku nr 2 do Uchwały nr 100/2008 z dnia 28 maja 2008 roku Senatu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach w sprawie warunków i trybu rekrutacji, form studiów w roku akademickim 2009/2010, w tabeli pt. „*Studia drugiego stopnia*” wiersze oznaczone jako kierunek: pielęgniarstwo, położnictwo i fizjoterapia otrzymują nowe następujące brzmienie:

Pielęgniarstwo	Wydział Opieki Zdrowotnej w Katowicach	studia stacjonarne	przyjęcia kandydatów odbywać się będą na podstawie posiadania dyplomu ukończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo oraz uzyskania odpowiedniej liczby punktów w konkursie średniej ocen uzyskanych w przebiegu studiów pierwszego stopnia i liczby punktów otrzymanych na podstawie udokumentowanych osiągnięć kandydata na studiach pierwszego stopnia (stypendia, działalność w organizacjach studenckich itp.); o kolejności umieszczenia na liście rankingowej decydować będzie suma punktów uzyskanych w postępowaniu kwalifikacyjnym
-----------------------	--	---------------------------	---

Pielęgniarstwo	Wydział Opieki Zdrowotnej w Katowicach	studia niestacjonarne (zaoczne)	przyjęcia kandydatów odbywać się będą na podstawie posiadania dyplomu ukończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo oraz uzyskania odpowiedniej liczby punktów w konkursie średniej ocen uzyskanych w przebiegu studiów pierwszego stopnia i liczby punktów otrzymanych na podstawie udokumentowanych osiągnięć kandydata na studiach pierwszego stopnia (stypendia, działalność w organizacjach studenckich itp.) i złożenia zobowiązania do opłacenia studiów; o kolejności umieszczenia na liście rankingowej decydować będzie suma punktów uzyskanych w postępowaniu kwalifikacyjnym
Położnictwo	Wydział Opieki Zdrowotnej w Katowicach	studia stacjonarne	przyjęcia kandydatów odbywać się będą na podstawie posiadania dyplomu ukończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku położnictwo oraz uzyskania odpowiedniej liczby punktów w konkursie średniej ocen uzyskanych w przebiegu studiów pierwszego stopnia i liczby punktów otrzymanych na podstawie udokumentowanych osiągnięć kandydata na studiach pierwszego stopnia (stypendia, działalność w organizacjach studenckich itp.); o kolejności umieszczenia na liście rankingowej decydować będzie suma punktów uzyskanych w postępowaniu kwalifikacyjnym
		studia niestacjonarne (zaoczne)	przyjęcia kandydatów odbywać się będą na podstawie posiadania dyplomu ukończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku położnictwo oraz uzyskania odpowiedniej liczby punktów w konkursie średniej ocen uzyskanych w przebiegu studiów pierwszego stopnia i liczby punktów otrzymanych na podstawie udokumentowanych osiągnięć kandydata na studiach pierwszego stopnia (stypendia, działalność w organizacjach studenckich itp.) i złożenia zobowiązania do opłacenia studiów; o kolejności umieszczenia na liście rankingowej decydować będzie suma punktów uzyskanych w postępowaniu kwalifikacyjnym
Fizjoterapia	Wydział Opieki Zdrowotnej w Katowicach	studia stacjonarne	przyjęcia kandydatów odbywać się będą na podstawie posiadania dyplomu ukończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku fizjoterapia oraz uzyskania odpowiedniej liczby punktów z egzaminu testowego w zakresie fizjoterapii; o kolejności umieszczenia na liście rankingowej decydować będzie suma punktów uzyskanych na egzaminie testowym
		studia niestacjonarne (zaoczne)	przyjęcia kandydatów odbywać się będą na podstawie posiadania dyplomu ukończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku fizjoterapia oraz uzyskania odpowiedniej liczby punktów z egzaminu testowego w zakresie fizjoterapii i złożenia zobowiązania do opłacenia studiów; o kolejności umieszczenia na liście rankingowej decydować będzie suma punktów uzyskanych na egzaminie testowym

§2

Pozostałe zapisy Uchwały nr 100/2008 z dnia 28 maja 2008 roku Senatu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach nie ulegają zmianie.

§3

Tekst jednolity Załącznika nr 2 do Uchwały nr 100/2008 z dnia 28 maja 2008 roku Senatu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach w sprawie warunków i trybu rekrutacji, form studiów w roku akademickim 2009/2010 stanowi Załącznik nr 1 do niniejszej Uchwały.

§4

Treść niniejszej uchwały poleca zamieścić na stronie internetowej Uczelni oraz w Biuletynie Informacyjnym SUM.

§5

Wykonanie Uchwały powierza Prorektorowi ds. Studiów i Studentów Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 28.05.2008 r.

Przewodnicząca Senatu
Rektor
Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach
prof. dr hab. n. med. Ewa Malecka-Tendera

REGULAMIN STUDIÓW DOKTORANCKICH W ŚLĄSKIM UNIWERSYTECIE MEDYCZNYM W KATOWICACH

Tekst jednolity

Załącznik nr 1 do Uchwały nr 140/2007 Senatu ŚAM z dnia 27 kwietnia 2007 r.
stanowiący Załącznik nr 1 do Uchwały nr 115/2009 z dnia 22 kwietnia 2009 r. Senatu SUM

Podstawy prawne:

- Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz.U. Nr 164 poz. 1365 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65 poz. 595 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 grudnia 2006 r. w sprawie studiów doktoranckich prowadzonych przez jednostki organizacyjne uczelni (Dz.U. Nr 1 poz. 3 z późn. zmianami).

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§1

Użyte w treści Regulaminu określenia oznaczają:

- 1) „Uczelnia” – Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach;
- 2) „doktorant” – uczestnik studiów doktoranckich prowadzonych w systemie studiów stacjonarnych lub niestacjonarnych;
- 3) „Kierownik” – powołany przez Rektora w trybie przepisów niniejszego Regulaminu, Kierownik Studium Doktoranckiego;
- 4) „opiekun” – powołany przez Dziekana opiekun naukowy doktoranta sprawujący swoje funkcje do czasu otwarcia przewodu doktorskiego i będący potencjalnym kandydatem na promotora;
- 5) „ustawa” – ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz.U. Nr 164 poz. 1365 z późn. zm.).

§2

1. Studia doktoranckie są studiami trzeciego stopnia, na które przyjmowani są kandydaci posiadający tytuł magistra lub równorzędny oraz spełniający warunki rekrutacji ustalone przez Uczelnię.
2. Celem studiów doktoranckich jest uzyskanie zaawansowanej wiedzy w określonej dziedzinie lub dyscyplinie nauki, przygotowanie do samodzielnej działalności badawczej i twórczej oraz

przygotowanie do uzyskania stopnia naukowego doktora.

§3

1. W Uczelni studia doktoranckie prowadzone są:
 - 1) na Wydziale Lekarskim w Katowicach w dyscyplinach:
 - a) medycyna,
 - b) biologia medyczna;
 - 2) na Wydziale Lekarskim z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrze w dyscyplinach:
 - a) medycyna,
 - b) biologia medyczna,
 - c) stomatologia;
 - 3) na Wydziale Farmaceutycznym z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej w dyscyplinach:
 - a) biologia medyczna,
 - b) farmacja.
2. Studia tworzy i znosi, na wniosek Rady Wydziału Rektor w drodze zarządzenia.
3. Studia doktoranckie mogą być prowadzone jako studia stacjonarne i niestacjonarne.
4. Studia doktoranckie stacjonarne są bezpłatne.
5. Studia doktoranckie niestacjonarne są odpłatne. Wysokość opłat za studia niestacjonarne w danym roku akademickim ustala Rektor.
6. Warunkiem uruchomienia pierwszego roku studiów niestacjonarnych w danym roku akademickim jest zakwalifikowanie na nie w wyniku postępowania rekrutacyjnego minimum 10 osób.

II. REKRUTACJA NA STUDIA

§4

1. Zasady przyjęć, warunki i tryb rekrutacji na studia doktoranckie określa uchwała Senatu.
2. Liczbę miejsc na studiach doktoranckich na poszczególnych wydziałach w danym roku akademickim ustala Rektor.
3. Doktorant/Kandydat na studia doktoranckie, który uczestniczył w rekrutacji na więcej niż jeden Wydział i został przyjęty w poczet doktorantów, może podjąć studia w Uczelni na jednym,

wybranym Wydziale w ramach jednej dyscypliny.

§5

1. Komisje rekrutacyjne do przeprowadzenia naboru na studia doktoranckie w Uczelni powoływane są przez rady wydziałów do dnia 31 maja roku, w którym przeprowadzana jest rekrutacja, w następującym składzie:
 - 1) Dziekan lub Prodziekan ds. przewodów doktorskich,
 - 2) Kierownik Studium Doktoranckiego,
 - 3) 3–6 nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy lub stopień doktora habilitowanego (w tym, w przypadku wydziałów lekarskich: 1–2 specjalistów z zakresu nauk podstawowych, 1–2 specjalistów z zakresu medycyny klinicznej zabiegowej, 1–2 specjalistów z zakresu medycyny klinicznej niezabiegowej).
2. W posiedzeniach Komisji uczestniczy przedstawiciel Samorządu Doktorantów z głosem doradczym.
3. Z danej jednostki organizacyjnej (katedry, kliniki, zakładu) w skład Komisji Rekrutacyjnej nie może zostać powołany więcej niż jeden pracownik.
4. Decyzje w sprawie przyjęcia na studia podejmuje Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna na podstawie wyników postępowania kwalifikacyjnego.
5. Od decyzji Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej, w terminie 14 dni od daty jej otrzymania przez kandydata, służy odwołanie do Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej. Podstawą odwołania może być jedynie wskazanie naruszenia warunków i trybu rekrutacji na studia. Decyzje podejmuje Rektor po rozpatrzeniu wniosku Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej. Decyzja Rektora jest ostateczna.

III. NADZÓR MERYTORYCZNY

§6

1. Nadzór merytoryczny nad studiami doktoranckimi sprawuje Rada Wydziału.
2. Do kompetencji Rady Wydziału należy:
 - a) określenie sposobu dokonywania oceny realizacji programu studiów

REGULAMIN STUDIÓW DOKTORANCKICH

- doktoranckich oraz prowadzenia badań naukowych przez doktorantów,
- b) uchwalanie planów i programów studiów doktoranckich,
 - c) określenie sposobu organizacji zajęć prowadzonych na studiach doktoranckich,
 - d) rozpatrywanie zastrzeżeń doktorantów do ocen realizacji programu studiów doktoranckich oraz prowadzenia badań naukowych, dokonywanych przez Kierownika Studium Doktoranckiego,
 - e) rozpatrywanie odwołań doktorantów od decyzji Kierownika w sprawie zaliczenia kolejnych lat studiów,
 - f) wnioskowanie do Rektora o powołanie Kierownika Studium Doktoranckiego.
3. Rada Wydziału podejmuje rozstrzygnięcia w zakresie swoich kompetencji w formie uchwał.
 4. Przy ustalaniu organizacji zajęć prowadzonych na studiach doktoranckich Rada Wydziału bierze pod uwagę, że:
 - a) więcej niż połowa programu stacjonarnych studiów doktoranckich wymaga obecności uczestników tych studiów na prowadzącym je wydziale i jest realizowana w formie zajęć dydaktycznych i pracy naukowej wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli lub opiekunów naukowych i doktorantów;
 - b) organizacja niestacjonarnych studiów doktoranckich winna zapewnić możliwość ich odbywania osobom zatrudnionym w ramach stosunku pracy.
 5. Rada Wydziału może powołać na wniosek Kierownika Studium Doktoranckiego Radę Programową.
 6. W skład Rady Programowej wchodzi:
 - a) Kierownik Studium Doktoranckiego jako Przewodniczący Rady,
 - b) Prodziekan ds. przewodów doktorskich,
 - c) trzech członków,
 - d) przedstawiciel Samorządu Doktorantów z głosem doradczym.
 7. Członków Rady Programowej wybiera Rada Wydziału z kandydatów zaproponowanych przez Przewodniczącego Rady Programowej.
 8. Harmonogram zajęć obowiązkowych wynikający z planu studiów podawany jest do wiadomości doktorantów

przed rozpoczęciem roku akademickiego.

9. Uaktualniane na bieżąco informacje dotyczące programów i harmonogramów studiów na poszczególnych latach są ogłaszane w Studium Doktoranckim na wydziale oraz na stronie internetowej Uczelni.

§7

1. Studiumi doktoranckimi kieruje Kierownik powoływany na wniosek Rady Wydziału przez Rektora, po zasięgnięciu opinii właściwego organu Samorządu Doktorantów.
2. Organ Samorządu Doktorantów wydaje opinię, o której mowa w ust. 1, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku o jej wydanie.
3. Do obowiązków Kierownika należy:
 - 1) organizacja realizacji programu studiów doktoranckich, w szczególności:
 - a) akceptacja przedkładanych przez poszczególnych doktorantów ramowych programów studiów, zatwierdzonych przez opiekunów naukowych,
 - b) bieżąca kontrola nad przebiegiem studiów,
 - c) składanie okresowych sprawozdań z przebiegu studiów doktoranckich Radzie Wydziału,
 - 2) ocena realizacji programu studiów doktoranckich oraz prowadzenia badań naukowych przez doktorantów,
 - 3) podejmowanie decyzji w sprawie zaliczenia kolejnych lat studiów doktoranckich,
 - 4) podejmowanie decyzji w sprawie skreślenia z listy uczestników studiów doktoranckich,
 - 5) wyrażanie zgody na przedłużenie okresu odbywania studiów doktoranckich,
 - 6) opiniowanie wniosków doktorantów o przyznanie stypendium doktoranckiego.
4. Od decyzji Kierownika, w indywidualnych sprawach doktorantów przysługuje odwołanie do Rektora z zastrzeżeniem ust. 5. Odwołanie składa się na piśmie za pośrednictwem Kierownika w ciągu 14 dni od daty otrzymania decyzji. Decyzja Rektora jest ostateczna.
5. Odwołania od decyzji, o których mowa w §6 ust. 2 lit. e) rozpatruje Rada Wydziału.

IV. ORGANIZACJA STUDIÓW DOKTORANCKICH

§8

1. Osoba przyjęta na studia nabywa prawa doktoranta z chwilą immatrykulacji i złożenia ślubowania.
2. Wraz z indeksem doktorant otrzymuje legitymację doktoranta.
3. Okresem zaliczeniowym na studiach doktoranckich jest rok akademicki, który trwa od 1 października do 30 września następnego roku kalendarzowego, składa się z semestru zimowego i letniego oraz z okresu wolnego od zajęć dydaktycznych.
4. Przy zaliczeniach i egzaminach stosuje się następujące oceny:

bardzo dobry	5,00
ponad dobry	4,50
dobry	4,00
dość dobry	3,50
dostateczny	3,00
niedostateczny	2,00
5. Oceny z egzaminów i zaliczeń wpisywane są do indeksu.
6. Doktorant zobowiązany jest złożyć indeks nie później niż do dnia 30 września każdego roku.
7. Decyzje w sprawie zaliczenia kolejnych lat studiów doktoranckich podejmuje Kierownik Studium Doktoranckiego.

§9

Obsługę administracyjną studiów doktoranckich prowadzi Studium Doktoranckie danego Wydziału.

§10

1. Studia doktoranckie trwają nie dłużej niż cztery lata, z zastrzeżeniem ust. 4, 8 i 9.
2. Za termin ukończenia studiów doktoranckich przyjmuje się datę uzyskania ostatecznego zaliczenia wynikającego z planu studiów.
3. Na studiach doktoranckich nie jest możliwa reaktywacja.
4. W przypadku obrony pracy doktorskiej przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 1, ale nie krótszym niż 3 lata, za datę ukończenia studiów przyjmuje się dzień obrony.
5. Absolwent otrzymuje świadectwo ukończenia studiów doktoranckich.
6. Warunkiem otrzymania świadectwa ukończenia studiów doktoranckich jest zrealizowanie przewidzianego w programie studiów zakresu kształcenia, udokumentowanie wyników prac badawczych oraz złożenie egzaminów przewidzianych programem.

REGULAMIN STUDIÓW DOKTORANCKICH

7. Doktorant, który spełnił warunki niezbędne do uzyskania świadectwa ukończenia studiów doktoranckich i w czasie trwania studiów otworzył przewód doktorski, ale nie obronił pracy doktorskiej, nie ponosi opłat z tytułu kosztów przewodu doktorskiego, jeżeli złożenie pracy w Dziekanacie nastąpiło w ciągu 1 roku od ukończenia studiów.
8. Kierownik Studium Doktoranckiego przedłuża okres odbywania studiów doktoranckich o okres odpowiadający czasowi trwania urlopu macierzyńskiego określonego w odrębnych przepisach.
9. W uzasadnionych przypadkach Kierownik może przedłużyć okres odbywania studiów doktoranckich, zwalniając jednocześnie z obowiązku uczestniczenia w zajęciach, w szczególności w przypadku:
 - a) czasowej niezdolności do odbywania studiów doktoranckich spowodowanej chorobą, jeżeli okres tej niezdolności przekracza okres zasiłkowy,
 - b) sprawowania osobistej opieki nad chorym członkiem rodziny,
 - c) sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem do 4 roku życia lub dzieckiem o orzeczonej niepełnosprawności, łącznie nie więcej niż o 1 rok.
10. Kierownik Studium Doktoranckiego może przedłużyć okres odbywania studiów doktoranckich, zwalniając jednocześnie z obowiązku uczestniczenia w zajęciach, w przypadkach uzasadnionych koniecznością prowadzenia długotrwałych badań naukowych, na czas ich trwania, nie dłużej jednak niż o rok.
11. W przypadkach, określonych w ust. 7, 8 i 9 za datę ukończenia studiów doktoranckich przyjmuje się dzień do którego przedłużono studia, określony w decyzji Kierownika o przedłużeniu studiów doktoranckich.
12. Studium Doktoranckie Wydziału prowadzi dokumentację przebiegu studiów.

V. PRAWA I OBOWIĄZKI OPIEKUNÓW NAUKOWYCH

§11

1. Do momentu otwarcia przewodu doktorskiego doktorantami kierują opiekunowie, powoływani przez Dziekana Wydziału, na którym prowadzone są studia doktoranckie, na wniosek Kierownika spośród nauczycieli akademickich posiadających tytuł nauko-

wy lub stopień doktora habilitowanego.

2. Dziekan powołuje opiekunów najpóźniej do dnia 30 września roku, w którym przeprowadzana jest rekrutacja na studia.
3. Opiekun nadzoruje właściwy przebieg i terminowe zakończenie przez doktoranta poszczególnych semestrów studiów. Opiekun jest równocześnie kandydatem na promotora w przewodzie doktorskim.
4. Zmiana opiekuna/promotora i/lub tematu pracy doktoranta może nastąpić decyzją Dziekana na wniosek Kierownika Studium Doktoranckiego, wyłącznie w szczególnych przypadkach. Decyzja Dziekana jest ostateczna.
5. Do obowiązków opiekuna/promotora należy w szczególności:
 - a) udzielanie doktorantowi pomocy w pracy naukowej, zwłaszcza w doborze tematyki i opracowaniu ramowego programu studiów;
 - b) odbywanie z doktorantem konsultacji i seminariów;
 - c) nadzorowanie postępów w pracy naukowo-badawczej oraz realizacji poszczególnych etapów przewodu doktorskiego;
 - d) ustalanie, w porozumieniu z Kierownikiem, harmonogramu zajęć dydaktycznych prowadzonych przez doktoranta;
 - e) ocena wypełniania przez doktoranta obowiązków w formie zatwierdzania corocznego sprawozdania przedstawianego kierownikowi;
 - f) powiadamianie kierownika o ewentualnym braku postępów w realizacji przez doktoranta programu studiów;
 - g) udzielanie zgody na rozpoczęcie przez doktoranta specjalizacji.
6. W ramach studiów doktoranckich pod opieką jednego opiekuna/promotora nie może pozostawać jednocześnie więcej niż trzech doktorantów.
7. Opiekunowie/promotorzy, którzy bez uzasadnionego powodu nie wywiązują się ze swoich obowiązków, mogą decyzją Dziekana, po zasięgnięciu opinii Kierownika, zostać zawieszani w pełnieniu ww. funkcji w ramach studiów doktoranckich na okres do czterech lat.
8. Opiekunowi/Promotorowi, który wyróżniająco wywiązuje się ze swoich obowiązków w ramach studiów doktoranckich, po nadaniu doktorantowi

stopnia naukowego, Rektor po zasięgnięciu opinii Dziekana i Kierownika może przyznać dyplom lub nagrodę dydaktyczną. Warunki, tryb i zasady ich przyznawania ustalone są w odrębnych przepisach.

VI. PRAWA I OBOWIĄZKI DOKTORANTÓW

§12

Doktorant ma prawo do:

- 1) opieki naukowej ze strony opiekuna naukowego/promotora pracy doktorskiej,
- 2) wskazania tematu pracy doktorskiej przez opiekuna naukowego,
- 3) uczestniczenia w seminariach oraz konferencjach naukowych organizowanych przez Uczelnię,
- 4) korzystania z pomieszczeń dydaktycznych, obiektów sportowych, urządzeń i środków Uczelni oraz pomocy ze strony nauczycieli akademickich i organów Uczelni,
- 5) zrzeszania się w uczelnianych organizacjach doktorantów na zasadach przewidzianych w ustawie,
- 6) przerw wypoczynkowych w wymiarze ośmiu tygodni w ciągu roku w okresie wolnym od zajęć dydaktycznych.
- 7) do ubezpieczenia społecznego i powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

§13

1. Do podstawowych obowiązków doktorantów zalicza się:
 - 1) postępowanie zgodne z treścią ślubowania i Regulaminem Studiów Doktoranckich,
 - 2) realizowanie w ustalonych terminach programu studiów, prowadzenie badań naukowych i przedstawianie sprawozdań z ich przebiegu,
 - 3) udział w zajęciach dydaktycznych przewidzianych w planie studiów i aktywne w nich uczestnictwo.
2. Począwszy od II roku studiów doktoranci obowiązani są odbywać praktyki zawodowe w formie prowadzenia zajęć dydaktycznych lub uczestniczenia w ich prowadzeniu, opracowywania konspektów i materiałów niezbędnych do prowadzenia zajęć dydaktycznych, uczestniczenia w pracach badawczych i organizacyjnych na zasadach określonych przez opiekuna naukowego. Maksymalny wymiar zajęć dydaktycznych prowadzonych przez doktorantów nie może przekraczać 90 godzin dydaktycznych

REGULAMIN STUDIÓW DOKTORANCKICH

rocznie, przy czym wymiar zajęć dydaktycznych prowadzonych przez doktorantów w danym roku ustala Senat.

3. Uczestnicy studiów doktoranckich odbywają je zgodnie z ramowym programem zatwierdzonym przez opiekuna i zaakceptowanym przez Kierownika.
4. Doktorant zobowiązany jest przedłożyć Kierownikowi zatwierdzony przez opiekuna ramowy program przebiegu studiów najpóźniej do dnia 31 grudnia pierwszego semestru.
5. Ramowy program studiów doktoranckich każdego uczestnika powinien być opracowany z zachowaniem następujących zasad:
 - a) temat rozprawy doktorskiej zostanie zgłoszony kierownikowi do końca II semestru,
 - b) otwarcie przewodu doktorskiego nastąpi nie później, niż w ciągu dwóch lat od daty rozpoczęcia studiów,
 - c) obrona pracy doktorskiej powinna odbyć się w VIII semestrze.
6. Doktorant jest zobowiązany do składania opiekunowi/promotorowi, po zakończeniu sesji letniej każdego roku studiów, sprawozdania z ich przebiegu obejmującego między innymi:
 - a) zdane egzaminy oraz odbyte praktyki;
 - b) odbyte wykłady i seminaria;
 - c) udział w zjazdach, sympozjach i kongresach (udział bierny lub czynny – wymaga udokumentowania);
 - d) postępy w zakresie przygotowania rozprawy doktorskiej (opracowanie metodyki, wykonanie części doświadczalnej, badawczej, opracowanie wyników, obliczenia statystyczne, zebrane piśmiennictwo, opracowanie redakcyjne rozprawy, złożenie rozprawy do recenzji);
 - e) przyjęte do druku i opublikowane prace naukowe;
 - f) inne informacje związane z okresem odbywania studiów (specjalizacja, wyjazdy szkoleniowe itp.).
7. Sprawozdanie podlega każdorazowo zatwierdzeniu przez opiekuna/promotora.
8. Warunkiem zaliczenia roku studiów jest uzyskanie wszystkich zaliczeń i złożenie egzaminów określonych w planie i programie danego roku oraz przedłożenie Kierownikowi zatwierdzonego przez opiekuna/pro-

motora sprawozdania, o którym mowa w ust. 7.

9. W przypadku wcześniejszego ukończenia studiów doktoranckich i obrony pracy doktorskiej, zajęcia dydaktyczne uważa się za zaliczone w ilości zrealizowanej do dnia ukończenia studiów oraz zatwierdzonej ramowym programem studiów.

§14

1. Doktoranci, którzy nie wywiązują się z obowiązków określonych w niniejszym Regulaminie oraz w innych przepisach powszechnie obowiązujących, mogą zostać skreśleni z listy uczestników studiów doktoranckich. Decyzję o skreśleniu podejmuje Kierownik. Od decyzji Kierownika służy odwołanie do Rektora. Decyzja Rektora jest ostateczna.
2. Skreślenie z listy uczestników studiów doktoranckich lub ukończenie studiów powoduje wstrzymanie świadczeń, o których mowa w §16. Wypłatę świadczeń wstrzymuje się z pierwszym dniem miesiąca następującego po ukończeniu studiów lub skreśleniu z listy uczestników studiów doktoranckich.

§15

Za naruszenie przepisów obowiązujących w Uczelni oraz czyny uchylające godności doktoranta, ponosi on odpowiedzialność dyscyplinarną na zasadach określonych w ustawie.

VII. POMOC MATERIALNA

§16

1. Doktorant może otrzymać pomoc materialną w formie:
 - 1) stypendium socjalnego,
 - 2) zapomogi,
 - 3) stypendium za wyniki w nauce,
 - 4) stypendium na wyżywienie,
 - 5) stypendium mieszkaniowego,
 - 6) stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych.
2. Świadczenia, o których mowa w ust. 1, przyznawane są ze środków funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów na zasadach określonych w odrębnych przepisach.
3. Doktorant może ubiegać się o przyznanie stypendium doktoranckiego na zasadach ustalonych w zarządzeniu Rektora.

VIII. WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

§17

1. Doktoranci mogą być kierowani za granicę wyłącznie w celu prowadzenia

badania naukowych związanych z realizacją pracy doktorskiej oraz w celach szkoleniowych, za zgodą opiekuna/promotora oraz Kierownika, zatwierdzonej przez Prorektora ds. szkolenia podyplomowego.

2. Okres pobytu doktoranta za granicą nie powoduje przedłużenia czasu trwania studiów doktoranckich, z wyjątkiem sytuacji określonej w §10 ust. 9.
3. W przypadku wyjazdu doktoranta w celach określonych w ust. 1, dłuższego niż okres jednego semestru, decyzję w sprawie uzupełnienia zajęć wynikających z harmonogramu studiów podejmuje Kierownik Studium Doktoranckiego.
4. Doktorant kierowany za granicę może mieć przyznane stypendium doktoranckie albo może być kierowany na koszt własny lub na koszt podmiotu przyjmującego.
5. W sprawach nie ujętych w regulaminie, dotyczących kierowania doktorantów za granicę, stosuje się odpowiednio przepisy rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 października 2006 r. w sprawie warunków kierowania osób za granicę w celach naukowych, dydaktycznych i szkoleniowych oraz szczególnych uprawnień tych osób (Dz.U. Nr 190 poz. 1405).

§18

Warunki podejmowania i odbywania studiów doktoranckich przez cudzoziemców określa ustawa.

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§19

W sprawach dotyczących warunków i trybu odbywania studiów doktoranckich nie uregulowanych niniejszym regulaminem w granicach obowiązujących przepisów prawa, decyzje podejmuje Kierownik Studium Doktoranckiego.

§20

Doktorant rozpoczynający studia składa pisemne oświadczenie o zapoznaniu się z treścią niniejszego regulaminu.

§21

Regulamin obowiązuje od roku akademickiego 2007/2008.

Rektor
prof. dr hab. Ewa Malecka-Tendera

**WYDZIAŁ LEKARSKI
Z ODDZIAŁEM
LEKARSKO-DENTYSTYCZNYM
W ZABRZU**

22 stycznia 2009

Doktoraty

Katarzyna GALWAS-KLIBER: *Wyznaczenie względnej skuteczności biologicznej wiązki jonów węgla przy użyciu modelu mysiego raka gruczolowego AT 17.* (rozprawa wyróżniona)

Promotor:

prof. dr hab. Rafał Tarnawski (Centrum Onkologii Gliwice)

Recenzenci:

prof. dr hab. Bogusław Maciejewski (Centrum Onkologii Gliwice)

prof. dr hab. Jacek Fijuth (UM Łódź)

Andrzej GRABOWSKI: *Optymalizacja techniki laparoskopowego wycięcia śledziony u dzieci.*

Promotor:

prof. dr hab. Józef Dzielicki

Recenzenci:

prof. dr hab. Piotr Czauderna (AM Gdańsk)

dr hab. Jacek Gawrychowski

Lidia JAMRÓZ-WILKOŃSKA: *Ocena jakości polerowania powierzchni materiałów kompozytowych w zależności od rodzaju wypełniacza i systemu polerowania – badania laboratoryjne.*

Promotor:

dr hab. Jerzy Krupiński, prof. nadzw. SUM

Recenzenci:

prof. dr hab. Halina Pawlicka (UM Łódź)

dr hab. Jacek Kasperski

Jarosław LENART: *Jakość snu ciężarnych w wybranej populacji województwa opolskiego.* (rozprawa wyróżniona)

Promotor:

dr hab. Jadwiga Joško

Recenzenci:

prof. dr hab. Emilia Kolarzyk (CM UJ Kraków)

dr hab. Hanna Misiołek

Zofia NOWAK-KAPUSTA: *Sprawność funkcjonalna oraz jakość życia osób w wieku podeszłym przebywających w jednostkach opieki stacjonarnej.*

Promotor:

dr hab. Jacek Durmała

Recenzenci:

prof. dr hab. Teresa Kulik (UM Lublin)

prof. dr hab. Tadeusz Gaździk

Barbara SOBALA-SZCZYGIEL: *Wpływ interferonu alfa-2b na wybrane wskaźniki proliferacji hepatocytów*

**Z RAD
WYDZIAŁÓW**

szczura po częściowej hepatektomii. (rozprawa wyróżniona)

Promotor:

prof. dr hab. Andrzej Wiczkowski

Recenzenci:

dr hab. Andrzej Gabriel

dr hab. Aleksander Garlicki (CM UJ Kraków)

Recenzenci:

Jarosław SZEWCZYK: *Związek polimorfizmu genu interleukiny 1β (IL-1B-511) z regeneracją kostną wyrostków zębodołowych szczęk i części zębodołowej żuchwy.*

Promotor:

dr hab. Rafał Koszowski

Recenzenci:

prof. dr hab. Wojciech Król

dr hab. Andrzej Wojtowicz, prof. nadzw. UM w Warszawie

Recenzenci:

Agata ŻAK: *Wpływ neurotensyny na obwodową regulację układu krążenia we wstrząsie krwotocznym u szczurów.* (rozprawa wyróżniona)

Promotor:

dr hab. Jerzy Jochem

Recenzenci:

prof. dr hab. Ryszard Brus

dr hab. Jerzy Bełtowski (UM Lublin)

19 lutego 2009

Kolokwium habilitacyjne

Dr n. med. Alicja KASPERSKA-ZAJĄC: *Ocena aktywacji płytek krwi na podstawie pomiaru stężenia chemokin w osoczu chorych z różnym fenotypem alergii atopowej i przewlekłą pokrzywką.*

Recenzenci:

prof. dr hab. Marek L. Kowalski (UM Łódź)

prof. dr hab. Wojciech Król

prof. dr hab. Jacek Musiał (CM UJ Kraków)

prof. dr hab. Michał Myśliwiec (UM Białystok)

Doktorat

Agnieszka KĘDZIA: *Wpływ metabolitu furnidypiny-M2 na parametry hemodynamiczne i komorowe zaburzenia rytmu w modelu wczesnych arytmii reperfuzyjnych u szczurów in vivo po podaniu dożołądkowym.*

Promotor:

prof. dr hab. Tadeusz Krzemiński

Recenzenci:

prof. dr hab. Michał Tendera

dr hab. Anna Jablecka (UM Poznań)

19 marca 2009

Kolokwium habilitacyjne

Dr n. med. Stanisław HORÁK: *Ad dukty kwasu dezoksyrybonukleinowego w plemnikach jako czynnik prognostyczny w leczeniu niepłodności za pomocą technik rozrodu wspomagane.*

Recenzenci:

prof. dr hab. Marian Semczuk (UM Lublin)

prof. dr hab. Sławomir Wolczyński (UM Białystok)

prof. dr hab. Longin Marianowski (UM Warszawa)

prof. dr hab. Jan Szczęsny Wilczyński (Inst. „Centrum Zdrowia Matki Polki” Łódź)

Doktoraty

Bożena ECHOLC: *Wybrane subpopulacje limfocytów krwi pepowinowej noworodków a sposób rozwiązania ciąży u ich matek.*

Promotor:

dr hab. Bogdan Mazur

Recenzenci:

prof. dr hab. Urszula Godula-Stuglik

prof. dr hab. Milena Dąbrowska (UM Białystok)

Aleksandra MAJSNEROWSKA: *Porównanie wyników leczenia chorych z submasywną zatorowością płucną z użyciem heparyny lub trombolizy.*

Promotor:

prof. dr hab. Lech Poloński

Recenzenci:

prof. dr hab. Jan Wodniecki

prof. dr hab. Jerzy Lewczuk (AM Wrocław)

Grażyna Maria ROKITA: *Stan kośćca u kobiet chorych na reumatoidalne zapalenie stawów.*

Promotor:

prof. dr hab. Wojciech Pluskiewicz

Recenzenci:

prof. dr hab. Witold Tlustochowicz (WIM Warszawa)

dr hab. Zofia Ostrowska

Joanna STRZELCZYK: *Stężenie białka HSP 27 oraz aktywność enzymów antyoksydacyjnych w gruczolakoraku jelita grubego.* (rozprawa wyróżniona)

Promotor:

prof. dr hab. Andrzej Wiczkowski

Recenzenci:

prof. dr hab. Ewa Birkner

dr hab. Wiesława Bartnik (Centrum Onkologii Gliwice)

Małgorzata WERNER: *Kontrola glikemii u chorych poddawanych zabiegom torakochirurgicznym – wpływ cukrzycy i rodzaju znieczulenia.*

Promotor:

dr hab. Hanna Misiołek

Recenzenci:

dr hab. Grażyna Durek (AM Wrocław)

prof. dr hab. Krzysztof Strojek

9 kwietnia 2009

Doktoraty

Lech BREGUŁA: *Wpływ stosowania preparatów adhezyjnych na ciągłość śliny i kolonizację płyty protezy grzybami drożdżopodobnymi.*

Promotor:

dr hab. Jacek Kasperski

Recenzenci:

prof. dr hab. Wojciech Król

dr hab. Jerzy Sokolowski, prof. nadzw. UM w Łodzi

Maciej HAJDUGA: *Ocena wpływu tkanki mózgowej u szczurów na charakter zmian w warstwie wierzchniej wybranych metali.*

Promotor:

prof. dr hab. Andrzej Plech

Recenzenci:

prof. dr hab. Józef Głuszek (Polit. Wrocławska)

prof. dr hab. Bronisław Kłaptocz

dr hab. Andrzej Gabriel

Maciej SZWEDOWSKI: *Wpływ leczenia bezobjawowego zapalenia gruczołu krokowego na stężenie antygenu PSA w surowicy krwi.*

Promotor:

dr hab. Andrzej Paradysz, prof. nadzw. SUM

Recenzenci:

prof. dr hab. Mieczysław Fryczkowski

dr hab. Marek Sosnowski, prof. nadzw. UM w Łodzi

WYDZIAŁ LEKARSKI W KATOWICACH

8 stycznia 2009

Kolokwia habilitacyjne

Dr n. med. Katarzyna KOTULSKA: *Regeneracja nerwów obwodowych w modelach eksperymentalnych.*

Recenzenci:

dr hab. Julitta Czarkowska-Bauch (PAN Warszawa)

prof. dr hab. Henryk Majchrzak

Z RAD WYDZIAŁÓW

prof. dr hab. Wojciech Kozubski (UM Poznań)

prof. dr hab. Antoni Prusiński (UM Łódź)

Dr n. med. Adam RUDNIK: *Endoskopowe przezklinowe leczenie gruczolaków przysadki – technika operacyjna, skuteczność i bezpieczeństwo metody, analiza porównawcza z metodą mikroskopową, czynniki prognostyczne.*

Recenzenci:

prof. dr hab. Zenon Mariak (UM Białystok)

prof. dr hab. Zbigniew Czernicki (PAN Warszawa)

prof. dr hab. Kazimierz Marchel (WUM)

prof. dr hab. Tomasz Trojanowski (UM Lublin)

Doktoraty

Aleksandra AUGUŚCIAK-DUMA: *Ekspresja wariantów alternatywnego składania mRNA C-endopeptydazy prokolagenu w mięśniakach macicy w zależności od fazy cyklu miesięcznego i w menopauzie.*

Promotor:

dr hab. Aleksander L. Sieroni

Recenzenci:

prof. dr hab. Andrzej Witek

prof. dr hab. Zdzisław Krawczyk (Centrum Onkologii Gliwice)

Bogusława BANASZAK-ŻAK: *Czynniki ryzyka chorób układu krążenia a zmiany czynnościowe i strukturalne ściany naczyniowej w populacji studentów Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach.*

Promotor:

dr hab. Katarzyna Mizia-Stec

Recenzenci:

prof. dr hab. Jan Duława

dr hab. Krzysztof Filipiak, prof. nadzw. WUM

Dorota DOBRZYŃ: *Zdrowotne aspekty życia osób w podeszłym wieku będących pod opieką pomocy społecznej stacjonarnej i ambulatoryjnej.*

Promotor:

dr hab. Czesław Marcisz

Recenzenci:

dr hab. Witold Lukas, prof. nadzw. SUM

prof. dr hab. Barbara Bień (UM Białystok)

Mirosława JANOWSKA: *Wpływ jakości dializoterapii ocenianej według własnej skali punktowej na wybrane parametry czynności i budowy lewej komory serca.*

Promotor:

prof. dr hab. Jan Duława

Recenzenci:

prof. dr hab. Zbigniew Gąsior

prof. dr hab. Władysław Sulowicz (CM UJ Kraków)

Wioletta PIECHACZEK: *Problemy zdrowotne dziewcząt i chłopców w wieku 15-20 lat przebywających w domach dziecka i młodzieżowych ośrodkach wychowawczych województwa śląskiego.*

Promotor:

dr hab. Witold Lukas, prof. nadzw. SUM

Recenzenci:

prof. dr hab. Leszek Wdowiak (Inst. Medycyny Wsi Lublin)

prof. dr hab. Małgorzata Muc-Wierzgoń

Rafał ULCZOK: *Zastosowanie jako pomostu tętniczego biologicznej protezy naczyniowej wytworzonej w jamie otrzewnej owcy.*

Promotor:

dr hab. Michał Krejca

Recenzenci:

prof. dr hab. Kazimierz Suwalski (WUM)

prof. dr hab. Lech Cierpka

19 lutego 2009

Kolokwia habilitacyjne

Dr n. med. Urszula GRZYBOWSKA-CHLEBOWCZYK: *Ekspresja objawów klinicznych w zależności od genotypu oraz profilu cytokin u dzieci i młodzieży z nieswoistymi zapaleniami jelit.*

Recenzenci:

prof. dr hab. Franciszek Iwańczak (AM Wrocław)

prof. dr hab. Andrzej Nowak

prof. dr hab. Wojciech Cichy (UM Poznań)

prof. dr hab. Jerzy Socha (Inst. „Pomnik Centrum Zdrowia Dziecka” Warszawa)

Dr n. med. Małgorzata JANAS-KOZIK: *Regulacyjna rola oreksyny A, oreksyny B, greliny i leptyny u chorych z jądłowstrętem psychicznym leczonych psychoterapią w trakcie 6-miesięcznej obserwacji.*

Recenzenci:

prof. dr hab. Barbara Zahorska-Markiewicz

prof. dr hab. Andrzej Rajewski (UM Poznań)

prof. dr hab. Barbara Krzyżanowska-Świniarska (PAM Szczecin)

prof. dr hab. Irena Namysłowska (Inst. Psychiatrii i Neurologii Warszawa)

12 marca 2009

Kolokwia habilitacyjne

Dr n. med. Magdalena OLSZANECKA-GLINIANOWICZ: *Ocena oznaczania wybranych adipokin w surowicy otyłych kobiet jako czynników ryzyka rozwoju i we wczesnej diagnostyce zespołu metabolicznego.*

Recenzenci:

prof. dr hab. Aldona Dembińska-Kieć (CM UJ Kraków)

prof. dr hab. Bogusław Okopień

prof. dr hab. Andrzej Milewicz (AM Wrocław)

prof. dr hab. Barbara Krzyżanowska-Świniarska (PAM Szczecin)

Dr n. med. Wojciech WOJAKOWSKI: *Różnicowanie w kardiomiocyty małych komórek o fenotypie zarodkowych komórek macierzystych izolowanych ze szpiku kostnego.*

Recenzenci:

prof. dr hab. Jacek Dubiel (CM UJ Kraków)

prof. dr hab. Wiesław Jędrzejczak (WUM)

prof. dr hab. Maria Świątecka (AM Gdańsk)

prof. dr hab. Stefan Grajek (UM Poznań)

Doktoraty

Marzena KOMRAUS: *Przydatność oznaczania zawartości kalprotektyny w stolcu u dzieci z różnymi postaciami zapalenia jelita grubego.*

Promotor:

dr hab. Halina Woś, prof. nadzw. SUM

Recenzenci:

prof. dr hab. Barbara Iwańczak (AM Wrocław)

prof. dr hab. Marek Hartleb

Joanna KOWOL: *Analiza układu HLA-DQ 2 i HLA-DQ8 w diagnostyce celiakii u dzieci.*

Promotor:

dr hab. Halina Woś, prof. nadzw. SUM

Recenzenci:

prof. dr hab. Krystyna Karczewska

prof. dr hab. Hanna Szajewska (WUM)

Andrzej KUREK: *Polimorfizm genu reduktazy metylenotetrahydrofolianowej u osób w wieku powyżej 75 roku życia.*

Promotor:

prof. dr hab. Jan Duława

Recenzenci:

prof. dr hab. Jan Gmiński

prof. dr hab. Marian Klinger (AM Wrocław)

Violetta TOMCZYK-DOROŻYŃSKA: *Ocena konfiguracji kąta przesącza-*

nia oraz efektu hipotensyjnego po zabiegu fakoemulsyfikacji zaćmy z wszczepem sztucznej soczewki wewnątrzgałkowej.

Promotor:

prof. dr hab. Stanisława Gierek-Ciaciura

Recenzenci:

prof. dr hab. Edward Wylegała

dr hab. Dariusz Kęćik, prof. nadzw. WUM

2 kwietnia 2009

Kolokwia habilitacyjne

Dr n. med. Adam BARCZYK: *Mechanizmy zwiększonej akumulacji limfocytów T w sarkoidozie.*

Recenzenci:

prof. dr hab. Paweł Górski (UM Łódź)

prof. dr hab. Dariusz Ziara

prof. dr hab. Włodzimierz Maśliński (Inst. Reumatologii Warszawa)

dr hab. Mariusz Puszczewicz (UM Poznań)

Dr n. farm. Bożena GABRYEL: *Wpływ protekcyjny FK506 i cyklosporyny A na astrocyty kory mózgowej szczura w ischemii symulowanej in vitro.*

Recenzenci:

prof. dr hab. Krzysztof Janeczko (UJ Kraków)

prof. dr hab. Adam Płaźnik (WUM)

prof. dr hab. Jerzy Vetulani (PAN Kraków)

prof. dr hab. Jan Albrecht (PAN Warszawa)

Doktoraty

Anita BLUSZCZ-ROŻNOWSKA: *Stężenie amyloidu A w surowicy chorych na reumatoidalne zapalenie stawów leczonych antagonistą TNF- α .*

Promotor:

prof. dr hab. Eugeniusz Kucharz

Recenzenci:

prof. dr hab. Maria Majdan (UMLublin)

dr hab. Teresa Nieszporek

Wojciech GARCZORZ: *Wpływ κ -elastyny na ekspresję genu syntazy tlenku azotu w komórkach śródbłonna ściany tętniczej in vitro.*

Promotor:

prof. dr hab. Jan Gmiński

Recenzenci:

prof. dr hab. Andrzej Więcek

prof. dr hab. Wiesław H. Trzeciak (UM Poznań)

Damian HUDZIAK: *Porównanie działania furnidypiny i jej metabolitów w modelu fizjologicznie perfundowanego serca szczura.*

Promotor:

dr hab. Marek Jasiński

Recenzenci:

prof. dr hab. Janusz Skalski (CM UJ Kraków)

dr hab. Krzysztof S. Golba

Wojciech MROCZKA: *Ocena zmian stężeń glukozy, leptyny, insuliny i laktogenu łożyskowego we krwi kobiet ciężarnych w II i III trymestrze ciąży powikłanej hipotrofią płodu i nadciśnieniem tętniczym.*

Promotor:

dr hab. Jerzy Sikora, prof. nadzw. SUM

Recenzenci:

dr hab. Violetta Skrzypulec, prof. nadzw. SUM

prof. dr hab. Krzysztof Czajkowski (WUM)

Wojciech SKIBA: *Ocena stężeń transformującego czynnika wzrostu Beta w osoczu krwi u chorych z chorobą wieńcową.*

Promotor:

prof. dr hab. Zbigniew Gąsior

Recenzenci:

prof. dr hab. Bogusław Okopień

prof. dr hab. Krzysztof Filipiak (WUM)

Wojciech WALKOWICZ: *Wpływ uprzedniej rewaskularyzacji mięśnia sercowego na wyniki leczenia interwencyjnego ostrych zespołów wieńcowych.*

Promotor:

prof. dr hab. Zbigniew Gąsior

Recenzenci:

dr hab. Janusz Drzewiecki, prof. nadzw. SUM

prof. dr hab. Hanna Szwed (Inst. Kardiologii Warszawa)

**WYDZIAŁ FARMACEUTYCZNY
Z ODDZIAŁEM MEDYCYNY
LABORATORYJNEJ**

19 lutego 2009

Doktoraty

Katarzyna JELONEK: *Sterowanie mikrostrukturą biodegradowalnych polimerów dla uzyskania kontrolowanego systemu uwalniania leków immunosupresyjnych.*

Promotor:

dr hab. Janusz Kasperczyk

Recenzenci:

prof. dr hab. Janina Lulek (UM Poznań)

prof. dr hab. Janusz Pluta (AM Wrocław)

Barbara MASŁYK: *Ocena prognostycznego znaczenia wybranych parametrów morfologii krwi w radioterapii i radio-chemioterapii chorych na płaskonabłonkowego raka płuca.*

Promotor:

prof. dr hab. Rafał Suwiński (Centrum Onkologii Gliwice)

Z RAD WYDZIAŁÓW

Recenzenci:

prof. dr hab. Jacek Fijuth (UM Łódź)

prof. dr hab. Krystyna Olczyk

Joanna SMOLEŃ: *Warianty genetyczne ludzkiego wirusa upośledzenia odporności typu 1 (HIV-1) w śląskiej populacji osób seropozytywnych.*

Promotor:

dr hab. Tomasz Wąsik

Recenzenci:

dr hab. Bogumiła Litwińska (Państw. Zakład Higieny Warszawa)

dr hab. Jerzy Pacha, prof. nadzw. SUM

12 marca 2009

Doktoraty

Anna KUREK-GÓRECKA: *Ocena właściwości antyoksydacyjnych wybranych frakcji propolisu.*

Promotor:

prof. dr hab. Maria Wardas

Recenzenci:

prof. dr hab. Regina Skorupska-Olędzka (WUM)

prof. dr hab. Artur Stojko

Agnieszka WIĘCŁAWEK: *Aktywność transkrypcyjna genów kodujących receptory i transportery amin biogennych w łożysku kobiet ciężarnych z nadciśnieniem tętniczym oraz cukrzycą indukowaną ciężką.*

Promotor:

dr hab. Urszula Mazurek

Recenzenci:

prof. dr hab. Wiesława Agnieszka Fogel (UM Łódź)

prof. dr hab. Tadeusz Wilczok

**WYDZIAŁ OPIEKI
ZDROWOTNEJ**

6 kwietnia 2009

Doktorat

Dorota FRYSZ-NAGLAK: *Ekspresja, lokalizacja i stężenie we krwi naczyniowo-śródbłonkowego czynnika wzrostu (VEGF) i jego receptorów u chorych na wrzodziejące zapalenie jelita grubego.*

Promotor:

dr hab. Antoni Stadnicki

Recenzenci:

dr hab. Iwona Żak

prof. dr hab. Tomasz Mach (CM UJKraków)

SPRAWY KADROWE

STANOWISKA I TYTUŁY

Tytuł profesora

Dr hab. n. med. Stanisława GIEREK-CIACIURA (od 13 I 2009)

Dr hab. n. med. Piotr KNAPIK (od 13 I 2009)

Dr hab. n. med. Edward WYLĘGAŁA (od 13 I 2009)

Dr hab. n. med. Mariusz GAŚSIOR (od 3 IV 2009)

Dr hab. n. med. Alina PYKA (od 3 IV 2009)

Dr hab. n. med. Violetta SKRZYPULEC (od 23 IV 2009)

Stanowisko profesora zwyczajnego

Prof. dr hab. n. med. Grzegorz OPALA (od 1 IV 2009)

Stanowisko profesora nadzwyczajnego

Prof. dr hab. n. med. Piotr KNAPIK (od 1 III 2009)

Prof. dr hab. n. med. Stanisława GIEREK-CIACIURA (od 1 IV 2009)

**Stopień naukowy
doktora habilitowanego**

Dr n. biol. Katarzyna PAWŁOWSKA-GÓRAL (od 18 XII 2008)

Dr n. med. Adam RUDNIK (8 I 2009)

Dr n. med. Urszula GRZYBOWSKA-CHLEBOWCZYK (od 19 II 2009)

Dr n. med. Małgorzata JANAS-KOZIK (od 19 II 2009)

Dr n. med. Alicja KASPERSKA-ZAJĄC (od 19 II 2009)

Dr n. med. Magdalena OLSZANECKA-GLINIANOWICZ (od 12 III 2009)

Dr n. med. Stanisław HORÁK (od 19 III 2009)

Dr n. med. Adam BARCZYK (od 2 IV 2009)

Dr n. med. Bożena GABRYEL (od 2 IV 2009)

**ZMIANY NA STANOWISKACH
KIEROWNICZYCH**

Dr hab. n. med. Barbara HARAZIN (od 1 I 2009 do 30 IX 2010) – kierownik Zakładu Ochrony Zdrowia w Środowisku Pracy

Dr hab. n. med. dr n. techn. Rajmund ORLICKI (od 1 I 2009 do 30 IX 2010) – kierownik Katedry i Zakładu Materiałoznawstwa Stomatologicznego

Dr hab. n. med. Tomasz IRZYNIEC (od 1 I 2009 do 28 II 2013) – kierownik Katedry Pielęgniarstwa

Dr hab. n. med. Krzysztof KRAJEWSKI-SIUDA (od 1 I 2009 do 31 XII 2014) – kierownik Zakładu Polityki Zdrowotnej

Prof. dr hab. n. med. Grzegorz NAMYSŁOWSKI (od 1 I 2009 do 31 XII 2014) – kierownik Katedry i Oddziału Klinicznego Laryngologii

Dr hab. n. med. Ewa NOWALANY-KOZIELSKA (od 1 I 2009 do 31 XII 2014) – kierownik II Katedry i Oddziału Klinicznego Kardiologii

Prof. dr hab. n. med. Andrzej PARADYSZ (od 1 I 2009 do 31 XII 2014) – kierownik Kliniki Urologii

Prof. dr hab. n. med. Lech POŁOŃSKI (od 1 I 2009 do 31 XII 2014) – kierownik III Katedry i Oddziału Klinicznego Kardiologii

Dr n. med. Dariusz SKAŁBA (od 1 I 2009 do 31 XII 2014) – kierownik Zakładu Propedeutyki Stomatologii

Dr hab. n. med. Marta TANASIEWICZ (od 1 I 2009 do 31 XII 2014) – kierownik Katedry Stomatologii Zachowawczej z Endodoncją

Dr n. med. Beata WIERUCKA-MŁYNARCZYK (od 1 I 2009 do 31 XII 2014) – kierownik Zakładu Chorób Przyzębia i Błony Śluzowej Jamy Ustnej

Dr n. med. Małgorzata NITA (od 1 II 2009 do 31 I 2010) – p.o. kierownik Katedry i Oddziału klinicznego Chorób Oczu

Dr n. med. Urszula SIOMA-MARKOWSKA (od 1 II 2009 do 31 I 2010) – p.o. kierownik Zakładu Pielęgniarstwa w Ginekologii i Położnictwie Katedry Ginekologii i Położnictwa

Dr n. hum. Tomasz HOLECKI (od 1 II 2009 do 31 I 2011) – p.o. kierownik Zakładu Ekonomiki Zdrowia

Prof. dr hab. n. med. Wanda ROMANIUK (od 1 II 2009 do 30 IX 2014) – kierownik Katedry Okulistyki oraz kierownik Kliniki Okulistyki

Prof. dr hab. n. med. Piotr SKAŁBA (od 1 III 2009 do 30 IX 2009) – p.o. kierownik Katedry Ginekologii i Położnictwa

Prof. dr hab. n. med. Grzegorz OPALA (od 1 III 2009 do 30 IX 2009) – p.o. kierownik Katedry i Kliniki Neurologii

Dr hab. n. med. Małgorzata BAUMERT (od 1 III 2009 do 30 IX 2009) – p.o. kierownik Kliniki Neonatologii Katedry Ginekologii i Położnictwa

Dr n. biol. Ilona BEDNAREK (od 1 III 2009 do 31 XII 2012) – p.o. kierownik Zakładu Biotechnologii i Inżynierii Genetycznej

Dr n. biol. Małgorzata LATOCHA (od 1 III 2009 do 31 XII 2012) – p.o. kierownik Zakładu Biologii Komórki

Dr n. med. Beata NAWORSKA (od 1 III 2009 do 28 II 2013) – kierownik Zakładu Propedeutyki Położnictwa Katedry Zdrowia Kobiety

Dr n. o kult. fiz. Olga NOWOTNY-CZUPRYNA (od 1 III 2009 do 28 II 2015) – kierownik Zakładu Kinezyjologii Katedry Fizjoterapii

Dr hab. n. biol. Krzysztof SOLARZ (od 1 III 2009 do 28 II 2015) – kierownik Zakładu Parazytologii

Dr n. hum. Andrzej KUROPATNICKI (od 1 IV 2009 do 30 IX 2012) – p.o. kierownik Studium Języków Obcych

Dr hab. n. med. Magdalena OLSZANECKA-GLINIANOWICZ (od 1 IV 2009 do 30 IX 2009) – p.o. kierownik Zakładu Promocji Zdrowia i Leczenia Otyłości Katedry Patofizjologii

Dr hab. n. med. Grzegorz BAJOR – (od 1 V 2009 do 30 IV 2012) – kierownik Katedry i Zakładu Anatomii

Dr hab. n. med. Jerzy CHUDEK (od 1 V 2009 do 30 IV 2012) – kierownik Katedry Patofizjologii; kierownik Zakładu Patofizjologii

Dr hab. n. farm. Włodzimierz BIALIK (od 1 V 2009 do 30 IV 2012) – kierownik Zakładu Farmakoekonomiki Katedry Nauk Społecznych

Prof. dr hab. n. med. Urszula GODULA-STUGLIK (od 1 V 2009 do 30 IV 2015) – kierownik Kolegium Kształcenia Po-dyplomowego

Dr hab. n. hum. Bożena URBANEK (od 1 V 2009 do 30 IV 2015) – kierownik Katedry Nauk Społecznych; kierownik Zakładu Historii Medycyny i Farmacji

Prof. dr hab. n. hum. Ewa ŻUKOWSKA-SZCZĘCHOWSKA (od 1 V 2009 do 30 IV 2015) – kierownik Studium Doktoranckiego Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrze

Nagrody jubileuszowe styczeń-kwiecień 2009

45-lecie

Prof. dr hab. n. przyr. Jerzy KWAPU-LIŃSKI

Prof. dr hab. n. med. Jan WODNIECKI

40-lecie

Maria BRATEK

Dr n. przyr. Alojzy DANCH

Danuta KĘDRA

Dr hab. n. med. Ewa MARCHIŃSKA-WYRWAŁ

Elżbieta NOWAKOWSKA

Henryk PENKALA

Prof. dr hab. n. med. Wojciech ROKICKI

Dr hab. n. med. Halina WOŚ

Dr hab. n. med. Antoni WYSTRY-CHOWSKI

35-lecie

Bernadeta BAKONYI

Dr hab. n. farm. Stanisław BORYCZKA

Dr hab. n. farm. Andrzej JANKOWSKI

Mgr Piotr KLUSCZYK

Mgr Bożena NOWAK

Dr hab. n. med. Antoni STADNICKI

Brygida SUCHY

Dr n. przyr. Maria TEISTER

Brygida WENCEL

30-lecie

Dr n. med. Teresa BILEWICZ-WYRO-ZUMSKA

Zbigniew HAMUDA

Jerzy JONCZYK

Mgr inż. Krysty na KASPEREK

Jolanta KEMPNY

Dr n. med. Aleksandra KOZIARZ

Ewa MAKAROWSKA

Mgr Andrzej RECHOWICZ

Mgr Krysty na STAWIARZ

Dr hab. n. med. Ewa ZIÓŁKO

Urszula ZEMLA

25-lecie

Alicja DZIADEK

Alicja FIGAS

Dr hab. n. chem. Janusz KASPERCZYK

Elżbieta KASPRZAK

Mgr Małgorzata KAZIMIERCZAK

Mgr Bożena KORNILYCH

Mgr Wiesław KURAS

Dr n. med. Zbigniew MUCHA

Mgr Jolanta PAŃCZYK

Anna PEPLIŃSKA-OZIEBŁO

Joanna REGULSKA

Jolanta SAMBORSKA-KOZAK

Jaroslawa SPRADA

Dr n. farm. Aleksandra SUSZKA-ŚWI-TEK

Mgr Maria SZEMET

Mgr Bożena WIDYNA

Maria ŻYDEK

20-lecie

Dr n. farm. Wojciech BARAN

Dr n. med. Lech BORKOWSKI

Dr n. med. Witold DRZASTWA

Dr n. med. Joanna GŁOGOWSKA-SZELAĞ

Dr n. farm. Janusz GÓRSKI

Dr n. med. Hanna HÜPSCH-MARZEC

Dr n. med. Aleksandra JANUSZEK-TRZCIAKOWSKA

Dr n. med. Dariusz KAJDANIUK

Dr n. med. Aleksandra KOCZOR-ROZ-MUS

Dr hab. n. med. Michał KREJCA

Mgr Mariola MACHURA

Mgr Ewa NOWAK

Dr n. biol. Krzysztof PAWLICKI

Stanisław PIETRZYK

Dr n. med. Helena SŁAWSKA

Teresa SOKÓŁ

Dr n. med. Wojciech STOLARZ

Mgr Joachim TWOREK

Dr n. med. Beata WIERUCKA-MŁY-NARCZYK

Dr n. med. Beata WOLNICKA

Prof. dr hab. n. med. Barbara ZUBELE-WICZ-SZKODZIŃSKA

NOWOŚCI WYDAWNICZE

1. Bednarek Ilona: Zjawisko oporności wielolekowej MDR w nowotworach pęcherza moczowego – próby kliniczne i badania in vitro. Profil molekularny oraz modulacja MDR z wykorzystaniem interferencji RNA. Rozpr. habil. nr 1/2009, Katowice: SUM 2009.
2. Kajdaniuk Dariusz: Aktywność transkrypcyjna genów TGF β 1 i VEGF oraz ich receptorów w wątrobie w powiązaniu ze stężeniami czynników wzrostu we krwi u chorych z przewlekłymi zapa-

leniami wątroby typu B i C w zależności od uzyskanego efektu leczenia przeciwwirusowego – badanie retrospektywne. Rozpr. habil. nr 6/2009, Katowice: SUM 2009.

3. Markowski Jarosław: Ekspresja genów w raku płaskonabłonkowym krtani in vivo na podstawie mikromacierzy oligonukleotydowych. Rozpr. habil. nr 5/2009, Katowice: SUM 2009.
4. Pilch-Kowalczyk Joanna: Prognozowanie stopnia ciężkości ostrego zapalenia trzustki (na podstawie obrazu trzustki i powikłań narządowych) w tomografii komputerowej. Rozpr. habil. nr 2/2009, Katowice: SUM 2009.

5. Szygula-Jurkiewicz Bożena: Jakość życia, depresja i rokowanie u chorych ze skurczową niewydolnością serca. Rozpr. habil. nr 3/2009, Katowice: SUM 2009.
6. Wiadomości Lekarskie 2008, tom 61, nr 10–12, Katowice: SUM 2008.
7. Zdrowie publiczne. Cz. I, red. Joanna Kobza, wyd. I, Katowice 2008.
8. Ziąja Jacek: Ekspresja genów kodujących białka enzymatyczne szlaku syntezy aldosteronu i kortyzolu w gruczolakach kory nadnerczy bez potwierdzonej czynności hormonalnej u chorych na nadciśnienie tętnicze. Rozpr. habil. nr 4/2009, Katowice: SUM 2009.

PROFESOR JACEK BIAŁKOWSKI UHONOROWANY LAUREM UMIEJĘTNOŚCI I KOMPETENCJI 2008

Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach po raz siedemnasty przyznała Laury Umiejętności i Kompetencji podsumowujące ubiegły rok. W tym roku kapituła przyznała swe odznaczenia za 2008 rok m.in. **Andrzejowi Wajdzie**, reżyserowi filmowemu i teatralnemu (Diamentowy Laur), **Radosławowi Sikorskiemu**, ministrowi spraw zagranicznych (Kryształowy Laur) oraz **Bożenie Walter**, prezes Fundacji TVN „Nie jesteś sam” (Platynowy Laur „Pro publico bono”). Gala odbyła się w zabrzańskim Domu Muzyki i Tańca 17 stycznia 2009 roku, a na uroczystość przybyli znani i cenieni przedstawiciele świata polityki, kultury, nauki i gospodarki.

Platynowe Laury Umiejętności i Kompetencji przyznawane są wybitnym osobowościom, organizacjom i instytucjom, których aktywność ma wymiar ponadregionalny i międzynarodowy, a wartości płynące z ich pracy są uniwersalne i godne naśladowania. Właśnie w tej kategorii wyróżnienie otrzymał prof. dr hab. n. med. **Jacek Białkowski** – kierownik Katedry i Oddziału Klinicznego Wrodzonych Wad Serca i Kardiologii Dziecięcej SUM.

Prof. **Jacek Białkowski** koncentruje się na udoskonalaniu nowych technik cewnikowań serca – diagnostycznych i interwencyjnych – we wrodzonych wadach serca (m.in. przezskórne zamykanie PDA, przezskórne zamykanie ASD II za pomocą Amplatzer Septal Occluder, walwuloplastyka aortalna i płucna, cewnikowanie interwencyjne w leczeniu pochirurgicznych zmian układu sercowo-naczyniowego) oraz na stosowaniu techniki przewlekłego natleniania pozaustrojowego, tzw. ECMO. Jego badania i publikacje dotyczą głównie diagnostyki i leczenia wrodzonych wad serca, ale również wielu aspektów związanych z szeroko rozumianą pediatrią.

Klinika kierowana przez prof. **Białkowskiego** jest dziś jedną z najbardziej doświadczonych w Europie i na świecie w nieoperacyjnym leczeniu wrodzonych wad serca. Od kilku lat kształcą lekarzy z innych krajów, m.in. z Kosowa. Aktualnie w zakresie programów stypendialnych dotyczących kardiologii inwazyjnej szkoli lekarzy z Ameryki Łacińskiej, Europy Wschodniej, a w ramach stypendium im. Kurta

Amplatza przeprowadza szkolenia dla specjalistów z różnych krajów. Sam prof. **Białkowski** służy radą amerykańskim konstruktorom, którzy nadal udoskonalają swoje implanty.

Obok profesora **Białkowskiego** wyróżnione zostały też inne osoby i instytucje związane z medycyną: dr hab. n. med. **Marek Rudnicki** – chirurg, profesor na Uniwersytecie Illinois w Chicago, absolwent i były nauczyciel akademicki naszej Uczelni, a obecnie profesor wizytujący SUM (Platynowy Laur w kategorii „Ambasador spraw polskich”) i **Krzysztof Lehnort** – prezes Przedsiębiorstwa Świadczeń Zdrowotnych i Promocji Zdrowia ELVITA Jaworzno III (Złoty Laur w kategorii „Menedżer, lider społeczno-gospodarczy”). Złoty Laur w kategorii „Pro Publico Bono” otrzymały następujące osoby: dr n. med. **Józef Kurek** (dyrektor naczelny SP ZOZ Szpitala Wielospecjalistycznego w Jaworznie), dr n. med. **Tadeusz Leśniak** (ordynator Oddziału Chirurgii Onkologicznej i Ogólnej w Beskidzkim Centrum Onkologii w Bielsku-Białej), **Kazimierz Łukawiecki** (dyrektor Opolskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w Opolu) oraz, jako instytucja, Centrum Leczenia Oparzeń w Siemianowicach Śląskich.

Dla laureatów i gości zaśpiewał i zatańczył Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny – tegoroczny laureat Platynowego Lauru „Ambasador spraw polskich”

Osiągnięcia Profesora oraz kierowanego przez niego zespołu były tematem artykułu Pawła Walewskiego pt. *Operacja na zamkniętym sercu*, zamieszczonego w numerze 3 tegorocznej „Polityki”.

Profesor Jacek Białkowski (pierwszy z lewej) odbiera wyróżnienie i gratulacje z rąk Tadeusza Donocika, przewodniczącego Kapituły i prezesa Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach.

Fot. Dariusz Chrost

Oprac. J. Miozga

WIZYTA PROFESORA KARLA-FRIEDRICHA HAMANNA Z KLINIKI LARYNGOLOGII TECHNICZNEGO UNIWERSYTETU W MONACHIUM

Dnia 22 kwietnia br. przybył do Polski – na zaproszenie władz Śląskiego Uniwersytetu Medycznego – Profesor **Karl-Friedrich Hamann** z Kliniki Laryngologii Technicznego Uniwersytetu w Monachium. Wizyta odbyła się w ramach współpracy naszej Uczelni z Technicznym Uniwersytetem w Monachium.

Wystąpienie profesora.

Profesor wraz z Małżonką przyleciał na lotnisko Balice w Krakowie, pierwszy dzień pobytu w Polsce spędził na zwiedzaniu Krakowa w towarzystwie pracowników Katedry i Oddziału Klinicznego Laryngologii SUM, dr hab. med. **Macieja Misiolka** i dr hab. med. **Grażyny Lisowskiej**. Wieczorem Goście zostali przywiezieni do Zabrza.

W drugim dniu wizyty – 23 kwietnia – Profesor odwiedził Oddział Kliniczny Laryngologii w Zabrze. Profesor **Hamann** jest laryngologiem, większość swojego życia zawodowego i naukowego poświęcił otoneurologii. Dzisiaj jest

cenionym ekspertem w tej dziedzinie w Europie. Na spotkaniu w Klinice w Zabrze omówiono i zaplanowano wstępne zasady współpracy naukowej. Będzie ona realizowana głównie w dziedzinie audiologii i labiryntologii.

Z inicjatywy profesora **Hamanna**, być może, uda się włączyć do współpracy trzeciego partnera – Uniwersytet w Nicei.

O godzinie 15.00 w sali wykładowej Szpitala Specjalistycznego w Zabrze Profesor **Hamann** wygłosił wykład dla studentów VI roku kierunku lekarskiego Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrze, poświęcony diagnostyce i leczeniu zaburzeń równowagi. Na wykładzie obecnych było ponad 60 studentów. Po wykładzie miała miejsce ciekawa dyskusja. Profesor miał również możliwość zwiedzenia kampusu w Zabrze-Rokitnicy.

W piątek 24 kwietnia Profesor był gościem zebrania naukowo-szkoleniowego Oddziału Śląsko-Opolskiego Polskiego Towarzystwa Otolaryngologów Chirurgów Głowy i Szyi w Domu Lekarza w Katowicach, gdzie przedstawił wykład na temat diagnostyki i leczenia choroby Meniera. W czasie zebrania wykład wygłosił również prof. **Maciej Modrzejewski** z UJ. Wykład dotyczył możliwości rekonstrukcji po rozległych operacjach nowotworów głowy i szyi. Oba wykłady zostały wygłoszone w języku angielskim. Tym bardziej więc cieszy fakt, że laryngolodzy tak licznie i aktywnie uczestniczyli w zebraniu. Chcemy dodać, że zaproszenie na zebranie przyjęli również nasi Koledzy z Kliniki Otolaryngologii w Warszawie.

Wieczorem Państwo Hamannowie gościli na koncercie charytatywnym na rzecz Kliniki Kardiologii UJ, który odbył się w Operze Krakowskiej. Koncert, w wykonaniu muzyków z Filharmonii Wiedeńskiej oraz solistów z Krakowa i Wrocławia, połączony był z aukcją szkiców malarskich na rzecz remontu i rozbudowy Kliniki.

W sobotę przed południem Państwo Hamannowie z lotniska w Balicach odlecieli do Monachium.

Wizytę należy uznać za bardzo owocną. Korzyść odnieśli studenci, mogąc uczestniczyć w wykładzie eksperta w dziedzinie otoneurologii. Rysuje się też realna szansa nawiązania ścisłej współpracy naukowej z ośrodkiem w Monachium. Zostały poczynione

Studenci podczas wykładu profesora Karla Hamanna.

pierwsze ustalenia w tym kierunku. Profesor **Hamann** zaprosił dr. hab. **M. Misiolka** do Monachium w okresie jesiennym, w celu wygłoszenia wykładu i uściślenia powziętych planów naukowych. Odnieśliśmy wrażenie, że zarówno Profesor **Hamann**, jak i jego Małżonka byli bardzo zadowoleni z przyjęcia w Polsce. Podkreślali naszą serdeczność i gościnność oraz wysoki poziom merytoryczny i językowy studentów, z którymi mieli możliwość rozmawiać.

*Maciej Misiółek
Grażyna Lisowska*

PROFESOR DONNA E. SWEET GOŚCIEM COLLOQUIUM REUMATOLOGORUM SILESIAE

Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych i Reumatologii SUM cyklicznie organizuje jednodniowe konferencje naukowo-szkoleniowe pod nazwą „Colloquium Rheumatologorum Silesiae” czyli „Rozmowy reumatologów śląskich”. Trzecie spotkanie z tego cyklu odbyło się w Katowicach w dniu 21 lutego 2009 r. Mimo zimowej pogody w Auli im. Prof. Witolda Zahorskiego zgromadziło się około 200 słuchaczy. Myślą przewodnią było interdyscyplinarne ukazanie problemów, które dotyczą narządu ruchu.

Gościem specjalnym spotkania była prof. **Donna E. Sweet**. Prof. **D. E. Sweet** pracuje w Wichita (Kansas, USA) i od wielu lat zajmuje się zakażeniami wirusem HIV. Jest znanym badaczem tego tematu i ma status międzynarodowego wykładowcy American College of Physicians. Ta sama organizacja nadała jej też tytuł „Master ACP”. Prof. **Donna E. Sweet** wygłosiła wykład „HIV/AIDS – What rheumatologist needs to know”. W trwającej godzinę ciekawej prezentacji przedstawiła aktualne osiągnięcia w leczeniu chorych zakażonych wirusem HIV (w tym znaczną poprawę w

długości przeżycia), a przede wszystkim mówiła o „maskach” reumatologicznych zakażeń HIV i odmiennościach przebiegu niektórych chorób narządu ruchu u tych chorych. Ciekawe były też informacje o leczeniu tych chorych, gdyż typowa terapia stosowana u ludzi niezakażonych często ma charakter immunosupresji. Wykład spotkał się z dużym zainteresowaniem i był w opinii słuchaczy bardzo udany i potrzebny.

Zgodnie z założeniem konferencji kolejne tematy dotyczyły spojrzenia na problemy reumatologiczne ze strony różnych specjalności. Wygłoszono m.in. następujące wykłady: „Strategia leczenia chorych na reumatoidalne zapalenie stawów” (prof. **Jacek Szechiński** – Wrocław), „Nowoczesne leczenie łuszczycy” (prof. **Lidia Rudnicka** – Warszawa), „Polineuropatie” (prof. **Krystyna Pierzchała** – Zabrze), „Skuteczna i bezpieczna farmakoterapia bólu w praktyce klinicznej” (dr **Jarosław Woron** – Kraków) „Caościowa ocena geriatryczna – złoty standard w diagnostyce i terapii osób starszych” (dr **Jarosław Derejczyk** – Katowice). O problemach hematologicznych w praktyce

klinicznej reumatologa mówiła prof. **Sławomira Kyrzcz-Krzemiń** (Katowice), o ryzyku zakażenia gruźlicą u chorych leczonych biologicznie – prof. **Eugeniusz J. Kucharz** (Katowice), o zakażeniach dróg oddechowych u chorych leczonych immunosupresyjnie dr **Szymon Dworniczak** (Zabrze), a neurobiologię przedstawiła dr **Anetta Bal** (Katowice).

Dobór tematów – bardzo odmienny od wielu spotkań reumatologicznych – oraz poziom wykładów spotkały się z uznaniem słuchaczy, którzy wytrwali do zakończenia obrad po południu.

Prof. **Donna E. Sweet** była pierwszy raz w Polsce. Mimo śnieżnej zimy udało się pokazać Jej Kraków, Wieliczkę i Muzeum Obozu Zagłady w Oświęcimiu oraz trochę pochodzić po Katowicach.

Konferencja „Colloquium Rheumatologorum Silesiae” raz jeszcze potwierdziła, jak mocno zintegrowane są problemy zdrowotne, prawie zawsze mające pierwszeństwo nad specjalizacją szczegółową.

Prof. Eugeniusz Józef Kucharz

Prof. Donna E. Sweet podczas wykładu. Na język polski tłumaczy prof. Eugeniusz J. Kucharz. *Fot. A. Kotulska*

Gość specjalny wśród organizatorów i uczestników Konferencji. Od lewej: Kornelia Zmysłowska, Anna Kotulska, Donna E. Sweet, Eugeniusz J. Kucharz i Andrzej Zmysłowski.

Fot. z archiwum E. J. Kucharza

Zapraszamy na stronę internetową Śląskiego Uniwersytetu Medycznego
<http://www.sum.edu.pl>

Wersja elektroniczna „Biuletynu Informacyjnego SUM” <http://www.sum.edu.pl/page.php?192>

Uchwały Senatu SUM <http://www.sum.edu.pl/news.php?cat.24>

POLSKI ROBOT KARDIOCHIRURGICZNY ZOPEROWAŁ ZWIERZĘTA

Zespół pod kierunkiem dra n. med. **Zbigniewa Nawrata**, adiunkta w Katedrze Kardiochirurgii i Transplantologii w Zabrze SUM oraz dyrektora Instytutu Protez Serca w Fundacji Rozwoju Kardiochirurgii w Zabrze po raz pierwszy przetestował na sali operacyjnej kilka prototypów polskich robotów kardiochirurgicznych z rodziny Robin Heart, powstałych w tej placówce naukowo-badawczej w latach 2000–2008. Tworzące cztery ramiona robotów i cztery unisystemy mechatroniczne oraz nowe narzędzia laparoskopowe. Dotychczas na świecie istnieje tylko jeden robot chirurgiczny – amerykański da Vinci.

Eksperymentalne operacje miały miejsce w Centrum Medycyny Doświadczalnej w Katowicach-Ligocie SUM. Role pacjentów odegrały świny domowe, których organy wewnętrzne, a szczególnie serce, są najbardziej podobne do ludzkich. 21 stycznia 2009 roku lekarze wykonali dwie testowe operacje, w trakcie których usunęli pęcherzyk żółciowy, a następnego dnia napra-

wili zastawkę mitralną z zastosowaniem krążenia pozaustrojowego.

Urządzenia testowali doświadczeni praktycy – dr **Romuald Cichoń**, dyrektor naukowy Fundacji Rozwoju Kardiochirurgii w Zabrze i główny ekspert w dziedzinie robotyki, dr **Grzegorz Religa** z Instytutu Kardiologii z Anina, oraz lek. **Joanna Śliwka** i dr **Michał Zembala** – kardiochirurdzy ze Śląskiego Centrum Chorób Serca.

Obecna próba miała na celu przetestowanie działania prototypu polskiego urządzenia, znalezienia i wyeliminowania jego niedociągnięć i wad konstrukcyjnych w warunkach maksymalnie zbliżonych do naturalnych. Później, może nawet w przyszłym roku, planowane są próby przedkliniczne, które pozwolą na ubieganie się o certyfikat dopuszczający do zabiegów w warunkach klinicznych.

Robot pozwoli operować ludzi jak najbardziej precyzyjnie oraz małoinwazyjnie. Zespół budujący robota pod kierunkiem dra **Zbigniewa Nawrata** tworzą nie tylko lekarze, ale też konstrukto-

rzy, informatycy, elektronicy i mechanicy. Nad projektem realizowanym w Fundacji Rozwoju Kardiochirurgii oprócz naukowców z Politechniki Śląskiej pracują też specjaliści z Politechniki Łódzkiej i Warszawskiej.

Do tej pory projekt kosztował 3 mln zł, z czego połowę stanowiły środki budżetowe z resortu nauki, a resztę zapewniła Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii. Dla porównania – amerykański robot da Vinci kosztuje 2,5 mln euro. Polski odpowiednik będzie na pewno tańszy.

Oprac. Joanna Miozga

Dnia 9 maja br. dr **Zbigniew Nawrat** otrzymał nagrodę „Miód 2009” nadawaną przez gazetę „Polska. Dziennik Zachodni” tym, którzy zrobili coś wspólnego dla regionu i społeczeństwa. Doceniono w ten sposób jego wkład w budowę robota chirurgicznego „Robin Heart”, organizację i prowadzenie konferencji naukowych Bio Med Tech Silesia oraz pionierski cykl wykładów na temat sztucznych narządów.

Operuje dr Romuald Cichoń.

Fot. M. Jakubowski

Pierwszy z lewej: dr Zbigniew Nawrat. Fot. M. Jakubowski

DZIESIĄTA SŁOWACKO-POLSKA KONFERENCJA INTERNISTYCZNA

Od roku 2000 organizowane są naprzemiennie w Polsce i Słowacji coroczne konferencje internistyczne. Ze strony polskiej ich organizatorem jest Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych i Reumatologii SUM działająca razem z Towarzystwem Internistów Polskich, a ze strony słowackiej – kliniki internistyczne w Bratysławie oraz Słowackie Towarzystwo Medycyny Wewnętrznej. Te zjazdy naukowe z roku na rok stały się stałym punktem działalności obu towarzystw.

W tym roku odbyła się jubileuszowa Dziesiąta Słowacko-Polska Konferencja

Internistyczna (27–28 marca 2009), którą zorganizowali słowacy koledzy w uroczym mieście Bojnice, mogącym się pochwalić jednym z najpiękniejszych zamków środkowej Europy. Obrady toczyły się w sali hotelu „Pod zamkiem” i tam też byli zakwaterowani uczestnicy.

Obrady otworzył prof. **Andrzej Dukát** – przewodniczący Słowackiego Towarzystwa Medycyny Wewnętrznej, po czym współinicjator pierwszych spotkań prof. **Ivan Ďuriš** przedstawił szkielet historyczny konferencji odbywających

się na Słowacji, a inicjator konferencji prof. **Eugeniusz J. Kucharz** – dzieje konferencji odbywających się w Polsce. Wystąpieniom towarzyszyła prezentacja zdjęć, które uświadomiły uczestnikom jak szybko upływa czas.

W pierwszej sesji ze strony polskiej referaty wygłosili: prof. **Jan Dulawa** (*Endocrine hypertension*) i prof. **E. J. Kucharz** (*The portaits of Hippocrates*). W drugiej sesji polskimi wystąpieniami były wykłady: *Adiposita dolorosa* (lek.

DZIESIĄTA SŁOWACKO-POLSKA KONFERENCJA INTERNISTYCZNA

dokończenie ze str. 25

Ilona Szypuła, prof. **E. J. Kucharz**), *Scleromyositis* (prof. **Sham Cader**, prof. **E. J. Kucharz**), *Mechanism of action of glucocorticosteroids* (dr **Malgorzata Widuchowska**, prof. **E. J. Kucharz**), *Interleukin-1 blockade* (dr **Tomasz Dziewit**, prof. **E. J. Kucharz**), *Vasculitis involving the breast* (lek. **Magdalena Wloch**, dr **Anna Kotulska**, prof. **E. J.**

Kucharz), *Health care in systemic approach* (dr inż. **Andrzej Zmyslowski**). Koledzy ze Słowacji mówili o nadciśnieniu, hiperlipidemii, cukrzycy oraz zakażeniach. W części towarzyskiej zwiedziliśmy wspaniały zamek z parkiem oraz mile małe miasteczko Bojnice.

Coroczne konferencje są okazją do kontaktów młodych kolegów z obu kra-

jów i w swej dziesięcioletniej historii zaowocowały nie tylko współpracą naukową, ale i przyjaźniami. Dla wielu obecnych pracowników naukowych były też miejscem jednego z pierwszych wystąpień publicznych i szkołą dyskusji naukowej.

Prof. Eugeniusz Józef Kucharz

Uczestnicy konferencji przed wejściem do zamku.

Od lewej: Monika Kubicka, Ilona Szypuła, Patricia Lector, Sebastian Naglik, Eugeniusz J. Kucharz, Magdalena Wloch, Patricia Kucharz, Sham Cader, Angelika Cader, Anna Kotulska, Andrzej Zmyslowski. *Fot. ze zbiorów E. J. Kucharza*

Wykładowcy i prowadzący obrady.

Siedzą od lewej: Ivica Lazurova, Sona Kinova, Anna Kotulska. Stoją od lewej: Jan Dulawa, Eugeniusz J. Kucharz, Andrej Dukat.

Fot. ze zbiorów E. J. Kucharza

SAMOLECZENIE A EDUKACJA ZDROWOTNA, POLITYKA ZDROWOTNA I ETYKA

W poniedziałek 20 kwietnia 2009 r. w auli Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie odbyła się konferencja naukowa „Samoleczenie a edukacja zdrowotna, polityka zdrowotna i etyka”. Organizatorami tego zjazdu naukowego były: Zakład Promocji Zdrowia Instytutu Zdrowia Publicznego Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego (dalej CM UJ), Zakład Polityki Zdrowotnej Wydziału Zdrowia Publicznego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego (dalej SUM), Śląski Oddział Polskiego Towarzystwa Zdrowia Publicznego, Instytut Sobieskiego oraz demosEUROPA – Centrum Strategii Europejskiej, a patronat objął prof. dr hab. n. med. **Wojciech Nowak**, prorektor UJ ds. Collegium Medicum, oraz Naczelna Izba Lekarska.

W Komitecie Naukowym zasiadło wielu naukowców z naszej Uczelni: prof. dr hab. **Barbara Błońska-Faj-**

frowska (kierownik Katedry i Zakładu Podstawowych Nauk Biomedycznych), prof. dr hab. n. med. **Malgorzata Muc-Wierzoń** (dziekan Wydziału Zdrowia Publicznego), prof. dr hab. n. med. **Grzegorz Opala** (kierownik Katedry i Kliniki Neurologii), prof. dr hab. n. med. **Jan E. Zejda** (kierownik Katedry i Zakładu Epidemiologii), dr hab. n. med. **Krzysztof Krajewski-Siuda** (kierownik Zakładu Polityki Zdrowotnej SUM oraz p.o. kierownik Zakładu Promocji Zdrowia CM UJ).

Była to pierwsza w Polsce konferencja naukowa poświęcona samoleczeniu. Jej celem było przedstawienie zagadnienia samoleczenia (w rozumieniu przyjmowania leków bez ordyna-

cji lekarskiej, a więc dostępnych bez recepty) z punktu widzenia różnych specjalistów oraz próba wywołania dyskusji na ten temat w interdyscyplinarnym gronie. Stąd do udziału w symposium zaproszeni zostali lekarze różnych specjalności, psychologowie, specjaliści ds. zdrowia publicznego, pedagodzy, ekonomiści oraz filozofowie.

Obrady w auli Collegium Novum UJ.

Fot. I. Święcicki

Przybyłych gości powitał dr hab. n. med. **Krzysztof Krajewski-Siuda**, po czym inauguracyjne przemówienia wygłosili: dr n. med. **Tomasz Zdrojewski** (doradca Prezydenta RP ds. zdrowia), prof. dr hab. n. med. **Antoni Czupryna** (pełnomocnik Rektora UJ ds. klinicznych), prof. dr hab. n. med. **Jolanta Jaworek** (dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu UJ), prof. dr hab. n. med. **Andrzej Pająk** (dyrektor Instytutu Zdrowia Publicznego CM UJ).

Po wystąpieniu wprowadzającym dr hab. n. med. **Krzysztofa Krajewskiego-Siudy** (*Principiis obsta et respice finem, czyli jak budować politykę samoleczenia?*) w sesji wykładowej odczyty wygłosili prof. **Virginia Berridge** – historyk zdrowia publicznego z London School of Hygiene & Tropical Medicine (*Self-medication – historical perspective*), prof. dr hab. n. med. **Marek Rudnicki** – z University of Illinois, prof. wizytujący SUM (*Samoleczenie w USA*), prof. zw. dr hab. n. med. **Leszek Wdowiak** – konsultant krajowy ds. zdrowia publicznego, dyrektor Instytutu Medycyny Wsi (*Zdrowie publiczne a samoleczenie*), dr n. med. **Piotr Burda** – konsultant krajowy w dziedzinie toksykologii klinicznej z Biura Informacji Toksykologicznej, z Zakładu Profilaktyki Zagrożeń Środowiskowych i Alergologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego (*Samoleczenie w aspekcie toksykologii klinicznej*) i dr **Lesław Niebrój** – bioetyk, filozof z Zakładu Filozofii i Pedagogiki SUM (*„Bez recepty!”: Etyka nowego paradygmatu medycyny?*). Wykład prof. **Danuty Glowackiej** – psycholog z Katedry Nauk o Zdrowiu Akademii Medycznej im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu (*Edukacja zdrowotna a samoleczenie*), która nie mogła uczestniczyć w konferencji, został odczytany przez adiunkta z tej jednostki.

Prof. Marek Rudnicki w trakcie debaty oksfordzkiej.

Fot. I. Święcicki

Po przerwie oraz sesji plakatowej i konferencji prasowej rozpoczęła się debata oksfordzka na temat *Ta strona uważa, że samoleczenie polepsza zdrowie populacji*. Rolę marszałka pełnił **Paweł Szalamacha** – prezes Instytutu Sobieskiego w Warszawie. Postawionej tezy bronili: prof. dr hab. n. med. **Leszek Wdowiak**, dr n. med. **Barbara Niedźwiedzka** z Zakładu Informacji Naukowej CM UJ, dr n. med. **Bogdan Lang** ze Stowarzyszenia Producentów Leków bez Recepty, dr n. med. **Mariusz Gujski** oraz lek. **Tomasz Bochenek** z Zakładu Gospodarki Lekiem CM UJ, zaś argumenty przeciwne formułowali: prof. dr hab. **Anna Latawiec** z Sekcji Filozofii Przyrody Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego (dalej UKSW), prof. dr hab. n. med. **Marek Rudnicki**, dr n. med. **Piotr Burda**, dr n. med. **Adam Koziarkiewicz** z Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz dr n. med. **Jarosław Woron** z Katedry Farmakologii CM UJ. Debata oksfordzka jest mało znaną w polskim środowisku naukowym formą dyskusji, niemniej debata o samoleczeniu stała się okazją do bardzo żywej, widowiskowej polemiki dwóch drużyn mówców i była najważniejszym elementem konferencji. Ta forma pro-

wadzenia sporu służyła wyważeniu argumentów za samoleczeniem i przeciw niemu, przy czym założono, że udział w drużynie propozycji lub opozycji niekoniecznie odzwierciedla rzeczywiste stanowisko i poglądy uczestnika debaty. Po wystąpieniach głównych mówców rozgorzała żywiołowa dyskusja wśród publiczności.

W sesji referatowej uczestnicy konferencji wysłuchali wystąpień na następujące tematy: alfabetyzm zdrowotny i kompetencje informacyjne a samoleczenie; wybrane aspekty medyczne, społeczne i ekonomiczne samoleczenia oraz samoopieki; samoleczenie skuteczne i bezpieczne; leki OTC w opinii pacjenta, lekarza, farmaceuty – wyniki badania; samoleczenie – za czy przeciw? Aspekty edukacyjno-etyczne; ruch samopomocowy chorych – między filozofią a praktyką lekarską oraz socjokulturowe aspekty samoleczenia.

Pierwsza ogólnopolska konferencja nt. samoleczenia okazała się ważnym wydarzeniem. Brało w niej udział ponad 130 uczestników z prawie wszystkich polskich uczelni medycznych i innych ośrodków akademickich (np. środowisko bioetyków) oraz przedstawiciele środowiska aptekarskiego i biznesu (producentów leków). Pokłosiem konferencji będą dwie monografie: jedna o zasięgu międzynarodowym (wydana w USA) i druga polskojęzyczna.

Szczegółowy program konferencji oraz informacje o zasadach debaty oksfordzkiej dostępne są na stronie http://www.slam.katowice.pl/wiadomosci/20090420_program.pdf.

Oprac. Joanna Miozga

Fragmenty wykładu inauguracyjnego dr. hab. n. med. Krzysztofa Krajewskiego-Siudy zatytułowanego „Principiis obsta et respice finem, czyli jak budować politykę samoleczenia”

Dzisiaj zastanawiać się będziemy (temu służyć mają kolejne wystąpienia i debata oksfordzka), jak budować politykę samoleczenia; co zrobić, by była ona dobra, by była skuteczna, by była bezpieczna, by była *comme il faut*, jak wyglądać ma edukacja zdrowotna, która

jest funkcją tej polityki, jak wyglądać ma rezultat tej edukacji, który określa się mianem *health literacy* (alfabetyzmu zdrowotnego) oraz jaka jest rola lekarza w edukacji zdrowotnej. Wiliam Osler, jedna z najciekawszych postaci nowoczesnej medycyny i twórca współczes-

nych form nauczania sztuki lekarskiej mawiał: *the first duties of the physician is to educate masses when not to take drugs*. Zastanawiać się będziemy, jaka jest rola aptekarza w edukacji zdrowotnej oraz jaka jest rola mediów (stąd tak

Fragmenty wykładu inauguracyjnego dr. hab. n. med. Krzysztofa Krajewskiego-Siudy dokończenie ze str. 27

liczna obecność dzisiaj dziennikarzy) w edukacji zdrowotnej – trzeciego paradygmatu samoleczenia.

Samoleczenie jest pojęciem niejednoznacznym. Mianem tym określa się kategorie zawarte w języku angielskim w dwóch słowach: *self-medication* (samoordynacja leków) i *self-care* (samopieka). Dzisiaj skupimy się na pojęciu *self-medication*. Zgodnie z definicją Światowej Organizacji Zdrowia przez samoleczenie w znaczeniu *self-medication* rozumiemy „używanie lekarstw przez konsumenta w leczeniu chorób lub objawów rozpoznanych samodzielnie. W praktyce określenie to zawiera również leczenie wzajemne przez członków rodzin lub przyjaciół, szczególnie gdy leczone jest dziecko”.

Jakie rodzaje lekarstw przyjmujemy bez recepty? Są to przede wszystkim niesteroidowe leki przeciwzapalne (57%), inne leki stosowane w przypadku przeziębienia i grypy (19,5%) oraz witaminy i minerały (13,5%), w mniejszym stopniu leki nasercowe (5%) i leki na układ pokarmowy (2%). Aż trzy

wana, rynek leków OTC stanowi 5% wartości całego rynku farmaceutycznego, co daje ok. 15 mld dolarów na leki OTC. W Wielkiej Brytanii rynek leków bez recepty stanowi blisko 16% wartości rynku farmaceutycznego, co oznacza prawie 3 mld funtów brytyjskich w roku. W Polsce leki te stanowią aż jedną czwartą (26%) wartości rynku farmaceutycznego i jest to relatywnie największa wartość w Europie. Rzecz jednak

w tym, że wartość całego rynku leków w naszym kraju jest niewielka i jeśli wystandardyzujemy tę wielkość wobec liczby mieszkańców, okaże się, że Polacy są na końcu listy jako kraj o najmniejszych wydatkach na leki bez recepty. Łatwo zatem o manipulację w przedstawianiu prawdziwych danych dotyczących ryn-

w ciągu roku wydajemy 344 zł na osobę ogółem na leki.

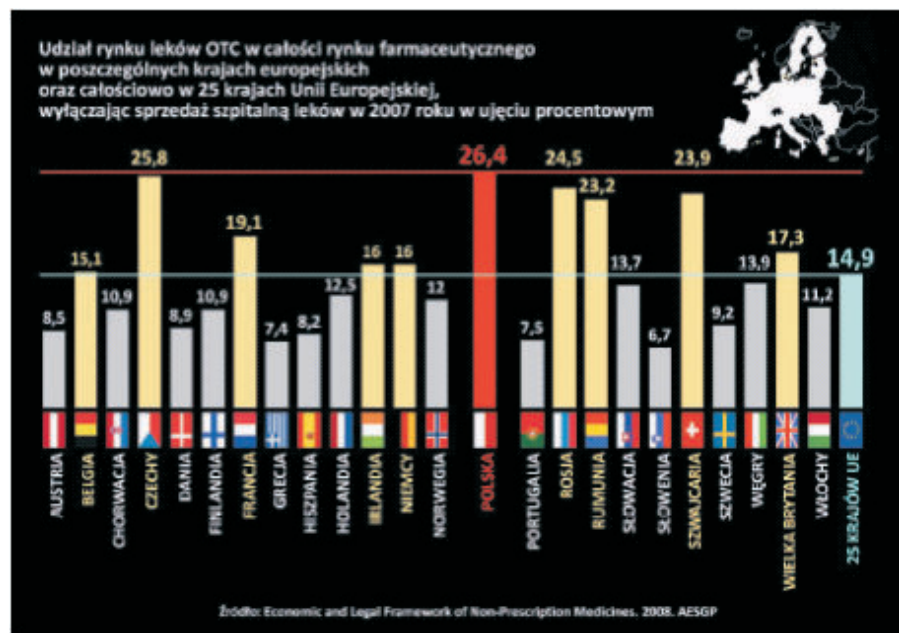
Jedna trzecia Polaków deklaruje, że

zawsze stać ich na leki, prawie połowa (44,7%) wskazuje, iż jest to duże obciążenie dla budżetu domowego, ale tylko 4% respondentów twierdzi, że nigdy nie stać ich na leki, a 10%, że czasami nie stać na leki. Leki wydawane bez recepty w Polsce są jednak drogie – średnio o 5% droższe niż w krajach Unii Europejskiej, a aż o 20% droższe niż u naszych najbliższych sąsiadów, tj. Czechów i Słowaków.

Opracowania europejskie wskazują na ogromne oszczędności związane z samoleczeniem (głównie w znaczeniu *self-care*). Badanie brytyjskie mówi, iż samoleczenie skutkuje spadkiem liczby konsultacji lekarskich o 40%, ograniczeniem wizyt domowych o 17% i redukcją o połowę interwencji pogotowia ratunkowego, wizyt w szpitalu i czasu spędzonego w szpitalu przez pacjenta. Z kolei raport producentów szacuje oszczędności wynikłe z przeniesienia 5% leków wydawanych na recepty do grupy leków OTC w skali roku dla 25 krajów członkowskich Unii Europejskiej na ponad 16 miliardów euro.

Samoleczenie jest przejawem nowoczesności i wyzwaniem na przyszłość. Przyszłością medycyny w przypadku chorób ostrych, zwłaszcza górnych i dolnych dróg oddechowych, będzie odpowiedzialne samoleczenie w znaczeniu *self-medication*, a w przypadku chorób przewlekłych – samoleczenie w znaczeniu *self-care*.

czwarte Polaków deklaruje, iż korzysta z leków bez recepty (*over-the-counter/OTC*).

W Stanach Zjednoczonych, gdzie odpowiedzialność jednostki za swoje życie, w tym zdrowie, jest silnie akcento-

ku leków OTC w Polsce. Mimo tych wszystkich zastrzeżeń warto zwrócić uwagę na fakt, iż w ciągu dziesięciu lat wartość nominalna tych leków zwiększyła się z 1 (1996 r.) do prawie 4 (2006 r.) miliardów złotych. Średnio

XI MIĘDZYNARODOWE SYMPOZJUM STUDENTÓW I MŁODYCH LEKARZY

W dniach 17–19 kwietnia br. w Ustroiniu odbywało się XI Międzynarodowe Sympozjum Studentów i Młodych Lekarzy z Zakresu Chirurgii i Innych Specjal-

Od lewej: Rafał Bogacki, Łukasz Pilarz, Krzysztof Nowakowski, dr Marcin Życzkowski, dr Maciej Szczębara, prof. Andrzej Paradysz i Piotr Tomczyk.
Fot. Rafał Bogacki

ności Zabiegowych. Patronat honorowy nad Sympozjum zorganizowanym przez Katedrę i Oddział Kliniczny Chirurgii Ogólnej i Gastroenterologicznej SUM w Bytomiu (kier.: prof. dr hab. **Jerzy Arendt**) sprawowali rektor SUM prof. dr hab. **Ewa Malecka-Tendera** oraz **Piotr**

Koj – prezydent Bytomia. W skład komitetu naukowego wchodził prof. prof.: **Jerzy Arendt**, **Lech Cierpka**, **Stanisław Czudek**, **Antoni Dyduch**, **Danuta Kokocińska**, **Wojciech Król**, **Leszek Miszczyk**, **Marek Motyka**, **Lech Połoński**, **Marek Rokicki**, **Wojciech Rokicki**, **Krzysztof Sosada**, **Ryszard Szkilnik**, **Andrzej Wiczowski**, **Marian Zembala** oraz dr hab. **Andrzej Paradysz**, prof. nadzw. SUM i dr hab. **Anita Olejek**, prof. nadzw. SUM. Tematyka tegorocznego spotkania obejmowała aspekty związane z chirurgią, ginekologią, urologią, ortopedią, okulistyką, laryngologią, kardiologią i anestezjologią.

Na Sympozjum przybyło 125 uczestników. Obecni byli studenci i młodzi lekarze z 6 ośrodków akademickich. Ogółem

wyłoszono 44 prace. Drugiego dnia Konferencji odbyły się warsztaty chirurgiczne prowadzone przez dr. **Zbigniewa Nawrata** z Fundacji Rozwoju Kardiologii w Zabrze.

W tegorocznym sympozjum sukces odnieśli studenci z Koła Naukowego przy Klinice Urologii SUM w Zabrze, zdobywając za przedstawione prace dwie nagrody i dwa wyróżnienia. Nagrodzone prace to: *Miejsce laparoskopii w nienowotworowych chorobach układu moczowo-płciowego* (I nagroda), *Wyniki operacji z użyciem jelit u chorych poddanych cystektomii radykalnej z powodu raka pęcherza moczowego* (II nagroda), *Wpływ nefrektomii na funkcje jedynej nerki u dzieci z niezłośliwymi chorobami nerek* (II wyróżnienie) oraz *Ocena funkcji seksualnych u młodych mężczyzn po wielokrotnych operacjach z powodu spodziectwa w dzieciństwie* (III wyróżnienie). Autorami wszystkich nagrodzonych prac są: **Rafał Bogacki**, **Krzysztof Nowakowski**, **Piotr Tomczyk** i **Michał Żydek**. Opiekunem Koła Naukowego i nagrodzonych prac jest dr n. med. **Marcin Życzkowski**.

Paweł Bojko

SAVE LIFE - RATUJMY ŻYCIE

30 kwietnia br. w Hotelu Qubus w Katowicach odbyła się konferencja pt. „Dziś i jutro śląskiej transplantologii szpiku”, zorganizowana pod patronatem prof. dr hab. **Sławomiry Kyrzcz-Krzemień**, kierownika Katedry i Kliniki Hematologii i Transplantacji Szpiku SUM w Katowicach.

Konferencja była pierwszą w ramach kampanii pt. „Save Life – Ratujmy życie”, której pomysłodawcą jest artysta **Maciej Kot**. Artysta od dziewięciu lat zmienia szarobiałą szpitalną rzeczywistość oddziałów pediatrycznych w bajkowe kraje. Zamierzeniem artysty jest nadanie szpitalom takiego wyglądu, by przebywające tam dzieci czuły się jak najlepiej i mogły łatwiej oraz szybciej zapomnieć o chorobie i tęsknocie za rodziną. Projektom realizowanym przez **Macieja Kota** szczególnego wymiaru nadaje objęcie ich patronatami przez **Jolanę Kwaśniewską** oraz **Annę Dymną**.

Obecna kampania na rzecz transplantologii szpiku to projekt kształtujący świadomość społeczną, który kreuje zmianę sposobu myślenia i motywuje do działania ukierunkowanego na ratowanie

ludzkiego życia. Założenia kampanii obok organizowania cyklu konferencji tematycznych, obejmują próbę zmiany wizerunku klinik transplantologii szpiku realizowaną poprzez stworzenie synergii barw i dźwięków, jako terapii zmysłów.

Podczas konferencji **Maciej Kot** omówił projekt, wzorowanej na domu Gaudiego, plastyczno-wizualnej aranżacji Kliniki Hematologii i Transplantacji Szpiku SUM w Katowicach. Wykłady wyłosili również pracownicy katowickiej kliniki: prof. dr hab. **Sławomira Kyrzcz-Krzemień** zwróciła uwagę na konieczność rozbudowy polskiego rejestru dawców szpiku, dr hab. **Jerzy Wojnar** omówił znaczenie spotkań osób po przeszczepie z ich darczyńcami, dr hab. **Mirosław Markiewicz** przedstawił aktualne możliwości pozyskiwania dawców dla polskich chorych, a dr hab. **Małgorzata Krawczyk-Kuliś** omówiła zasady leczenia z użyciem autoprzeszczepów szpiku. Nie pominięto także zasług pielęgniarek, których codzienna trudna i ofiarna praca przyczynia się do sukcesów terapeutycznych. O roli pielę-

gniarek w oddziale transplantacyjnym mówiła Oddziałowa Kliniki – mgr **Paulina Reinhard**. Gościem honorowym spotkania był prof. dr hab. **Franciszek Kokot**. Profesor przypomniał słowa papieża **Jana Pawła II** na temat transplantacji, dla którego akt podarowania narządów był wyrazem chrześcijańskiej wielkoduszności i miłosierdzia.

Konferencja była okazją do wzruszających spotkań zaproszonych gości, oraz zespołu pracowników katowickiej kliniki transplantologii z pacjentami. W konferencji uczestniczyli również wspierający realizację projektu artyści: **Józef Skrzek** – legenda polskiego rocka i bluesa, **Wojtek Kuderski** – perkusista zespołu „Myslovitz”, **Mietall Waluś** – wokalista grupy „Negatywy” oraz **Tomasz Sobieraj** z kabaretu „Dno”.

Podsumowując konferencję prof. dr hab. **Sławomira Kyrzcz-Krzemień** zaprosiła uczestników na kolejne spotkanie planowane jeszcze w tym roku z okazji dwutysięcznej transplantacji szpiku.

Paweł Bojko

DZIAŁALNOŚĆ SAMORZĄDU DOKTORANTÓW SUM NA FORUM OGÓLNOPOLSKIM

Minęły ponad dwa lata od pierwszego spotkania na forum ogólnopolskim, w którym uczestniczyłem jako przedstawiciel Samorządu Doktorantów Śląskiego Uniwersytetu Medycznego. Było to Seminarium przy Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego. Cały czas na łamach

nego Krajowego Zjazdu Doktorantów w Lublinie, zostałem przewodniczącym OPDUM oraz członkiem Komisji Rewizyjnej Krajowej Rady Doktorantów. Daje to większe możliwości działania i reprezentowania naszej Alma Mater na forum ogólnopolskim.

Uczestnicy spotkania OPDUM. Warszawa 18 kwietnia 2009.

spotkań Krajowej Reprezentacji Doktorantów staramy się zmieniać mające wiele wad przepisy dotyczące doktorantów. Wprowadzane nieco zbyt pochopnie zmiany doprowadziły do niejasnego statusu doktoranta, z jednej strony definiując go jako studenta trzeciego stopnia, z drugiej nie dając wszystkich przywilejów studentów. Tradycja legislacyjna, a przede wszystkim praktyka działania przybliżają doktoranta bardziej do pracownika uczelni. Trudne pytanie o status doktoranta zadałem również pani prof. dr hab. **Grażynie Prawelskiej-Skrzypek** – wiceminister nauki i szkolnictwa wyższego podczas spotkania w Śląskiej Kawiarni Naukowej transmitowanego w TVP Kultura w październiku ubiegłego roku. Nad tą trudną kwestią pracujemy wspólnie z kolegami ze wszystkich typów uczelni wyższych.

Poza problemami dotyczącymi wszystkich doktorantów, doktoranci lekarze mają wiele specyficznych trudności. Od początku rozpoczęliśmy batalię o zmianę najbardziej utrudniającego życia i niesprawiedliwego przepisu, jakim jest zakaz łączenia rezydentury ze stacjonarnymi studiami doktoranckimi.

W grudniu 2007 r. odbył się w Łodzi VIII Krajowy Zjazd Doktorantów, podczas którego utworzyliśmy Ogólnopolskie Porozumienie Doktorantów Uczelni Medycznych (OPDUM). Podczas kolej-

W międzyczasie udało się doprowadzić do spotkania w Ministerstwie Zdrowia. Wspólnie z przedstawicielami OPDUM z Lublina i Szczecina udaliśmy się 5 maja ubiegłego roku do Ministerstwa. Plany obejmowały spotkanie z Panią Minister. Ostatecznie rozmawialiśmy

z **Romanem Danielewiczem** – dyrektorem Departamentu Nauki i Szkolnictwa Wyższego Ministerstwa Zdrowia. Wśród 11 wypracowanych na forum ogólnopolskim postulatów na trzy położyliśmy szczególny nacisk:

- 1) zniesienie zakazu łączenia rezydentury ze stacjonarnymi studiami doktoranckimi,
- 2) złagodzenie kryterium konieczności pozostania nie więcej niż 1/3 okresu specjalizacji po studiach doktoranckich, aby można było otrzymać etat rezydentki na dokończenie specjalizacji,
- 3) uporządkowanie związku doktoranta ze szpitalem klinicznym – konieczność zawierania umowy o pracę w niepełnym wymiarze.

Odnieśliśmy, wydawać by się mogło, znaczący sukces. Postulat 3 wymaga zmian w Ustawie *Prawo o Szkolnictwie Wyższym*, inaczej wiele nie zmienimy, zwłaszcza że szpitale mają mieć zwiększoną odrębność. Nasz pomysł i tak tego problemu w całości nie rozwiąże, dając może jedyne silniejszy argument w rozmowach z dyrektorami szpitali. Być może coś rozwiąże planowana Ustawa o Szpitalach Klinicznych. W odniesieniu do postulatu 2 – zapis został zmieniony w projekcie nowego rozporządzenia na 1/2, co zostało skomentowane w uzasadnieniu jako działanie na naszą prośbę. W lutym br. uczestniczyłem w Plenar-

nym Posiedzeniu Rady Naukowej przy Ministrze Zdrowia. Po ponownym poruszeniu nurtujących nas problemów uzyskałem zapewnienie, iż nasze postulaty (zniesienie zakazu łączenia rezydentury i studiów doktoranckich stacjonarnych) będą zrealizowane, a nowe rozporządzenie o specjalizacjach wejdzie w życie dopiero pod koniec roku. W projekcie rozporządzenia o specjalizacjach, jak dotychczas, nie znajdziemy tego zakazu – świętowaliśmy sukces.

Dnia 18 kwietnia br. zorganizowaliśmy wspólnie z Samorządem Doktorantów Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, który podjął się przejęcia trudu organizacji spotkania na miejscu, spotkanie OPDUM w Warszawie. Oprócz zaproszonych przedstawicieli samorządów doktorantów uczelni medycznych w spotkaniu uczestniczył dyrektor **Danielewicz**, prorektor WUM, członek Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego i Przedstawiciel Parlamentu Studentów RP. Spotkanie było udane, dyskusja żywa i merytoryczna. Nasze obrady zaowocowały zredagowaniem listy wniosków, interpretacji i próśb skierowanych do ministerstw i rektorów uczelni medycznych. Pismo trafi do adresatów w maju tego roku i będzie opublikowane na naszej stronie internetowej. Najgorętsza dyskusja i twarda polemika nastąpiła po wycofaniu się dyrektora **Danielewicza** z obietnicy realizacji naszego zasadniczego postulatu. Po wysłuchaniu naszej obszernej argumentacji Pan Dyrektor pozostawił ciekawą nadzieję na zniesienie zakazu. Czekamy na rozwój wydarzeń.

Mając szersze spojrzenie, mogę wyrazić radość z przychylności naszych Władz dla postulatów doktorantów i satysfakcję z reprezentowania Uczelni posiadającej w większości kwestii dotyczących doktorantów modelowe rozwiązania w ramach obowiązującego prawa. Zapraszam do śledzenia wiadomości Samorządu Doktorantów SUM na [www.http://samorząd-dr.sum.edu.pl](http://samorząd-dr.sum.edu.pl) i wspierania swoim uczestnictwem inicjatyw mających na celu integrację środowiska doktorantów.

Piotr Wieczorek
Wiceprzewodniczący
Samorządu Doktorantów SUM
Przewodniczący
Ogólnopolskiego Porozumienia
Doktorantów Uczelni Medycznych

FORUM GOSPODARCZE – KATOWICE 2009

W dniach 26–28 lutego w Hotelu Gołbiewski w Wiśle odbyło się Forum Gospodarcze – Katowice 2009, którego celem była prezentacja wielodzielności atrakcyjności Śląska oraz pobudzenie inwestycji w tym regionie Polski.

Uczestnikami spotkania były znane postacie regionu śląskiego: liderzy władz samorządowych, przedsiębiorcy, finansisci, a także przedstawiciele świata nauki. W spotkaniu wzięli udział m.in.: eurodeputowani **Jerzy Buzek**, **Genowefa Grabowska** i **Dariusz Rosati**, marszałek i wicemarszałek województwa śląskiego **Bogusław Śmigiel** i **Zbyszek Zaborowski** oraz przewodniczący Sejmiku Samorządowego **Michał Czarski**. Wiślańskie forum gościło ponadto przedstawiciele pięćdziesięciu państw z pięciu kontynentów, m.in. z Korei Południowej, Japonii, Chin, Indonezji, Meksyku, Indii, USA, Egiptu, Australii, państw bałkańskich oraz Ekwadoru.

Trzydniowe spotkanie rozpoczęło sympozjum zatytułowane „Warto inwe-

stować w Śląsk. Oferta Regionu dla biznesu zagranicznego i krajowego”, podczas którego przybyłych powitał **Remigiusz Jakubowski** – przewodniczący Klubu Gospodarki Śląskiej. Wśród dwunastu prelegentów sympozjum był m.in. prof. dr hab. **Aleksander Sieroń** – kierownik Oddziału Klinicznego Chorób Wewnętrznych, Angiologii i Medycyny Fizykalnej Katedry Chorób Wewnętrznych SUM w Bytomiu, który wygłosił wykład pt.: *Ekonomiczne możliwości w innowacyjnej medycynie. Oferta polskiej nauki dla zagranicy*.

Program tegorocznego Forum obejmował bloki prezentacji oraz dyskusje panelowe. W ramach bloków prezentacji została przedstawiona bilateralna oferta inwestycyjna samorządów regionu śląskiego, przedsiębiorstw krajowych oraz firm zagranicznych, w tym z państw Dalekiego Wschodu. W dwóch blokach przedstawiciele resortów oraz organizacji gospodarczych Belgii, Cypru, Indonezji oraz Meksyku omówili stan obec-

ny i perspektywę rozwoju kontaktów gospodarczych ze Śląskiem.

Rozmowy odbywały się w pięciu dyskusjach panelowych: „Finanse – Ubezpieczenia – Consulting”, „Definiowanie innowacji – biznes i nauka”, „Śląskie przedsiębiorstwa na rynkach międzynarodowych. Zagranica u nas”, „Rola samorządów w przygotowywaniu ofert inwestycyjnych” oraz „Oferta markowych produktów turystycznych Śląska”. W ramach jednego z paneli prof. dr hab. **Marian Zembala**, kierownik Oddziału Klinicznego Kardiochirurgii i Transplantologii SUM w Zabrze, przedstawił prezentację pt.: *Polish registry of acute coronary syndromes PL-ACS*.

Forum zostało bardzo pozytywnie ocenione przez uczestników. Stanowiło istotny element w procesie tworzenia i zacieśniania współpracy gospodarczej, wpisującej się w ramy współczesnej gospodarki globalnej.

Paweł Bojko

PROBLEMY ZDROWOTNE WIEKU PODESZŁEGO

Dnia 28 marca 2009 r. Katowice gościły uczestników I Konferencji Naukowo-Dydaktycznej „Problemy zdrowotne wieku podeszłego”. Było to pierwsze spotkanie naukowe lekarzy różnych specjalności, którzy omawiali niedogodności zdrowotne, jakie mogą spotkać ludzi w starszym wieku. Wybitni specjaliści w swoich dziedzinach omawiali typowe/najczęstsze problemy zdrowotne osób po 60 roku życia i wynikające z nich ograniczenia aktywności zawodowej lub towarzyskiej. Prelegenci poruszyli następujące tematy: *Zwyrodnienie płamki związane z wiekiem, jaskra i zaćma* (prof. dr hab. **Edward Wylęgała** – kierownik Zakładu Pielęgniarstwa i Społecznych Problemów Medycznych SUM), *Oblicza depresji w starości. Rozpoznanie i postępowanie w zespołach depresyjnych starszego wieku* (prof. dr hab. **Irena Krupka-Matuszyk** – kierownik Katedry i Kliniki Psychiatrii i Psychoterapii SUM), *Bóle stawów –*

nieodłączny towarzysz starości? Epidemiologia, etiologia, diagnostyka i postępowanie w chorobie zwyrodnieniowej kręgosłupa i stawów (prof. dr hab. **Eugeniusz Kucharz** – kierownik Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych i Reumatologii SUM, dr **Beata Dutkiewicz** – pracownik tej kliniki), *Bezsennosc i proste recepty w geriatric. Zaburzenia snu, postępowanie, działania niepożądane leków nasennych* (dr **Jarosław Derejczyk** – konsultant wojewódzki w dziedzinie geriatric), *Od zaburzeń od dawania stolca do wykluczenia społecznego. Biegunki, zaparcia i nietrzymanie stolca w starszym wieku* (dr **Andrzej Cholewka** – Klinika Gastroenterologii SUM), *Nadciśnienie i hipotonia ortostatycka – czy się wykluczają? Nadciśnienie tętnicze wieku starszego – rozpoznanie, zasady leczenia* (prof. dr hab. **Jan Dulawa** – kierownik Katedry Chorób Wewnętrznych SUM).

Dla uczestników spotkania naukowe przewidziano punkty edukacyjne. Frekwencja zaskoczyła zarówno organizatorów, jak i prelegentów. Do Katowic zjechało około 250 uczestników zainteresowanych omawianym tematem. Wydawnictwo Elamed, które było organizatorem konferencji, zadbało o materiały zjazdowe: wszystkie referaty były dostępne w formie drukowanej już na konferencji, dzięki czemu uczestnicy mogli skupić się na dyskusji.

W związku z dużym zainteresowaniem proponowaną tematyką, Elamed organizuje drugą konferencję 20 czerwca 2009 roku również w Katowicach. Zapowiadane są wystąpienia na temat kolejnych problemów zdrowotnych dotykających osób w podeszłym wieku, takich jak cukrzyca, niewydolność serca, niedosłuch, otyłość oraz zaburzenia psychiczne w niewydolności mózgu.

Oprac. J.M.

UROCZYSTOŚĆ W ZAKŁADZIE KOSMETOLOGII

W dniu 7 stycznia br. w Zakładzie Kosmetologii Wydziału Farmaceutycznego SUM w Sosnowcu przy ulicy Kasztanowej odbyło się spotkanie, w którym wzięli udział JM Rektor SUM prof. dr hab. **Ewa Malecka-Tendera**, prorektor ds. szkolenia podyplomowego prof. dr hab. **Krystyna Olczyk**, prorektor ds. klinicznych prof. dr hab. **Przemysław Jałowiecki**, dziekan Wydziału Farmaceutycznego dr hab. **Stanisław Boryczka**, kanclerz SUM mgr **Bernadeta Kuraszewska** oraz ze strony Miasta Sosnowca prezydent **Kazimierz Górski** i wiceprezydent **Ryszard Łukawski**, jako sponsorzy remontu pomieszczeń, przeznaczonych na potrzeby drugiej części Zakładu Kosmetologii. W trakcie spotkania JM Rektor prof. dr hab. **Ewa Malecka-Tendera** wraz z prezydentem miasta Sosnowca **Kazimierzem Górskim** dokonali symbolicznego, lecz bardzo uroczystego otwarcia wyremontowanej, kolejnej części Zakładu Kosmetologii. Remont i adaptacja oddawanych do użytku pomieszczeń pochłonęły kwotę następnich 600 tys. zł. W sumie, na remont i adaptację wszystkich pomieszczeń dla Zakładu Kosmetologii miasto Sosnowiec przeznaczyło 1 mln 200 tys. zł. Uroczyste otwarcie pierwszej części tej jednostki organizacyjnej odbyło się 13 grudnia 2007 roku. W niewiele ponad rok później odbieraliśmy lśniąca nowością, przystosowane do nauki zawodu oraz prowadzenia zajęć teoretycznych i prac naukowo-badawczych pomieszczenia o powierzchni blisko 450 m². W Zakładzie Kosmetologii, zajmującym łączną powierzchnię

W trakcie uroczystości. Od lewej: wiceprezydent miasta Sosnowca Ryszard Łukawski, prezydent miasta Sosnowca Kazimierz Górski, kanclerz SUM mgr Bernadeta Kuraszewska oraz rektor SUM prof. dr hab. Ewa Malecka-Tendera. Na drugim planie pierwszy od lewej dziekan Wydziału Farmaceutycznego dr hab. Stanisław Boryczka.

około 900 m², są prowadzone zajęcia dydaktyczne, zarówno w ramach szkolenia przed-, jak i podyplomowego.

*Prof. dr hab. Krystyna Olczyk
Prorektor ds. szkolenia podyplomowego*

HONOROWE KRWIODAWSTWO FARMACEUTÓW

Po raz kolejny pracownicy i studenci Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej w Sosnowcu wzięli udział w akcji honorowego oddawania krwi. Już kilka dni wcześniej plakaty rozwieszono w budynkach naszego Wydziału informowały o tym przedsięwzięciu i zachęcały do wzięcia w nim udziału.

Uczestnicy akcji honorowego krwiodawstwa otrzymali podziękowania i certyfikaty.

Fot. Z. Kondera-Anasz

Dnia 2 grudnia 2008 roku od godziny 10⁰⁰ do 15⁰⁰ autokar Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Katowicach, w którym można było oddać krew, był zaparkowany przed budynkiem przy ulicy Jagiellońskiej 4. Wśród 37 honorowych krwiodawców znaleźli się studenci czterech kierunków studiów: farmacji, analityki medycznej, biotechnologii i kosmetologii. Do akcji oddawania krwi włączyli się także pracownicy Wydziału. W sumie oddano 16 litrów krwi.

Kolejna akcja honorowego oddawania krwi odbyła się 19 maja 2009 roku. Tym razem do autokaru stojącego na ulicy Jagiellońskiej 4 zgłosiło się 46 studentów i pracowników naszego Wydziału. Osoby te oddały honorowo prawie 19 litrów krwi.

Jak widać, każda kolejna akcja honorowego oddawania krwi, cieszy się większą popularnością wśród studentów i pracowników naszego Wydziału i daje coraz więcej krwi, tego bezcennego daru serca. Cieszymy się, że poprzez krzewienie akcji honorowego krwiodawstwa możemy pomóc w ratowaniu zdrowia, a nawet życia ciężko chorych ludzi.

*Prof. dr hab. Zdzisława Kondera-Anasz
Prodziekan Wydziału Farmaceutycznego
z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej*

Jubileuszowy XXX Konkurs Prac Magisterskich Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej

W dniu 8 stycznia 2009 roku w sali S-1 przy ulicy Jagiellońskiej 4, na Wydziale Farmaceutycznym z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej w Sosnowcu odbył się XXX Jubileuszowy Konkurs Prac Magisterskich, którego organizatorem był Samorząd Studencki Wydziału.

W Konkursie uczestniczyli absolwenci wszystkich kierunków studiów, którzy obronili prace magisterskie w roku akademickim 2007/2008, a ich zmagania obserwowali z widowni studenci V roku jednolitych studiów magisterskich na kierunku: farmacja, analityka medyczna i biotechnologia oraz studenci II roku studiów drugiego stopnia na kierunku kosmetologia.

Do rywalizacji zgłoszono 19 prac magisterskich, prezentowanych w trzech sesjach: biologia molekularna (4 prace), analityka medyczna (6 prac) i sesja farmaceutyczna (9 prac).

Wystąpienia uczestników konkursu oceniali jury, w skład którego wchodziłi pracownicy naukowcy Wydziału z przewodniczącą prof. dr hab. **Zdzisławą Kondera-Anasz** na czele. Członkami byli: prof. dr hab. **Ewa Szaflarska-Stojko**, prof. dr hab. **Ludmiła Węglarz**, prof. dr hab. **Ewa Buszman**, prof. dr hab. **Aleksandra Kochańska-Dziurawicz**, prof. dr hab. **Jan Kowalski**, dr hab. **Krystyna Trzepietowska-Stępień**, dr hab. **Anna Sulowska** oraz dr **Katarzyna Klimek**.

Wyniki konkursu ogłosił, a następnie wręczył dyplomy i nagrody Dziekan dr hab. **Stanisław Boryczka**. Nagrody pieniężne dla zdobywców I miejsca w każdej z sesji ufundowała JM Rektor Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach prof. dr hab. **Ewa Malecka-Tendera**. Laureaci miejsc od II do III w poszczególnych sesjach, otrzymali nagrody książkowe. Wszystkim pozostałym uczestnikom Konkursu jako wyróżnienie wręczono książki ufundowane przez sponsorów.

Ponadto wszyscy studenci kierunku farmacja, uczestniczący w sesji farmaceutycznej, otrzymali książki o tematyce farmaceutycznej i kalendarze ufundowane przez **Wiktora Szukiela**, wydawcę i redaktora naczelnego „Czasopisma Aptekarskiego”, a laureaci trzech pierwszych miejsc w sesji farmaceutycznej – nagrody pieniężne, których fundatorem był dr n.farm. **Stanisław Piechula**, prezes Śląskiej Izby Aptekarskiej

w Katowicach. Natomiast zdobywcom trzech pierwszych miejsc w sesji analityka medyczna wręczono dodatkowo nagrody książkowe przekazane przez dr. **Henryka Owczarka**, prezesa Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych.

A oto laureaci trzech pierwszych miejsc XXX Konkursu Prac Magisterskich Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej w poszczególnych kategoriach:

Biologia molekularna

Miejsce	Laureat	Promotor pracy
I	Maria Zejer	prof. dr hab. Jan Kowalski
II	Hanna Mietla	prof. dr hab. Ludmiła Węglarz
III	Ewa Jacek	dr hab. Urszula Mazurek

Analityka medyczna

Miejsce	Laureat	Promotor pracy
I	Robert Kubina	prof. dr hab. Zdzisława Kondera-Anasz
II	Joanna Podsiadło	prof. dr hab. Zdzisława Kondera-Anasz
III	Marta Pietrusa	dr Jolanta Kowol

Sesja farmaceutyczna

Miejsce	Laureat	Promotor pracy
I	Dariusz Suchy	prof. dr hab. Henryk Trzeciak
II	Justyna Fronczek	dr hab. Maria Pytlik
III	Agnieszka Otręba	dr hab. Anna Sulowska

Nagrodę publiczności otrzymał **Jacek Staś**.

*Prof. dr hab. Zdzisława Kondera-Anasz
Prodziekan Wydziału Farmaceutycznego
z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej*

Dziekan dr hab. Stanisław Boryczka i prodziekan prof. Zdzisława Kondera-Anasz w gronie laureatów. *Fot. J. Trojan*

Zmaganiom uczestników przysłuchiwali się licznie przybyli studenci V roku jednolitych studiów magisterskich. *Fot. P. Borowiec*

STUDENCI NASZEGO UNIWERSYTETU DRUŻYNOWYMI MISTRZAMI POLSKI W NARCIARSTWIE ALPEJSKIM

Odbywające się w dniach 8–11 marca 2009 r. w Szczyrku II Mistrzostwa Polski Wyższych Szkół Medycznych w nar-

zdobywając 9 z 18 medali w klasyfikacjach indywidualnych!

Objęte patronatem JM Rektor SUM

Zwycięska drużyna w trakcie zmagania sportowych...

ciarstwie alpejskim zakończyły się wielkim sukcesem Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. Studenci naszego Uniwersytetu zostali drużynowymi mistrzami Polski, jednocześnie

podobnie wyrównane wyniki. Dwie uczelnie, CM Uniwersytetu Jagiellońskiego z Krakowa oraz nasz Uniwersytet stoczyły niezwykle ostrą i wyrównaną walkę, o czym niech świadczy różnica

...i po wręczeniu medali.

ZŁOTA DRUŻYNA SUM:

Jagoda Biela, Anna Fuchs, Katarzyna Morawiec, Kinga Szczerska, Dorota Trząski (z Wydziału Lekarskiego w Katowicach), **Wojciech Gwóźdź, Joanna Klosowska, Dominik Lewandowski, Beata Morawiec, Michał Piaszczyński, Tomasz Skowerski, Andrzej Widel, Piotr Zagórski** (z Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrze), **Bartłomiej Bogucki** (z Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej) oraz **Piotr Klimczak** (z Wydziału Opieki Zdrowotnej).

tylko jednego punktu po dwóch dniach zmagania! Szczęśliwie to my zwyciężyliśmy, zdobywając 796 pkt.

We wtorek 10 marca, tuż po ukończeniu zawodów i podsumowaniu poszczególnych klasyfikacji odbyła się uroczystość zakończenia Mistrzostw. Wielką niespodzianką i zaszczyt sprawiła wszystkim uczestnikom prof. dr hab. n. med. **Wanda Romaniuk**, prorektor ds. studiów i studentów, która zgodziła się przybyć do Szczyrku i wręczyć puchary, medale oraz nagrody najlepszym studentom-sportowcom w Polsce.

Relacjonując zawody należy powiedzieć o ich głównych bohaterach, dzięki którym Mistrzostwa były tak zacięte i emocjonujące. Wśród kobiet multimedalistkami zostały **Justyna Januszek**, zawodniczka CM UJ z Krakowa, zdobywczyni 2 złotych oraz 2 srebrnych medali, a także zawodniczki SUM **Jagoda Biela** (2 złote oraz 2 srebrne medale) i **Kinga Szczerska** (1 srebrny i 2 brązowe medale). W rywalizacji mężczyzn bezkonkurencyjny był **Piotr Bursztyński** z Krakowa (3 złote oraz 1 srebrny medal), który mocno atakowany był przez naszych reprezentantów, **Wojciecha Gwóźdźa** (złoty, 2 srebrne oraz brązowy medal) i **Piotra Zagórskiego** (złoty oraz srebrny medal), a także zawodnika Akademii Medycznej we Wrocławiu, **Michała Kaczmarka** (3 brązowe medale).

Na zakończenie w imieniu Zarządu Klubu Uczelnianego AZS Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach oraz wszystkich uczestników narciarskich zawodów pragnę serdecznie podziękować Władzom Naszej Uczelni za zaangażowanie się w organizację Mistrzostw, a pracownikom Studium Wychowania Fizycznego i Sportu w Zabrze, z dr. **Tadeuszem Wiczorkiem** na czele, oraz studentom członkom Zarządu Klubu Uczelnianego AZS SUM, z prezesem **Szymonem Zuberem**, za tak wspaniałą organizację Mistrzostw.

Wreszcie wszystkim zawodnikom składam gratulacje za wspaniałą walkę oraz dziękuję za stworzenie niezapomnianej atmosfery!

*Tekst i foto Piotr Zagórski
Wiceprezes KU AZS SUM*

CAMPUS ZIMOWY W BIAŁYM DUNAJCU

W dniach 8–14 lutego 2009 roku Samorząd Studencki Śląskiego Uniwersyte-

wyjazd w góry przeznaczony dla studentów obu uczelni.

rywka oraz możliwość aktywnego odpoczynku od trudów nauki. Wszystkie założenia wyjazdu zostały zrealizowane.

W tym roku nie zabrakło również atrakcji. W programie wyjazdu znalazły się między innymi: codzienne wyjazdy na narty do Białki Tatrzańskiej, w tym „nocna jazda”, spotkanie z ratownikiem TOPR-u, który przybliżył nam pracę lekarza-ratownika górskiego, wycieczka do Zakopanego, impreza karaoke, impreza w karczmie z muzyką regionalną, gorące źródła oraz kulig z ogniskiem i kielbaskami.

Tą drogą przesyłamy pozdrowienia i podziękowania wszystkim, którzy wzięli udział w tegorocznym Campusie, a także już teraz zapraszamy wszystkich studentów na Letni Campus Akademicki, który organizujemy na początku września 2009 r.

*Sebastian Sirek
Samorząd Studencki SUM*

tu Medycznego w Katowicach wraz z Samorządem Studenckim Akademii Medycznej we Wrocławiu, zorganizował

W imprezie uczestniczyło 107 osób. Celem Zimowego Campusu była integracja środowiska studenckiego, roz-

II OGÓLNOPOLSKIE REGATY WYŻSZYCH UCZELNI MEDYCZNYCH

W dniach 30 kwietnia–3 maja 2009 roku na wodach jeziora Mamry odby-

W zawodach brały udział 22 załogi, reprezentujące wszystkie akademie i uni-

Regaty składały się z punktowanych osobno 3 biegów, w których reprezentanci SUM zajęli odpowiednio: szóste, drugie i trzecie miejsce, zajmując w kla-

wały się drugie Ogólnopolskie Regaty Wyższych Uczelni Medycznych, zorganizowane przez Uniwersytet Medyczny w Łodzi. Celem imprezy była integracja środowiska medycznego, promocja zdrowia i żeglarstwa oraz sportowa rywalizacja.

wersytety medyczne w naszym kraju. Śląski Uniwersytet Medyczny reprezentowała pięcioosobowa załoga w składzie: **Michał Mojżesz** (sternik), **Andrzej Kuśbiak**, **Artur Bielak**, **Adam Janas** oraz **Grzegorz Cwynar**. Zawodnicy rywalizowali na jachtach typu Tango 730 i 780.

syfikacji generalnej – podobnie jak w roku ubiegłym – trzecią lokatę.

*Piotr Zagórski
Wiceprezes KU AZS SUM*

MEDYKALIA 2009 W ŚLĄSKIM UNIWERSYTECIE MEDYCZNYM

Zabrze

W dniach 7–8 maja na terenie kampusu w Zabrzu-Rokitnicy Wydziałowy Samorząd Studencki w Zabrzu zorganizował Medykalia, coroczne święto studentów medycyny. W tym roku również nie zabrakło atrakcji dla studentów. Pierwszego dnia na scenie zaprezentowały się zespoły: The Car Crash Kids, Żywica, Arkapark, Autochtoni. Zaraz po zakończeniu koncertu zorganizowaliśmy imprezę taneczną, prowadzoną przez członka Samorządu Studenckiego **Jacka Wawrzynka**. W piątek, 8 maja, studenci mieli okazję zaprezentowania swoich umiejętności w różnych dyscyplinach sportowych: koszy-

Zawody sumo.

Fot. Piotr Zagórski

kówka, piłkarzyki „na żywo”, rodeo, sumo. Na najlepszych zawodników czekały nagrody. Drugi dzień również zakończył się imprezą taneczną. Swoją obecnością zaszczyliła nas **Małgorzata Mańka-Szulik**, prezydent miasta Zabrze, która przekazała nam najlepsze życzenia i całym sercem poparła inicjatywę organizowania Medykaliów w Zabrzu. Już rozpoczęliśmy odliczanie do przyszłorocznego święta żaków i miejmy nadzieję, że będzie równie udane.

Sebastian Sirek

Przewodniczący WSS w Zabrzu

Od lewej stoją: Sebastian Sirek – przewodniczący WSS w Zabrzu, Małgorzata Mańka-Szulik – prezydent miasta Zabrze, prof. dr hab. Wojciech Król – dziekan Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrzu, rzecznik prezydent miasta Zabrze, prof. dr hab. Wojciech Rokicki.

Fot. Piotr Zagórski

Ligota

W dniach 7–9 maja odbyła się kolejna edycja Medykaliów w Katowicach-Ligocie. Pomimo sporej konkurencji ze strony słynnych Juwenaliów Krakowskich i nowo powstałego Maj Music Festival frekwencja mocno przekroczyła oczekiwania organizatorów.

W czwartek, 7 maja, w klubie Straszny Dwór zagrał zespół Ptaki, który choć nie jest supergwiazdą estrady, na pewno zapadnie w pamięć wszystkim uczestnikom. Jego pasji i profesjonalizmu starczyłoby na obdarowanie kilku zespołów. Mimo dwóch bisów i okrzyków Ptaki, ku niepokieszeniu tłumu, musiały udać się na zasłużony odpoczynek do uczelnianych akademików. Tymczasem impreza trwała dalej. Jej intensywność i entuzjazm zrobiły spore wrażenie na właścicieli klubu i pracownikach, a przede wszystkim na uczestnikach.

Piątek należał do kabaretów, które zawładnęły publicznością w Auli im. Prof. W. Zahorskiego. Rozpoczął znany zielonogórski kabaret Ciach, który zaprezentował sporo medycznego i lekarskiego humoru. Publiką, co chwila wciągana w odgrywane skecze, nieustająco nagradzała aktorów brawami, które przekonały kabaret do bisu. W czasie kilkuminutowej przerwy rozdawano w konkursach książki sponsorowane przez wydawnictwo PZWL. Później na scenę wkroczył rybnicki kabaret No! Nej!, który mimo krótkiego stażu bardzo wysoko postawił poprzeczkę. Trwający ponad godzinę występ zachwycał różnorodnością i zaskakującymi puentami. Głośne owacje skłoniły pełnych zapału artystów do premierowego odegrania nowego skeczu.

Medykalia 2009 zakończyły się imprezą studencką w klubie Medyk na terenie ZDS w Katowicach-Ligocie. Otworzyła ją debiutująca grupa studencka o swojsko brzmiącej nazwie Cri Du Chat. Zaprezentowała przede wszystkim odświeżone wersje utworów takich wykonawców, jak Bruce Springsteen, Dżem czy Deep Purple. Gorące przyjęcie najbardziej zaskoczyło samych muzyków, którzy m publika pozwoliła zejść dopiero po dwóch bisach.

Krzysztof Musialik

Koordynator ds. Medykaliów WSS w Katowicach

Od lewej stoją: przewodniczący Samorządu Studenckiego w Katowicach Wojciech Kurdzielewicz, organizator Krzysztof Musialik oraz kabaret No! Nej!.

Fot. Piotr Zagórski

ŻYCIE JEST CUDEM

Spotkanie z bohaterami książki Małgorzaty Wach „Każdy ma swoje Kilimandżaro”

Czy istnieją bariery zdolne powstrzymać człowieka przed realizacją marzeń, uniemożliwiający pokazanie świata, a przede wszystkim samemu sobie, na co go stać, ograniczające w sposób, który nie daje szans, by żyć pełnią życia...? Dla dziewięciorga niepełnosprawnych uczestników wyprawy na Dach Afryki takich barier nie ma. To właśnie oni ogromną energią, siłą i wiarą we własne możliwości przekazali chyba wszystkim zebrani m 27 lutego 2009 r. w Auli im. Prof. Witolda Zahorskiego w ośrodku SUM w Katowicach-Ligocie.

Już długo przed rozpoczęciem spotkania sala była wypełniona po brzegi. Oprócz licznie zgromadzonych studentów, pracowników SUM, dziennikarzy i osób niezwiązanych z Uczelnią, wśród zaproszonych gości znaleźli się m.in.: senator RP **Krystyła Bochenek**, poseł **Marek Plura**, prezydent Rudy Śląskiej **Andrzej Stania** oraz prorektor ds. nauki prof. **Jan Duława**, reprezentujący JM Rektor SUM prof. **Ewę Malecką-Tenderę**.

Nie było to zwykłe spotkanie, opowieść o wycieczce, jakich mnóstwo w ofertach biur podróży. Cudowna atmosfera, serdeczność, uśmiech, brak sztuczności i pozorów. Głównym organizatorem imprezy był Wydział Opieki Zdrowotnej, a spotkanie prowadzili dr hab. **Violetta Skrzypulec** prof. nadzw. SUM – dziekan tego Wydziału – oraz **Krzysztof Głombowicz**, dziennikarz sportowy i uczestnik wyprawy.

Spotkanie połączone było z promocją książki **Małgorzaty Wach** „Każdy ma swoje Kilimandżaro”. Książka, jak mówi sama autorka, „powstała ze słuchania”. Przedstawia sylwetki uczestników wyprawy, ich małe i duże „kilimandżara”, zmagania, emocje, rozterki i sukcesy, a także relację z podróży. Na spotkanie przyjechało ośmiorgo członków wyprawy: cierpiąca na dystrofię mięśniową zafascynowana nurkowaniem **Angelika Chrapkiewicz**, akademicki mistrz Polski w narciarstwie alpejskim, pacjent Instytutu Onkologii, m.in. po resekcji płuca, **Piotr Pogon** (jego słowa posłużyły za tytuł niniejszego artykułu), zdobywca kilku najwyższych szczytów, poruszający się o kulach **Krzysztof Gardaś**, niewidomy od urodzenia, odnoszący sukcesy wokalne **Łukasz Żelechowski**, współprowadzący spotkanie **Krzysztof Głombowicz** (korzystający z aparatu ortopedycznego i kul), a także najmłodszy w historii zdobywca obu biegunów **Janek Mela**. Z obsługi technicznej, pełni poświęcenia i zawsze pomocni, przybyli: ratownik GOPR **Bogdan Bednarz**, operator filmowy **Wojciech Jachymiak** oraz dyrektor generalny polskiego oddziału firmy „Salewa” (sponsora wyprawy) **Ja-**

cek Grzędzielski, o którym mówi się, że był „oczami” Łukasza. Pozostali niepełnosprawni członkowie wyprawy to **Katarzyna Rogowicz** – wielokrotna medalistka mistrzostw świata i mistrzyni świata w biathlonie, **Jarosław Rola** – wielokrotny mistrz Polski w narciarstwie alpejskim, i **Piotr Truszowski** – wielokrotny srebrny i brązowy medalista mistrzostw Polski w lekkiej atletyce oraz multimedalista mistrzostw Polski w siatkówce na siedząco. Ich zainteresowania są tak różnorodne i „ekstremalne”, że w żadnym wypadku nie można dalej mówić o niepełnosprawności tych osób.

Wyprawa Fundacji Anny Dymnej „Mimo Wszystko”, która odbyła się na przełomie września i października ubiegłego roku, nie była łatwa. We wspinaczkę na najwyższą górę Afryki – 5895 m n.p.m. – towarzyszyły naszym bohaterom śmiech i łzy, radość i zwątpienie, nierzadko też cierpienie. Jednak dzięki wytrwałości, wzajemnej pomocy i trosce, a przede wszystkim zaufaniu do drugiego człowieka, co podkreślali niemal wszyscy, osiągnęli cel – spełnili swe marzenie. Niewielka część tego, co przeżyli, z czym musieli się zmagać, zarejestrowana została na filmie „Hakuna Matata”, zrealizowanym przez **Wojciecha Jachymia**ka. Używając słów **Małgorzaty Wach**, każdy może zadać sobie pytanie: Gdzie jest moje Kilimandżaro? Co nas hamuje przed realizacją marzeń? Może warto spróbować... Nie ma bowiem nic gorszego, jak poddać się, stwierdziła Angelika.

Podczas spotkania podziwialiśmy pojedynek szpadzistów z Jaworzna, a wiceprezes Polskiego Związku Szermierczego i trener walczących, **Michał Morys**, przybliżył charakter i zasady tego sportu. Dodatkową atrakcją był koncert **Ewy Lewandowskiej** z Bydgoszczy, młodej, utalentowanej śpiewaczki (sopran spinto), od dzieciństwa niedowidzącej.

Tak spędzone popołudnie uzmysłowiło nam to, co w kilku słowach przekazał prezydent **Andrzej Stania**: „Każdy z nas na jakiś sposób jest niepełnosprawny. Do żyć trzeba podchodzić z pokorą (...). To, co udało się tym ludziom, jest dowodem, że z tej niepełnosprawności można wyjść” – i trudno się z tym nie zgodzić.

Bo każdy ma swoje Kilimandżaro.

Tekst i foto Anna Just

(na podstawie materiałów własnych oraz strony www.kilimandzaro.mimowszystko.org)

Uczestnicy wyprawy; od lewej: Bogdan Bednarz, Piotr Pogon, Angelika Chrapkiewicz.

Uczestnicy wyprawy z autorką książki; od lewej: Krzysztof Głombowicz, Łukasz Żelechowski, Jacek Grzędzielski, Wojciech Jachymiak, Krzysztof Gardaś, Małgorzata Wach.

„PRZEWODNIK PODRÓŻNIKA” TRAFIŁ DO PACJENTÓW GCZD

Wyprawa po skarb zdrowia – przewodnik podróżnika to niezwykła książeczka, której akcja dzieje się w konkretnym szpitalu – Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka w Katowicach. Zamiast lekarzy występują tu czarodzieje. Pielęgniarki to rusałki, dobrymi wrózkami nazwane zostały psycholożki, skrzaci-silacze to fizjoterapeuci, a magowie to nauczyciele i terapeuci zajęciowi. Za pomocą „czarodziejskich sposobów”, takich jak słuchanie bicia serca, zagłądanie do gardła czy pobieranie krwi, mają za zadanie ułatwić małemu pacjentowi zdobycie skarbu zdrowia...

Opisania realiów szpitala w baśniowy sposób podjęła się dr n. hum. **Justyna Dubiel**, psycholog kliniczny, od lat związana z Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka. Tak powstała książeczka w formie przewodnika po Wielkiej Krainie Zdrowia, do której ilustracje wykonał **Andriy Melnykov**.

Pierwsze egzemplarze ilustrowanego przewodnika po Wielkiej Krainie Zdrowia.

Dr Justyna Dubiel – autorka tekstu, Andriy Melnykov – autor ilustracji do *Przewodnika* i jego żona Irina, która zajmowała się składem książeczki.

„Często, gdy przypadek jest nagły, rodzice nie mają możliwości przygotowania dziecka do trudnej dla niego sytuacji przebywania w szpitalu. Niektórzy uważają, że lepiej postawić małego pacjenta przed faktem dokonany m... Takie podejście owocuje często u dzieci strachem przed białym fartuchem.

Książeczkę z zainteresowaniem przeglądały zarówno dzieci, jak i ich rodzice.

„Obserwuję to na co dzień w swej pracy” – mówiła autorka *Przewodnika* dr **Justyna Dubiel**, rozdając pierwsze egzemplarze książeczki hospitalizowanym dzieciom. „Tą książeczką chciałam pomóc małym pacjentom, przybywającym do szpitala, w złagodzeniu związanego z tym stresu”.

„Mamy nadzieję, że ta książeczka będzie w raz z wsparcia emocjonalnego i naszej troski o jak najlepsze samopoczucie Pacjentów GCZD. Będziemy szczęśliwi, jeśli jej lektura wywoła uśmiech na buziach dzieci i zapewni chwile relaksu” – napisała we wstępie do *Przewodnika* dyrektor Szpitala, dr n. med. **Ewa Emich-Widera**.

Pierwsze wydanie książeczki było możliwe dzięki Fundacji Energetyka na rzecz Polski Południowej oraz Południowemu Koncernowi Energetycznemu S.A. *Przewodnik* będą otrzymywać dzieci w szpitalnej Izbie Przyjęć. Górnośląskie Centrum Zdrowia Dziecka w Katowicach liczy na kolejnych sponsorów, dzięki którym w drukowane zostaną następne wydania.

Promocja przewodnika odbyła się 8 kwietnia 2009 w Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka w Katowicach.

Tekst i foto Izabela Koźmińska-Życzkowska

Pielęgniarki także otrzymały od autorki kilka egzemplarzy *Przewodnika*.

Z ARCHIWÓW ŚLĄSKIEGO UNIwersYTETU MEDYCZNEGO

W związku z otwarciem wystawy fotografii upamiętniających obchody 30-lecia Śląskiej Akademii Medycznej i 60-lecia Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, chciałbym zaprezentować rys historyczny wydarzenia, które miało miejsce 30 lat temu. Obchody nie ograniczały się tylko do mającej swe miejsce w katowickim Spodku centralnej inauguracji, która została zilustrowana na fotografiach prezentowanych na wystawie. Upamiętnieniu rocznicy towarzyszyło szereg imprez o nie mniejszym znaczeniu.

Obchody XXX-lecia Śląskiej Akademii Medycznej

Obchody XXX-lecia pracy i działalności Śląskiej Akademii Medycznej (ŚAM) zaplanowano tak, aby poszczególne elementy historii i tradycji Uczelni oraz jej osiągnięcia mogły zostać przedstawione nie tylko studentom, absolwentom i zaproszonym gościom, ale także szerszemu gronu społeczeństwa. Spotkania z zasłużonymi pracownikami i absolwentami, prezentowanie ich dokonań i wpływu na rozwój służby zdrowia miały mobilizować studentów do przemysłu i próby określenia swojego miejsca oraz roli w życiu zawodowym i społecznym. Niewątpliwie w ciągu 30-lecia funkcjonowania Uczelni dał się zauważyć wyraźny postęp w poprawie warunków nauczania, lecznictwa, pracy naukowej i podnoszeniu kwalifikacji zawodowych. W ramach obchodów rocznicowych, dzięki audycjom radiowym i telewizyjnym, wystawom, wydawnictwom, cyklom wykładów i spotkań, władze Akademii chciały zilustrować jej dynamiczny rozwój i osiągnięcia.

Obchodami XXX-lecia ŚAM kierował powołany przez Kolegium Rektorskie Komitet Organizacyjny, w skład którego wchodził¹: jako przewodniczący doc. dr hab. **Marek Machalski** – prorektor ds. nauki, jako zastępca przewodniczącego inż. **Władysław Gajówka** – dyrektor administracyjny oraz jako członkowie: prof. zw. dr hab. **Bożena Hager-Malecka** – prorektor ds. klinicznych, prof. zw. dr hab. **Józef Japa** – prorektor ds. szkolenia podyplomowego, doc. dr hab. **Bolesław Gwóźdź** – prorektor ds. nauczania, doc. dr **Marian Drózdź** – I sekretarz KU PZPR, doc. dr hab. **Gerard Jonderko** – dziekan Wydziału Lekarskiego w Katowicach, prof. dr hab. **Bronisław Kłaptocz** – dziekan Wydziału Lekarskiego w Zabrze, doc. dr **Stanisław Tokarz** – dziekan Wydziału Pielęgniarskiego, doc. dr hab. **Zbigniew Szczurek** – przewodniczący Zarządu Uczelniane-

go ZZ PSZ, dr **Alfred Puzio** – dyrektor Biblioteki Głównej, doc. dr hab. **Walde-
mar Bogusz** – dyrektor Instytutu Chorób Układu Nerwowego i Narządów Zmysłów, prof. dr hab. **Ariadna Gierek** – dyrektor Instytutu Okulistyki, prof. dr hab. **Stefan Knapik** – dyrektor Instytutu Stomatologii, prof. dr **Stanisław Józkiwicz**, dr **Brygida Koehler** – p.o. kierownik Kliniki Endokrynologii Dziecięcej, mgr **Maria Kargol** – kierownik Działu Organizacji i Planowania, mgr **Barbara Pietraszek** – kierownik Działu Wydawnictw.

To dzięki pracom Komitetu Organizacyjnego, obchody jubileuszu miały taki a nie inny kształt. Komitet opracował plan pracy i harmonogram imprez, który został zaaprobowany i zatwierdzony przez Kolegium Rektorskie i Senat Uczelni. Głównym punktem obchodów XXX-lecia ŚAM była Centralna Inauguracja Roku Akademickiego 1978/1979, którą obchodzono w katowickim Spodku z udziałem przedstawicieli władz państwowych i partyjnych z **Edwardem Gierkiem** na czele. W związku z jubileuszem rola gospodarza przypadła naszej Uczelni. Oprócz przedstawicieli ŚAM na Centralnej Inauguracji byli reprezentanci innych śląskich uczelni, min. Politechniki Śląskiej, Uniwersytetu Śląskiego, Akademii Ekonomicznej, Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej, Wyższej Szkoły Wychowania Fizycznego i Akademii Sztuk Pięknych. W okresie poprzedzającym Centralną Inaugurację oraz wkrótce po niej zorganizowano szereg innych imprez okolicznościowych, m.in. wystawy, spotkania, zjazdy itp.²

Wystawy

W budynku Rektoratu w Izbie Tradycji i Perspektyw Uczelni zlokalizowano wystawę okolicznościową pod tytułem „XXX lat Śląskiej Akademii Medycznej w służbie społeczeństwa i regionu”. Udostępniono na niej materiały fotogra-

ficzne, plansze, zbiory muzealne dotyczące osiągnięć i historii Uczelni. Ponadto w korytarzu przed Izłą Tradycji i Perspektyw otwarto wystawę dorobku piśmienniczego pracowników ŚAM, na której ekspozowano skrypty, podręczniki monografie ich autorstwa lub współautorstwa.

W sali wykładowej I Kliniki Chorób Wewnętrznych ŚAM zorganizowano wystawę malarstwa, rzeźby i fotografii artystycznej autorstwa pracowników Akademii. Wystawę prezentującą 26 obrazów, 33 fotografii artystycznych oraz 45 rzeźb zwiedziło ok. 1500 osób. Wystawę upamiętniającą dorobek i osiągnięcia Uczelni zlokalizowano również w holu sali wykładowej Państwowego Szpitala Klinicznego w Zabrze.

Wydawnictwa okolicznościowe

Z okazji XXX-lecia ŚAM największą rangę osiągnęło albumowe wydawnictwo jubileuszowe zawierające część opisową dotyczącą historii, rozwoju i osiągnięć Uczelni oraz bogaty zbiór czarno-białych i kolorowych fotografii. Nakład wydawnictwa wyniósł 1500 egzemplarzy, a jego edycją zajęła się Sekcja Wydawnicza Komitetu Organizacyjnego XXX-lecia, pod kierownictwem prof. dr hab. Stefana Knapika. Została również wydana – przygotowana przez zespół pracowników Biblioteki Głównej – pierwsza w dziejach ŚAM bibliografia publikacji pracowników ŚAM dokumentująca ich aktywność i dorobek naukowy w latach 1948–1973. W trzytomowym wydawnictwie zarejestrowano ponad 10 700 jednostek (opisów) bibliograficznych.

Z okazji jubileuszu powołano czasopismo naukowe „Annales Academiae Medicae Silesiensis”. Przewodniczącym Komitetu Redakcyjnego został JM Rektor prof. dr hab. **Józef Jonak**, a redaktorem naczelnym prof. dr hab. **Zbigniew Herman**. W czasopiśmie zamieszczano

1 Tytuły i stopnie naukowe podano zgodnie ze stanem z 1978 r.

2 Więcej nt. uroczystości inauguracyjnej w okolicznościowej publikacji *Centralna Inauguracja Roku Akademickiego 1978/1979*. Katowice: ŚAM, 1979.

Z ARCHIWÓW ŚLĄSKIEGO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO

artykuły z zakresu nauk medycznych, przyrodniczych i farmaceutycznych autorstwa pracowników Uczelni oraz innych placówek i instytucji naukowych. XXX-lecie Uczelni upamiętniła również sesja naukowa Studenckiego Towarzystwa Naukowego ŚAM oraz specjalny numer naukowego czasopisma „Annales Societatis Doctrinae Studentium Academiae Medicae Silesiensis”, w którym omówiono m.in. historię studenckiego ruchu naukowego w ŚAM.

Katowicki Oddział Polskiego Towarzystwa Lekarskiego wraz z ŚAM wydały specjalny, okolicznościowy numer „Śląskiego Informatora Medycyny Praktycznej” poświęcony podyplomowemu szkoleniu lekarzy. Akcent jubileuszowy zawarto także w „Informatorze dla kandydatów na studia w Śląskiej Akademii Medycznej”, w którym oprócz warunków przyjęć na studia i wymagań związanych z egzaminami wstępnymi zaprezentowano 30-letnią historię i dorobek Uczelni. Wydano ponadto folder z wystawy malarstwa, rzeźby i fotografii artystycznej, których autorami byli pracownicy ŚAM. Nakład folderu wyniósł 500 egzemplarzy.

W specjalnym okolicznościowym numerze „Polskiego Tygodnika Lekarskiego” zawarto 12 klinicznych i poglądowych prac pracowników Uczelni. Wstępny artykuł, omawiający osiągnięcia i historię Akademii napisał JM Rektor.

Spotkania, zjazdy i imprezy

Wyróżniający się pracownicy uczestniczyli w organizowanych z okazji obchodów XXX-lecia ŚAM spotkaniach z przedstawicielami władz partyjnych i państwowych. Połączone one były z wręczeniem dyplomów, nagród pieniężnych, odznaczeń resortowych i państwowych. Zorganizowano III Zjazd Absolwentów ŚAM. Uczestniczyło w nim 460 osób, głównie byli to absolwenci pierwszych pięciu roczników. W ramach uroczystości odsłonięto tablicę upamiętniającą jubileusz XXX-lecia. Ponadto odbyła się Uczelniana Sesja Naukowa Studenckiego Towarzystwa Naukowego oraz wydziałowe sesje naukowe studentów Wydziału Farmaceutycznego w Sosnowcu. Z udziałem Senatu i zaproszonych gości uroczystie wręczono dyplomy ukończenia studiów wyższych pierwszym absolwentom Wydziału Pielęgniarstwa. Zorganizowano

Ogólnopolską Sesję Naukową Studentów Akademii Medycznych „Symposium Medicum 78”, w której wzięło udział ponad 300 uczestników ze wszystkich ośrodków w kraju oraz liczni goście z zagranicy. Na sesji przedstawiono 130 prac.

W trzech miastach – w Sosnowcu, Zabrze i Rybniku – zorganizowano cykl wykładów, zatytułowany „Nauki medyczne na Śląsku w XXX-leciu 1948–1978”, obejmujący po 8 wykładów problemowych w każdym z ośrodków. Wykłady przeznaczone były dla pracowników służby zdrowia, resortów pokrewnych, młodzieży szkolnej i przedstawicieli społeczeństwa zainteresowanego rozwojem nauk medycznych w naszym regionie. Ponadto zorganizowano zjazd byłych przewodniczących organizacji młodzieżowych, a także połączono obchody XXX-lecia naszej Uczelni z jubileuszowymi obchodami XX-lecia Studenckiego Kręgu Instruktorskiego Związku Harcerstwa Polskiego.

Zasłużonym, długoletnim pracownikom wręczono medale XXX-lecia Śląskiej Akademii Medycznej oraz Srebrne i Złote Odznaki „Zasłużonemu dla Śląskiej Akademii Medycznej”.

Inne przedsięwzięcia związane z XXX-leciem Uczelni

Wśród innych przedsięwzięć związanych z jubileuszem XXX-lecia trzeba wymienić: zorganizowaną w Zabrze i Bytomiu akcję „Otwarte drzwi” placówek lecznictwa ŚAM, przyklinicznych przychodni specjalistycznych i ambulatoriów stomatologicznych; powstanie sygnału muzycznego w charakterze krótkiego utworu na orkiestrę przeznaczoną do otwierania imprez uczelnianych; nakręcenie filmu pt. „W roku trzydziestym ...” przedstawiającego rozwój i osiągnięcia Uczelni. Ponadto, zgodnie z harmonogramem opracowanym przez pełnomocnika rektora ds. prasy, radia i telewizji, prezentowano w audycjach telewizyjnych i radiowych sylwetki wybitnych pracowników Akademii. W prasie wojewódzkiej i krajowej ukazało się szereg wywiadów i artykułów.

Imprezy studenckie – kulturalne i sportowe

Przeprowadzono konkurs studencki „Co wiesz o swojej Alma Mater w jej XXX-lecie”, w którym udział wzięło 3000 studentów. Odbył się też konkurs

na najlepszą grupę działania w nauce i pracy społecznej.

Z imprez zorganizowanych przez studentów należałoby jeszcze wymienić rajdy turystyczne, obozy i zawody sportowe min.: turniej siatkówki między ŚAM a Politechniką Śląską, rajd po Ziemi Lubuskiej, obóz szkoleniowy w Łagowie, rajd po Beskidzie, spływ kajakowy Nida '78, spływ Goczałkowice–Warszawa, obóz żeglarski Hława '78, obóz środowiskowy Bieszczady '78, zawody judo w Sobotni Wielkiej, zawody jeździeckie o puchar XXX-lecia, wyprawę alpinistyczną oraz wieczór piosenki turystycznej.

Do szczególnie udanych imprez Komitet Organizacyjny Obchodów XXX-lecia zaliczył Zjazd Absolwentów, a także uroczystości związane z nadaniem Szpitalowi w Bytomiu imienia prof. Brunona Nowakowskiego oraz cykle wykładów problemowych w Sosnowcu, Zabrze i Rybniku.

Całość obchodów zrealizowano zgodnie z planami i założeniami. Stwierdzono, że spełniły rolę i zadania, jakie dla nich przewidziano.

W artykule wykorzystano dokumenty archiwalne będące w zasobach Archiwum SUM, sygn. 448/2.

Mgr Dariusz Sarnicki
Kierownik Archiwum SUM

Archiwum Uczelni zaprasza wszystkich zainteresowanych do obejrzenia fotografii prezentowanych na wystawie upamiętniającej obchody 30- i 60-lecia SUM. Wystawa dostępna jest codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 15.00 w budynku Archiwum SUM w Katowicach-Ligocie przy ul. Medyków 30.

Chciałbym w imieniu swoim i pracowników Archiwum serdecznie podziękować Pani mgr **Teresie Dudek** – zastępcy kanclerza dyrektorowi ds. ekonomiczno-eksploatacyjnych za pozytywny impuls przy organizacji wystawy oraz Pani **Izabeli Koźmińskiej-Życzkowskiej** – rzecznikowi prasowemu SUM za przygotowanie, wybór, udostępnienie i profesjonalne przygotowanie materiałów prezentowanych na wystawie.

Dariusz Sarnicki

PRO MEMORIA

Urszula GOCYŁA (1952–2009)

Doktor nauk medycznych, lekarz pediatra, wieloletni nauczyciel akademicki Śląskiego Uniwersytetu Medycznego.

Urodziła się 12 kwietnia 1952 roku w Gliwicach w rodzinie Barbary i Kazimierza Gocylów. Wraz z rodziną przenieśli się do Mielca, gdzie jej ojciec, inżynier konstruktor lotniczy, otrzymał pracę w Polskich Zakładach Lotniczych. W Mielcu uczęszczała do szkoły podstawowej, a następnie do II Liceum Ogólnokształcącego im. M. Kopernika; świadectwo dojrzałości uzyskała w 1971 ro-

ku. W latach 1972–1973 kontynuowała naukę w Medycznym Studium Zawodowym w Przemyślu na kierunku analityka, po czym podjęła studia medyczne na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Lublinie. Tytuł i dyplom lekarza uzyskała 23 września 1980 roku i rozpoczęła pracę początkowo w Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Czeladzi, a następnie w Katowicach. W 1986 roku uzyskała I stopień specjalizacji z pediatrii.

Od 1 października 1987 pracowała w III Katedrze i Klinice Pediatrii Wydziału Lekarskiego w Zabrze (obecnie Katedra i Klinika Pediatrii Wydziału Opieki Zdrowotnej) w Bytomiu Śląskiej Akademii Medycznej, na Oddziałach: Biegunkowym, Dzieci Młodszych i Niemowlęcym.

Zainteresowania naukowe doktor Urszuli Gocyły dotyczyły alergologii, pulmonologii oraz endokrynologii i chorób układu pokarmowego. Była współautorką 16 publikacji naukowych. W 1991 roku została specjalistą II stopnia w dziedzinie pediatrii. Dnia 11 maja 1995 roku na Wydziale Lekarskim w Zabrze, na podstawie dysertacji *Stężenie prolaktyny*

i tyreotropiny w surowicy krwi u dzieci z celiakią, której promotorem był prof. dr hab. Zbigniew Szczepański, uzyskała stopień naukowy doktora nauk medycznych.

Brała udział w licznych sympozjach i konferencjach naukowych i naukowo-szkoleniowych. Prowadziła ćwiczenia z propedeutyki pediatrii i z pediatrii dla studentów III i V roku Wydziału Lekarskiego w Zabrze, a od 1998 roku ćwiczenia z pediatrii dla studentów pielęgniarstwa, położnictwa i fizjoterapii. Była wieloletnim członkiem Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego.

Dr n. med. Urszula Gocyła uczestniczyła aktywnie w działalności dydaktycznej, usługowej i naukowej. Zawsze można było liczyć na Jej koleżeńską postawę. Mimo ciężkiej choroby starała się do końca wypełniać sumiennie obowiązki lekarza i nauczyciela akademickiego.

Zmarła po długiej i ciężkiej chorobie 20 stycznia 2009 roku, pochowana została na cmentarzu w Katowicach-Bogucicach.

*Dr hab. Anna Obuchowicz,
mgr Joanna Miozga*

* * * * *

Zbigniew RELIGA (1938–2009)

Profesor doktor habilitowany nauk medycznych, kardiochirurg, doktor honoris causa Lwowskiego Uniwersytetu Medycznego, Akademii Medycznej w Białymstoku, Akademii Medycznej w Warszawie, Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach oraz Uniwersytetu Opolskiego, od października 2005 do listopada 2007 minister zdrowia Rzeczy-

pospolitej Polskiej, poseł na Sejm i marszałek – senior VI kadencji.

Urodził się 16 grudnia 1938 roku w Miedniewicach, pow. Grodzisk Mazowiecki, w rodzinie nauczycielskiej Eugeniusza i Zofii z d. Lachman. W 1949 roku zamieszkał w Warszawie, tam też ukończył szkołę podstawową oraz – w 1956 r. – Liceum Ogólnokształcące im. B. Limanowskiego, a następnie podjął studia na Wydziale Lekarskim AM, uzyskując 12 marca 1963 tytuł i dyplom lekarza. W 1968 roku zdobył specjalizację I stopnia, a w 1972 roku – II stopnia w dziedzinie chirurgii ogólnej.

Doświadczenie chirurgiczne pogłębiał w renomowanych ośrodkach chirurgicznych, m.in. po zdaniu egzaminu nostryfikacyjnego Educational Commission for Foreign Medical Graduates, pozwalającego na podjęcie pracy w Stanach Zjednoczonych, otrzymał roczne stypendium Mercy Hospital Rockville Centre w Nowym Jorku (1973), gdzie pod kierunkiem prof. Adama Wesolowskie-

go szkolił się w chirurgii naczyniowej, głównie zaś chirurgii tętnic szyjnych i kręgowych, przechodząc przy tym miesięczne staże w Massachusetts General Hospital, Cleveland Clinic oraz w ośrodku Houston. Z najnowszymi osiągnięciami w chirurgii wieńcowej i sposobami ochrony mięśnia serca zapoznawał się pod kierunkiem prof. Adriana Kantrowitza, pracując jako senior resident na oddziale kardiochirurgii w Sinai Hospital w Detroit (1976). W zakresie kardiochirurgii dziecięcej szkolił się w Deborah Heart and Lung Center (1981).

Stopień naukowy doktora nauk medycznych otrzymał uchwałą Rady Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Warszawie z 1973 roku, po obronie dysertacji *Badania nad przekrwieniem reaktywnym w krążeniu wieńcowym i kurczliwością mięśnia sercowego w warunkach krążenia wspomaganego u psów* (promotor prof. Andrzej Trzebski). Habilitował się na tymże wydziale w 1981 r. w dziedzinie medycyny – kar-

PRO MEMORIA

diochirurgii na podstawie dorobku naukowego i rozprawy *Analiza doświadczalna operacji włączenia komory prawej do krążenia systemowego dla wspomagania niewydolnej lewej komory serca*. Tytuł naukowy profesora nauk medycznych otrzymał 4 stycznia 1995 roku.

Wyboru chirurgii jako kierunku działalności zawodowej dokonał bardzo wcześnie, już bowiem jako słuchacz III roku studiów zaczął uczęszczać na ostre dyżury w III Klinice Chirurgii warszawskiej Akademii Medycznej (kier. prof. Jan Raczyński), od V roku zaś był wolontariuszem na Oddziale Chirurgicznym w warszawskim Szpitalu Miejskim (ul. Stępińska), bezpośrednio uczestnicząc, pod kier. doktora Stefana Rekwarta, w wykonywanych zabiegach (do końca studiów przeprowadził około 130 operacji brzusznych, wśród nich także cholecyctomie i zespolenia żołądkowo-jelitowe).

Po stażu podyplomowym w tym samym szpitalu i dwumiesięcznym zatrudnieniu na Oddziale Chirurgicznym w Szpitalu Powiatowym w Wyszkowie został powołany do okresowej dwuletniej służby wojskowej i skierowany najpierw do jednostki w Sandomierzu, a później do Warszawy, gdzie poza służbą podjął pracę jako wolontariusz na Oddziale Chirurgiczno-Urologicznym Szpitala Wolskiego (pod kier. docenta Józefa Dachewicza). W tymże szpitalu otrzymał w 1966 roku – po przeniesieniu do rezerwy – etat młodszego asystenta, a w 1968 roku asystenta – w nowo utworzonym Oddziale Chirurgii (ordynator prof. Waclaw Sitkowski), w 1975 roku został zastępcą ordynatora wymienionego oddziału.

W 1980 roku przeszedł na stanowisko adiunkta i zastępcy kierownika objętej przez prof. Sitkowskiego II Kliniki Kardiologii Instytutu Kardiologii w Warszawie, w 1982 roku został ordynatorem wyodrębnionego w ramach kliniki Oddziału Kardiologii Dziecięcej, rok później otrzymał stanowisko docenta.

W 1984 roku związał się ze Śląską Akademią Medyczną, gdzie z dniem 1 czerwca tego roku – w drodze konkursu – został mianowany na stanowisko

docenta i kierownika powołanej na bazie Wojewódzkiego Ośrodka Kardiologii w Zabrze Katedry i Kliniki Kardiologii (obecnie Katedra i Oddział Kliniczny Kardiologii i Transplantologii SUM w Zabrze), którą zorganizował od podstaw. W 1990 roku uzyskał stanowisko profesora nadzwyczajnego ŚAM. W tym samym roku otrzymał polecenie zorganizowania i uruchomienia Kliniki Kardiologii w Centralnym Szpitalu Klinicznym MSWiA w Warszawie – w okresie od października 1990 do lipca 1991 pełnił tamże obowiązki kierownika. W 1998 r. otrzymał stanowisko profesora zwyczajnego. Z dniem 1 września 1999 roku złożył rezygnację z funkcji kierownika Katedry Kardiologii w Zabrze i powrócił do Warszawy, obejmując ponownie prowadzenie Kliniki Kardiologii w CSK MSWiA. W 2001 roku objął kierownictwo II Kliniki Kardiologii Instytutu Kardiologii w Warszawie, sprawując również funkcję dyrektora tegoż instytutu. Ze Śląską Akademią Medyczną związany był do 30 września 2004 roku: od 16 listopada 1999 był (w wymiarze 1/2 etatu) kierownikiem Katedry i Zakładu Mechanicznego Wspomagania Krążenia na Wydziale Lekarskim w Zabrze.

Obok pracy naukowej i klinicznej prowadził szeroką działalność organizacyjną, w ŚAM był członkiem Rady Wydziału Lekarskiego w Zabrze, a w latach 1996–1999 sprawował urząd rektora.

Organizował i uruchamiał jako kurator nowo powstające kliniki kardiologiczne w: Instytucie Kardiologii ŚAM w Katowicach-Ochojcu (1986), AM w Białymstoku (1987), AM we Wrocławiu (1987) oraz Oddział Kardiologii Szpitala Wojewódzkiego we Wrocławiu (1987). W ośrodku zabrzańskim zorganizował kilka pracowni, m.in.: sztucznego serca oraz zastawek, polskiej zastawki biologicznej, bio-przepliwów, a także – w ramach Fundacji Rozwoju Kardiologii – Instytut Protez Serca (1993).

Zainteresowania zawodowe profesora Zbigniewa Religi dotyczyły przede wszystkim kardiologii i transplantologii.

Do najbardziej znaczących i nowatorskich w skali krajowej osiągnięć w pracy

klinicznej należą: rozpoczęcie programu transplantacji serca (pierwszy w Polsce udany przeszczep serca – 1985) i chirurgicznego leczenia świeżego zawału serca (1986) oraz pierwsze w Polsce operacje przeszczepienia płuc i serca (1986), kliniczne zastosowanie sztucznych komór serca oraz sztucznego serca (1986), stworzenie banku zastawek aortalnych przechowywanych w ciekłym azocie (1988), rozpoczęcie operacji zatorowości płucnej (1988), pierwszy skuteczny przeszczep serca po zastosowaniu wspomagania mechanicznego (1991), pierwszy skuteczny zabieg koronaroplastyki u chorego po przeszczepie serca (1992), stworzenie własnego modelu zastawki biologicznej serca (zastawka znana pod nazwą „Religa”) i jej zastosowanie kliniczne, opracowanie bezstentowej zastawki mitralnej, organizacja i kierownictwo programu budowy polskich pneumatycznych komór wspomagania serca i ich zastosowanie kliniczne, organizacja i kierowanie programem budowy polskiego pneumatycznego sztucznego serca, prace eksperymentalne nad nowym modelem zastawki serca z tkanek odzwierzęcych oraz prowadzenie programu budowy implantowalnego sztucznego serca.

Wykonał – wspólnie z zespołem prof. Jeremiego Czaplickiego – pierwszą na świecie (1989) operację przeszczepienia człowiekowi serca świńskiego (pacjent zmarł w drugiej dobie z objawami niewydolności serca, dowiedziono jednak, że możliwe jest uniknięcie nadostrego odrzutu przeszczepu odzwierzęcego).

Pod kierunkiem prof. Religi zostały przeprowadzone: pierwsze wewnątrznaczyniowe badanie usg u chorego po przeszczepie serca (1995), pierwszy przeszczep pojedynczego płuca (1997) oraz przeszczep serca u dwuipółletniej dziewczynki (1998).

Do wybitnych osiągnięć Profesora należą ponadto: udoskonalenie metod leczenia choroby niedokrwiennej serca – pierwsze w kraju zastosowanie obu tętnic piersiowych wewnętrznych do pomostowania tętnic wieńcowych (1987), mapping śródoperacyjny i chirurgiczne leczenie napadowego częstoskurczu komorowego (1987), wprowadzenie techniki autooksygenacji w operacjach po-

PRO MEMORIA

mostowania bez użycia krążenia pozaustrojowego (1988), zastosowanie tętnic promieniowej i nadbrzuszej w rewaskularyzacji serca (1994), pomostowanie wyłącznie tętnicze z wykorzystaniem własnych tętnic chorego w rewaskularyzacji (1997), zabiegi małoinwazyjne i hybrydowe (1998).

W ostatnim czasie Profesor podjął badania nad zastosowaniem genoterapii w chorobie wieńcowej, zapoczątkowując (we współpracy z prof. Jędrzejczakiem) badania nad rolą komórek macierzystych w leczeniu niewydolności serca. Rozpoczął również prace nad stworzeniem prototypu polskiego robota kardiologicznego.

Utrzymywał kontakty naukowe z wieloma zagranicznymi ośrodkami kardiologicznymi, m.in. z: Instytutem Transplantologii w Cambridge, Kliniką Kardiologii w San Diego, Szpitalem Uniwersyteckim Columbia Presbyterian w Nowym Jorku, Szpitalem Deborah Heart and Lung Center w New Jersey, Uniwersytetem w Brnie, Instytutem Transplantologii i Sztucznych Narządów w Moskwie, Instytutem Kardiologii w Berlinie, Instytutem Chirurgii Eksperymentalnej w Tbilisi. Prowadził między narodowy program współpracy Fundacji Rozwoju Kardiologii z Fundacją Rene Favaloro (Buenos Aires) w zakresie transplantologii.

Był autorem lub współautorem ponad 140 oryginalnych prac naukowych, głównie z zakresu kardiologii, kardiologii oraz transplantologii, zamieszczonych w polskich i zagranicznych czasopismach medycznych, blisko 100 referatów zjazdowych oraz redaktorem podręczników – pierwszego w Polsce *Zarysu kardiologii* (Warszawa 1993), monografii *Przeszczep serca* (Warszawa 1997) i pracy zbiorowej *Kardiologia dziecięca* (2003). Autor 3 patentów.

Wielokrotnie uczestniczył w krajowych i międzynarodowych zjazdach naukowych, w tym przede wszystkim w kongresach Europejskiego Towarzystwa Kardiologicznego oraz Światowego Towarzystwa Transplantologicznego.

Aktywnie uczestniczył w dydaktyce podyplomowej, przede wszystkim

kształcąc młodych lekarzy zarówno z kraju, jak i zagranicą, wyszkolił zespoły kardiologów w klinikach w Zabrzu, Katowicach, Łodzi, Białymstoku, Wrocławiu i Warszawie, a także w Narodowym Centrum Kardiologii w Tbilisi, w Klinice Kardiologicznej w Kownie, Uniwersytecie we Lwowie oraz Akademii Nauk Medycznych w Kijowie, przyczyniając się do zorganizowania tam ośrodków kardiologicznych na światowym poziomie. Wielokrotnie kierował specjalizacjami chirurgicznymi, w tym ponad 20 w zakresie kardiologii. Promotor 15 prac doktorskich, opiekun 6 rozpraw habilitacyjnych, 9 jego wychowanków jest obecnie profesorami.

Należał do licznych krajowych i zagranicznych towarzystw naukowych, m.in.: Towarzystwa Chirurgów Polskich, Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego, Polskiego Towarzystwa Transplantacyjnego, Stowarzyszenia Transplantacji Serca (1991, czł. założyciel), International Society for Heart Transplantation (1987), International Society for Heart and Lung Transplantation (1987), International Society for Cardiovascular Surgery (1987), The European Association for Cardio-Thoracic Surgery (1987, czł. Komisji ds. Europy Wschodniej), European Society for Heart Transplantation, American College of Angiology (1993), New York Academy of Sciences (1992), Polish-American Medical Society, Akademii Nauk Medycznych w Gruzji (czł. honorowy, 1996). Był członkiem komitetu redakcyjnego „Medycyny po Dypłomie” i „Polskiego Przeglądu Chirurgicznego” (od 1993) oraz Rady Naukowej „Wiadomości Lekarskich” (od 1999).

Dwukrotnie został wybrany senatorem RP (kadencje 1993–1997 oraz 2001–2005), był członkiem Rady Prezydenckiej przy prezydencie Lechu Wałęsie (1992), Rady Naukowej (1992) i Krajowej Rady Transplantacyjnej (1993) przy Ministrze Zdrowia, członkiem Rady Naukowej Instytutu Kardiologii w Warszawie.

Założyciel i prezes Fundacji Rozwoju Kardiologii w Zabrzu (1991) oraz organizator corocznych koncertów „Serce za Serce” z udziałem najwybitniejszych światowych artystów.

Wyóżniony tytułem doktora honoris causa przez pięć uczelni: Lwowski Uniwersytet Medyczny, Akademię Medyczną w Białymstoku, Akademię Medyczną w Warszawie, Śląską Akademię Medyczną w Katowicach oraz Uniwersytet Opolski.

Odnaczony m.in.: Orderem Orła Białego, krzyżami – Wielkim, Komandorskim z Gwiazdą oraz Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski; Medalem Komisji Edukacji Narodowej; odznakami „Za zasługi dla ochrony zdrowia”, „Za zasługi dla województwa śląskiego”; medalami – im. Tadeusza Orłowskiego Towarzystwa Chirurgów Polskich, Gloria Medicinae Polskiego Towarzystwa Lekarskiego, Towarzystwa Lekarzy Polskich w Nowym Jorku; Nagrodą im. Alfreda Jurzykowskiego, medalami im. Tadeusza Kotarbińskiego i Tadeusza Orłowskiego, złotym medalem Stowarzyszenia Lekarzy Polskich „Medicus” w Nowym Jorku, Krzyżem Komandorskim Orderu Wynalazczości Królestwa Belgii; kilkakrotnie nagrodami I stopnia MZiOS i nagrodą specjalną za szczególne osiągnięcia na rzecz ochrony zdrowia. Był również kawalerem Orderu Uśmiechu i honorowym obywatelem miasta Zabrza oraz gminy Wiskitki, do której należą rodzinne Miedniewice, 8 czerwca 1999 Szkole Podstawowej w Miedniewicach zostało nadane imię Zbigniewa Religi.

Otrzymał 8 lokatę w zorganizowanym przez „Gazetę Wyborczą” plebiscycie „Najwybitniejsi Ślązacy i Zagłębiacy XX wieku”.

Miał żonę Annę z d. Wajszczuk (lekarz fizjolog, dr n. med., pracownik AM w Warszawie), córkę Małgorzatę (sinolog) oraz syna Grzegorza (lekarz kardiolog, dr n. med.). Pasją pozazawodową Profesora było wędkarstwo.

Zmarł 8 marca 2009 roku w Warszawie, pochowany na warszawskich Powązkach w tzw. alei profesorskiej. Od 21 kwietnia 2009 Fundacja Rozwoju Kardiologii w Zabrzu nosi imię Profesora Zbigniewa Religi.

Teresa Białek

Na podstawie biogramu Z. Religi zamieszczonego w V tomie *Słownika medycyny i farmacji Górnego Śląska* (Katowice 2003).

KRONIKA (styczeń-maj 2009)

- * 7 stycznia otwarto nowe pomieszczenia Zakładu Kosmetologii mieszczącego się w Sosnowcu przy ulicy Kasztanowej (szersza informacja str. 32).
- * 8 stycznia na Wydziale Farmaceutycznym z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej odbył się XXX Wydziałowy Konkurs Prac Magisterskich (szersza informacja str. 33).
- * 8 stycznia prorektor ds. szkolenia podyplomowego SUM prof. dr hab. **Krystyna Olczyk** uczestniczyła na zaproszenie prezydenta miasta Sosnowca **Kazimierza Górskiego** w koncercie noworocznym zorganizowanym z okazji pierwszej rocznicy działalności Centrum Targowo-Wystawienniczego Expo Silesia. Koncert, który odbył się pod patronatem marszałka województwa śląskiego **Bogusława Śmigielskiego**, zorganizowano w sali koncertowej „Symfonia” Centrum Nauki i Edukacji Muzycznej Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach.
- * 9 stycznia kardioloژی dr hab. **Malgorzata Szkutnik** i dr n. med. **Jacek Kusy** z Katedry i Oddziału Klinicznego Wrodzonych Wad Serca i Kardiologii Dziecięcej SUM w Zabrze przeprowadzili pierwszy na Śląsku i drugi w Polsce zabieg wszczepienia zastawki płucnej bez otwierania klatki piersiowej.
- * 10 stycznia prorektor ds. szkolenia podyplomowego prof. dr hab. **Krystyna Olczyk** wzięła udział w Wielkim Aptekarskim Koncercie Noworocznym, zorganizowanym w Domu Muzyki i Tańca w Zabrzu.
- * 17 stycznia w zabrzańskim Domu Muzyki i Tańca rozdano Laury Umiejętności i Kompetencji, przyznawane wybitnym osobowościom i osobowościom za działalność o wymiarze ogólnopolskim i międzynarodowym. Laurem Platynowym wyróżniono m.in. prof. dr. hab. **Jacka Białkowskiego**, kierownika Katedry i Oddziału Klinicznego Wrodzonych Wad Serca i Kardiologii Dziecięcej SUM w Zabrzu. Laury – diamentowe, platynowe i złote – przyznawane są od 1992 roku przez Kapitułę Laurów, której przewodniczy **Tadeusz Donocik** (szersza informacja str. 23).
- * 20 stycznia w auli Wydziału Zdrowia Publicznego SUM w Bytomiu odbyła się debata oxfordzka nad tezą: „Ta strona uważa, że szpital prywatny jest lepszy od publicznego”. W charakterze mówców wystąpili studenci studiów licencyjnych oraz magisterskich Wydziału Zdrowia Publicznego.
- * W dniach 21 i 22 stycznia w Centrum Medycyny Doświadczalnej SUM w Katowicach-Ligocie testowano na zwierzętach skuteczność i funkcjonalność robota chirurgicznego Robin Heart, skonstruowanego przez zespół naukowców pod kierunkiem dr. n. med. **Zbigniewa Nawrata** z zabrzańskiej Fundacji Rozwoju Kardiochirurgii (szersza informacja str. 25).
- * 22 stycznia prorektor ds. szkolenia podyplomowego prof. dr hab. **Krystyna Olczyk** uczestniczyła w posiedzeniu Rady Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrzu, podczas którego miało miejsce uroczyste wręczenie dyplomów doktora habilitowanego nauk medycznych. Pani Rektor przedstawiła plany i zamierzenia związane z pełnioną funkcją prorektora ds. szkolenia podyplomowego.
- * 23 stycznia Centralny Szpital Kliniczny w Katowicach-Ligocie im. Prof. Kornela Gibińskiego otrzymał Certyfikat Akredytacyjny przyznany przez Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia.
- * 4 lutego w Oddziale Klinicznym Ginekologii, Położnictwa i Ginekologii Onkologicznej SUM w Bytomiu oddano do użytku cztery stanowiska reanimacyjne wyposażone w respiratory i sprzęt do monitorowania czynności życiowych.
- * W dniach 8–14 lutego samorządy studenckie naszej Uczelni i Akademii Medycznej we Wrocławiu zorganizowały w Białym Dunajcu Zimowy Campus Akademicki (szersza informacja str. 35).
- * 9 lutego w Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka w Katowicach-Ligocie artyści Teatru Yapa z Krakowa zorganizowali dla małych pacjentów przedstawienie na motywach baśni „O rybaku i złotej rybce”.
- * 13 lutego w Katowicach-Ligocie odbyła się uroczystość z okazji jubileuszu 10-lecia istnienia Kliniki Neurologii Wieku Podeszłego, kierowanej przez prof. dr. hab. **Grzegorza Opalę**.
- * 21 lutego w Katowicach odbyło się sympozjum Colloquium Rheumatologorum Silesiae, którego organizatorem była Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych i Reumatologii SUM w Katowicach-Ochojcu, kierowana przez prof. dr. hab. **Eugeniusza Kucharza** (szersza informacja str. 24).
- * W dniach 25–28 lutego w Ustroniu odbyło się XIII Sympozjum Naukowo-Szkoleniowe Sekcji Rehabilitacji Kardiologicznej i Fizjologii Wysiłku Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego „Trudny pacjent w rehabilitacji kardiologicznej”. Honorowy patronat nad konferencją objął **Jan Olbrycht** poseł Parlamentu Europejskiego. W sympozjum wzięli udział m.in.: prof. dr hab. **Marian Zembala** (uczestnik dyskusji okrągłego stołu), prof. dr hab. **Janusz Gumprecht** (wykład: „Pacjent z cukrzycą”) oraz dr hab. **Dariusz Ziara** (wykład: „Pacjent z POChP – punkt widzenia lekarza”).
- * 26 lutego w Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka w Katowicach-Ligocie Fundacja Funkomitywa zorganizowała imprezę pt.: „Na wyspach, których na mapie nie ma”. Przedstawienie przygotowane w ramach projektu „Klinika Złotego Smoka” adresowane było do dzieci objętych stacjonarnym leczeniem szpitalnym. Wykonawcy specjalnie przygotowani do pracy z chorymi dziećmi, zapewnili zabawę, połączoną z ruchem i śpiewem.
- * W dniach 26–28 lutego odbyło się w Wiśle Forum Gospodarcze – Śląsk 2009, w którym uczestniczyli m.in. prof. dr hab. **Aleksander R. Sieroń** oraz prof. dr hab. **Marian Zembala** (szersza informacja str. 31).
- * W dniach 27–28 lutego rektor SUM prof. dr hab. **Ewa Malecka-Tendera** uczestniczyła w odbywającym się w Akademii Humanistycznej w Pułtuskach posiedzeniu Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, podczas którego omawiano

- m.in. założenia reformy systemu szkolnictwa wyższego i nauki, finansowania szkolnictwa wyższego i nauki oraz inicjatywy KRASP związane z prezydencją Polski w UE.
- * 27 lutego w Auli im. Prof. Witolda Zahorskiego w Katowicach-Ligocie władze i studenci Wydziału Opieki Zdrowotnej SUM zorganizowali spotkanie z uczestnikami wyprawy na Kilimandżaro oraz z **Malgorzatą Wach** – autorką książki, która powstała na bazie wspomnień i zdjęć uczestników wyprawy (szersza informacja str. 37).
 - * 4 marca prorektor ds. szkolenia podyplomowego prof. dr hab. **Krystyna Olczyk** uczestniczyła na zaproszenie rektora Uniwersytetu Śląskiego prof. dr. hab. **Wiesława Banysia** w spotkaniu z prezydentem RP **Lechem Kaczyńskim**. Spotkanie odbyło się na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego.
 - * 5 marca prorektor ds. szkolenia podyplomowego prof. dr hab. **Krystyna Olczyk** wzięła udział w spotkaniu z minister nauki i szkolnictwa wyższego **Barbarą Kudrycką**. Spotkanie, zorganizowane w Centrum Prasowym Polskiej Agencji Prasowej w Warszawie, dotyczyło inauguracji programu pod nazwą: „Kobiety w nauce”.
 - * W dniach 5–6 marca w Starogardzie Gdańskim studenci Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej SUM w Sosnowcu uczestniczyli w konferencji naukowo-szkoleniowej pt. „Pharma Wiedzy”. W konferencji zorganizowanej przez Zakłady Farmaceutyczne Polpharma SA wzięło udział ponad 100 studentów. Uczestnicy konferencji wysłuchali wykładów pt.: „Co warto wiedzieć o lekach generycznych”, „Praktyki produkcyjne”, „Zrozumieć cGMP” oraz „Przemysł farmaceutyczny, rozwój technologii produktów generycznych”. Ważnym elementem konferencji była prezentacja działu HR dotycząca praktyk, staży oraz zatrudnienia w Polpharmie, po której studenci uczestniczący w spotkaniu mogli zwiedzić zakład oraz poznać proces produkcji leku.
 - * 7 marca w Katowicach odbyło się Interdyscyplinarne Sympozjum Ogólnopolskie „Biomechanika w implantologii VI”, zorganizowane przez Katedrę i Klinikę Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu SUM, kierowaną przez dr. hab. **Damiana Kusza**, prof. nadzw. SUM.
 - * W dniach 8–11 marca w Szczepku odbywały się II Mistrzostwa Polski Wyższych Szkół Medycznych w narciarstwie alpejskim zorganizowane przez naszą Uczelnię. W tegorocznych zmaganiach uczestniczyło blisko 100 zawodników z 9 polskich wyższych uczelni medycznych (Wrocław, Kraków, Gdańsk, Toruń, Białystok, Warszawa, Poznań, Lublin, Katowice). Zawodom patronowała rektor SUM prof. dr hab. **Ewa Malecka-Tendera** (szersza informacja str. 34).
 - * 10 marca prof. dr hab. **Sławomira Kyrzcz-Krzemiń**, kierownik Katedry i Kliniki Hematologii i Transplantacji Szpiku SUM w Katowicach, została konsultantem wojewódzkim w dziedzinie hematologii.
 - * 11 marca prorektor ds. szkolenia podyplomowego prof. dr hab. **Krystyna Olczyk** uczestniczyła w konferencji informacyjno-promocyjnej, zorganizowanej przez Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego w Warszawie. Konferencja była poświęcona projektowi współfinansowanemu przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego pt.: „Kształcenie w ramach procesu specjalizacji lekarzy deficytowych specjalności tj. onkologów, kardiologów i lekarzy medycyny pracy”.
 - * 12 marca w Warszawie rektor SUM prof. dr hab. **Ewa Malecka-Tendera** uczestniczyła w spotkaniu członków Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych z minister zdrowia **Ewą Kopacz**.
 - * W dniach 13–14 marca w Górnośląskim Centrum Kultury w Katowicach odbyła się I Konferencja Naukowo-Szkoleniowa pt.: „Postępy w diagnostyce i terapii schorzeń rogówki”. W Komitecie Naukowym zasiadała m.in. prof. dr hab. **Wanda Romaniuk**, prorektor ds. studiów i studentów SUM.
 - * 16 marca w Domu Muzyki i Tańca w Zabrze odbyła się gala najbardziej wpływowych kobiet województwa śląskiego. Wśród nagrodzonych były m.in.: rektor SUM prof. dr hab. **Ewa Malecka-Tendera**, prof. dr hab. **Sławomira Kyrzcz-Krzemiń**, a także dr hab. **Anita Olejek** prof. nadzw. SUM i dr hab. **Violetta Skrzypulec** prof. nadzw. SUM.
 - * 19 marca w Warszawie rektor SUM prof. dr hab. **Ewa Malecka-Tendera** uczestniczyła w spotkaniu członków Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych z minister zdrowia **Ewą Kopacz** oraz minister nauki i szkolnictwa wyższego **Barbarą Kudrycką**.
 - * 24 marca w sali szkoleniowo-konferencyjnej Górnośląskiego Centrum Medycznego w Katowicach-Ochojcu odbyła się konferencja naukowo-szkoleniowa pt.: „Niewydolność serca” zorganizowana pod patronatem Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego. Tematyka konferencji, którą prowadził prof. dr hab. **Michał Tendera**, dotyczyła m.in. nowych standardów postępowania w niewydolności serca, roli rewaskularyzacji u chorych z obniżoną frakcją wyrzutową lewej komory oraz terapii komórkowej u chorych po zawale serca.
 - * 25 marca w Katowicach odbyła się konferencja pt.: „Zawał serca – ważne jest nie tylko pierwsze 120 minut. Implikacja najnowszych osiągnięć”, której przewodniczącym był prof. dr hab. **Zbigniew Gąsior**, kierownik Katedry i Kliniki Kardiologii SUM w Katowicach-Ochojcu. W konferencji zorganizowanej przez Oddział Katowicki Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego, wykłady wygłosili m.in. prof. dr hab. **Tomasz Grodzicki** (CMUJ) i dr hab. **Dariusz Dudek** (CMUJ).
 - * 26 marca w Katowicach-Ligocie odbyła się XI Konferencja Naukowo-Szkoleniowa z cyklu „Postępy w neurologii i psychiatrii” pt.: „Psychosomatyka, czyli między ciałem a duszą”. Organizatorem spotkania była Katedra i Klinika Psychiatrii i Psychoterapii SUM w Katowicach-Ochojcu, kierowana przez prof. dr hab. **Irenę Krupkę-Matuszyk**. Podczas konferencji wygłoszono sześć referatów, których tematyka dotyczyła: zaburzeń psychosomatycznych jako problemu medycznego, związku depresji z chorobami somatycznymi, zaburzeń psy-

KRONIKA (styczeń-maj 2009)

- chosomatycznych w schizofrenii oraz w wieku podeszłym, interakcji i działania leków psychotropowych w chorobach somatycznych oraz zaburzeń psychosomatycznych w psychiatrii rozwojowej.
- * W dniach 27–28 marca dr hab. **Witold Lukas**, prof. nadzw. SUM, pełniący funkcję konsultanta krajowego w dziedzinie medycyny rodzinnej, uczestniczył w odbywającym się w Krakowie VI Międzynarodowym Kongresie „Dowody i Praktyka”.
 - * W marcu odbyła się w Zabrze szósta edycja konferencji naukowej „Bio-MedTech Silesia 2009” dotycząca postępów bioinżynierii i biotechnologii medycznej. Ostatnia z czterech sesji, zorganizowana 27 marca poświęcona była liderom światowej i polskiej kardiologii. Prof. dr hab. **Marian Zembala** i dr **Romuald Cichoń** – dyrektor naukowy Fundacji Rozwoju Kardiologii, przedstawili sylwetkę i dokonania na polu kardiologii zmarłego w marcu br., prof. dr hab. **Zbigniewa Religi**. Do udziału w konferencji zaproszony został również pan **Marek Breguła** – pacjent, który pomyślnie przeszedł operację transplantacji serca i płuc.
 - * 28 marca w Katowicach odbyła się I Konferencja Naukowo-Dydaktyczna pt. „Problemy zdrowotne wieku podeszłego”, w której uczestniczyli m.in. prof. prof.: **Edward Wylegala**, **Irena Krupka-Matuszczyk**, **Eugeniusz Kucharz** oraz prorektor ds. nauki SUM prof. dr hab. **Jan Dulawa** (szersza informacja str. 31).
 - * 30 marca w gmachu Sejmu Śląskiego w Katowicach odbyło się posiedzenie Komitetu Sterującego Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego, w którym uczestniczyła m.in. rektor SUM prof. dr hab. **Ewa Malecka-Tendera**. Podczas spotkania Komitet powierzył Urzędowi Marszałkowskiemu Województwa Śląskiego pełnienie w latach 2009–2013 funkcji jednostki zarządzającej Regionalnym Systemem Innowacji.
 - * W dniach 1–2 kwietnia na trzech wydziałach SUM – Lekarskim, Opieki Zdrowotnej oraz Zdrowia Publicznego, odbyły się dni otwarte (szersza informacja str. 5).
 - * 2 kwietnia prorektor ds. szkolenia podyplomowego prof. dr hab. **Krystyna Olczyk** uczestniczyła w spotkaniu z prezydentem Sosnowca **Kazimierzem Górskim**, wizytującym obiekt Wydziału Farmaceutycznego w Sosnowcu, przy ulicy Jedności 8. Podczas spotkania omawiano dalszą współpracę Uczelni z władzami Sosnowca, a także sposób sfinalizowania inwestycji pt.: „Obiekty Wydziału Farmaceutycznego w Sosnowcu, przy ulicy Jedności, Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach – II etap”.
 - * W dniach 2–3 kwietnia rektor SUM prof. dr hab. **Ewa Malecka-Tendera** przewodniczyła odbywającemu się w Collegium Maius Uniwersytetu Jagiellońskiego posiedzeniu Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych. Podczas posiedzenia omawiano m.in. sprawy związane z kształceniem przeddyplomowym w medycynie ratunkowej, założenia do zmiany „Ustawy o zawodzie lekarza i lekarza dentystry”, kwestię akredytacji kierunków medycznych w latach 2009–2012, a także wypracowano stanowisko w sprawie projektu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego pt.: „Partnerstwo dla wiedzy. Nowy model zarządzania szkolnictwem wyższym”.
 - * 8 kwietnia w Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka w Katowicach-Ligocie odbyła się promocja przewodnika dla małych pacjentów. Napisana w formie bajki książeczka ma oswoić dzieci ze szpitalną rzeczywistością. Przewodnik został przygotowany przez dr **Justynę Dubiel**, a ilustracje wykonał **Andriy Melnykov** (szersza informacja str. 38).
 - * 15 kwietnia w Oddziale Klinicznym Położnictwa, Ginekologii i Ginekologii Onkologicznej SUM w Bytomiu, kierowanym przez dr hab. **Anitę Olejek**, prof. nadzw. SUM, urodziły się czworaczki.
 - * 16 kwietnia w Katowicach odbyła się konferencja pt.: „System opieki zdrowotnej. Ogólnopolskie problemy – regionalna perspektywa”, w której uczestniczyli m.in. dr n. med. **Jacek Czaplą** – dyrektor Centralnego Szpitala Klinicznego im. Prof. Kornela Gibińskiego, dr n. med. **Ewa Emich-Widera** – dyrektor Górnośląskiego Centrum Zdrowia Dziecka oraz prof. dr hab. **Eugeniusz Kucharz** i prof. dr hab. **Mariusz Gąsior**.
 - * 17 kwietnia rektor SUM prof. dr hab. **Ewa Malecka-Tendera** uczestniczyła w zorganizowanym na Uniwersytecie Wrocławskim posiedzeniu Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich. Podczas spotkania przyjęto stanowiska w sprawie przedłożonego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego projektu pt.: „Partnerstwo dla wiedzy. Nowy model zarządzania szkolnictwem wyższym” oraz w sprawie zmian w szkolnictwie wyższym.
 - * W dniach 17–19 kwietnia w Ustroniu odbyło się XI Międzynarodowe Sympozjum Studentów i Młodych Lekarzy z Zakresu Chirurgii i Innych Specjalności Zabiegowych, podczas którego studenci koła naukowego funkcjonującego przy Klinice Urologii SUM w Zabrze zdobyli za przedstawione prace dwie nagrody i dwa wyróżnienia (szersza informacja str. 29).
 - * 19 kwietnia podczas uroczystości odbywającej się w Akademii Muzycznej w Katowicach wręczono Nagrody im. Wojciecha Korfantego, przyznawane przez Związek Górnośląski. Jednym z laureatów tegorocznych nagród był prof. dr hab. **Andrzej Bochenek**, kierownik I Katedry i Kliniki Kardiologii SUM w Katowicach-Ochojcu.
 - * 20 kwietnia w auli Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego odbyła się konferencja naukowa pt.: „Samoleczenie a edukacja zdrowotna, polityka zdrowotna i etyka”, której jednym z organizatorów był Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach (szersza informacja str. 26–28).
 - * 21 kwietnia zabrzańska Fundacja Rozwoju Kardiologii przyjęła imię profesora **Zbigniewa Religi**.
 - * W dniach 22–25 kwietnia odwiedził naszą Uczelnię profesor **Karl-Friedrich Hamann** z Technicznego Uniwersytetu w Monachium (szersza informacja str. 22).

- * 23 kwietnia studenci Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym SUM w Zabrze wzięli udział w akcji ratowniczej symulowanego wypadku tramwajowego. Akcję przeprowadzono na pętli tramwajowej obok Stadionu Śląskiego w ramach przygotowań do mistrzostw w piłce nożnej Euro 2012.
- * 24 kwietnia prorektor ds. szkolenia podyplomowego prof. dr hab. **Krystyna Olczyk** spotkała się z przewodniczącym sejmiku województwa śląskiego **Michałem Czarskim**, który wizytował obiekt Wydziału Farmaceutycznego w Sosnowcu, przy ulicy Jedności 8. Podczas spotkania, w którym uczestniczył również dziekan Wydziału Farmaceutycznego dr hab. **Stanisław Boryczka**, omówiono zakres dalszej współpracy na rzecz rozwoju Wydziału Farmaceutycznego i całej Uczelni.
- * 25 kwietnia na Wydziale Farmaceutycznym z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej zorganizowano dni otwarte.
- * 27 kwietnia Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny nr 1 im. Prof. Stanisława Szyszko SUM w Zabrze, jako jeden z trzech pierwszych w Polsce, otrzymał certyfikat „Szpital bez bólu”. Certyfikat przyznała komisja złożona z przedstawicieli Polskiego Towarzystwa Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Towarzystwa Chirurgów Polskich i Polskiego Towarzystwa Badań Bólu.
- * 27 kwietnia odbyło się kolejne posiedzenie Kapituły Nagrody „Narcyza”, fundowanej corocznie przez Izbę Przemysłowo-Handlową Rybnickiego Okręgu Przemysłowego, w którym uczestniczyła prorektor ds. szkolenia podyplomowego prof. dr hab. **Krystyna Olczyk**. W tym roku do konkursu nominowane zostały m.in. dr hab. **Violetta Skrzypulec** prof. nadzw. SUM oraz dr hab. **Anita Olejek** prof. nadzw. SUM.
- * 30 kwietnia w Hotelu Qubus w Katowicach odbyła się konferencja promująca ogólnopolską kampanię „Save Life – Ratujmy życie” zorganizowaną na rzecz transplantologii szpiku kostnego, pt.: „Dziś i jutro śląskiej trans-
- plantologii szpiku” (szersza informacja str. 29).
- * W dniach 30 kwietnia–3 maja odbyły się na Mazurach drugie Ogólnopolskie Regaty Wyższych Uczelni Medycznych, w których uczestniczyli studenci naszej uczelni (szersza informacja str. 35).
- * W dniach 7–9 maja odbywały się Medykalia zorganizowane przez Samorząd Studencki SUM (szersza informacja str. 36).
- * W dniach 6–7 maja odbywały się w Zabrze-Rokitnicy IV Międzynarodowa i XLVIII Międzywydziałowa Konferencja Naukowa Studentów Uczelni Medycznych, w której uczestniczyli rektor SUM prof. dr hab. **Ewa Malecka-Tendera** oraz prorektor ds. studiów i studentów prof. dr hab. **Wanda Romaniuk**.
- * 7 maja prorektor ds. szkolenia podyplomowego prof. dr hab. **Krystyna Olczyk** wzięła udział w odbywającej się w Bibliotece Śląskiej gali regionalnej konkursu Studencki Nobel 2009. Celem konkursu jest organizowanie wyboru, promowanie i nagradzanie zdolnych studentów, propagowanie nauki i przedsiębiorczości oraz promowanie firm inwestujących w kapitał ludzki. Konkurs odbywał się pod patronatem minister nauki i szkolnictwa wyższego prof. **Barbary Kudryckiej**.
- * 8 maja w Auli Wykładowej im. Prof. Witolda Zahorskiego w Katowicach-Ligocie odbyło się posiedzenie połączonych rad wydziałów SUM.
- * 9 maja w auli Wydziału Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego w Sosnowcu odbyły się uroczystości jubileuszowe związane z 20-leciem reaktywacji izb lekarskich, w których wzięła udział prorektor ds. szkolenia podyplomowego prof. dr hab. **Krystyna Olczyk**.
- * 9 maja Redakcja „Dziennika Zachodniego” po raz szesnasty przyznała osobom współpracującym z gazetą nagrody Miody i Chrzany. Miód 2009 wręczono m.in. dr. n. med. **Zbigniewowi Nawratowi**, adiunktowi w Katedrze Kardiochirurgii i Transplantologii SUM w Zabrze.
- * 11 maja odbyło się spotkanie władz Uczelni z reprezentacją parlamentarzystów województwa śląskiego, poświęcone m.in. planom budowy Centrum Dydaktyki i Symulacji Medycznej.
- * 13 maja prof. dr hab. **Jerzy Arendt**, kierownik Katedry i Oddziału Klinicznego Chirurgii Ogólnej i Gastroenterologicznej w Bytomiu SUM został wybrany przewodniczącym Oddziału Śląskiego Towarzystwa Chirurgów Polskich.
- * 13 maja w Katedrze i Klinice Hematologii i Transplantacji Szpiku SUM, kierowanej przez prof. dr hab. **Sławomirę Kyrzcz-Krzemień** przeprowadzono dwutysięczny przeszczep szpiku.
- * 15 maja w Sosnowcu, w Międzywydziałowej Auli Wydziału Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego odbyło się dyplomatorium studentów kierunku farmacja Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej. Dyplomy wręczono 76 osobom. W uroczystości, którą prowadził dziekan dr hab. **Stanisław Boryczka**, uczestniczył prorektor ds. nauki prof. dr hab. **Jan Dulawa**. Wykład pt.: „Zastosowanie liposomów do transportu leków w terapii skojarzonej” wygłosiła dr hab. **Anna Sulkowska**, kierownik Katedry i Zakładu Farmacji Fizycznej w Sosnowcu.
- * 16 maja na dużej scenie przy Wieży Ratuszowej w Krakowie odbyły się w ramach Festiwalu Nauki zdrowotne warsztaty muzyczno-plastyczne dla dzieci, które prowadził dr hab. **Krzysztof Krajewski-Siuda**, kierownik Zakładu Polityki Zdrowotnej SUM.
- * 19 maja pracownicy i studenci Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej SUM wzięli udział w zorganizowanej w Sosnowcu akcji honorowego oddawania krwi (szersza informacja str. 32).
- * 19 maja na terenie kampusu w Zabrze-Rokitnicy odbyła się kolejna akcja krwiodawstwa zorganizowana przez studentkę **Annę Repelewicz**, członkinię Wydziałowego Samorządu Studenckiego w Zabrze. Podczas akcji, w której wzięli udział studenci i pracownicy naszej Uczelni zebrano blisko 15 litrów krwi.
- * W dniach 20–21 maja w Katowicach odbyła się III Międzynarodowa Konferencja „ALERT 2009” zorganizowana przez katowickie Stowarzysze-

KRONIKA (styczeń-maj 2009)

nie Zawodowe Ratowników Medycznych.

- * 22 maja – SUM znalazł się wśród ośmiu beneficjentów, którym zostanie udzielone wsparcie z funduszy Unii Europejskiej na infrastrukturę dydaktyczną i badawczą (szersza informacja str. 1–2).

* 22 maja w Żorach odbyła się ósma Gala Narcyzów – nagrody stanowiącej wyraz uznania dla pań – indywidualności wyróżniających się w działalności zawodowej i społecznej. Jedną z tegorocznych laureatek została prof. dr hab. **Violetta Skrzypulec**.

* 27 maja w Auli im. Prof. Witolda Zahorskiego w Katowicach-Ligocie odbyła się uroczystość wręczenia czepków pielęgniarstwa studentom pierwszego roku licencjackich studiów pielęgniarstwa.

* W dniach 28–29 maja w Katowicach-Ligocie zorganizowano III Konferencję Naukową pt. „Ochrona zdrowia psychicznego pielęgniarek i położnych”. Prezentowane podczas konferencji referaty dotyczyły m.in. obciążenia psychicznego pielęgniarek i położnych na stanowisku pracy oraz edukacji w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Paweł Bojko

PRZECZYTALIŚMY... (styczeń-maj 2009)

- * O znaczeniu nerek dla sprawnego funkcjonowania organizmu człowieka z prof. dr. hab. **Franciszkiem Kokotem** rozmawiała red. **Judyta Watola** (**Judyta Watola**, *Chwała niech będzie nerkom*, „Gazeta Wyborcza – Katowice” nr 1, 2 stycznia 2009).
- * Prof. dr hab. **Marian Zembala** oraz dr hab. **Paweł Buszman** byli jednymi z ofiarodawców w zorganizowanej przez redakcję „Dziennika Zachodniego” akcji „Wybierz sobie Świętego Mikołaja” (**Regina Gowarzewska-Griessgraber**, *Kto daje? Mikołaje!*, „Polska Dziennik Zachodni” 9 stycznia 2009 [Magazyn Rozrywka]).
- * Na łamach dwutygodnika „Służba Zdrowia” ukazały się fragmenty wywiadu z ręką przeprowadzonego z byłym ministrem zdrowia i byłym rektorem ŚAM prof. dr. hab. **Zbigniewem Religą** (**Jan Osiecki**, *Zakochanie w chirurgii*, „Służba Zdrowia” nr 92–100, 15 grudnia 2008; **Jan Osiecki**, *Z wizją Ameryki w Zabrze*, „Służba Zdrowia” nr 1–4, 12 stycznia 2009; **Jan Osiecki**, *Serce poza klatką*, „Służba Zdrowia” nr 5–8, 26 stycznia 2009; **Jan Osiecki**, *Droga do sztucznego serca*, „Służba Zdrowia” nr 9–12, 9 lutego 2009; **Jan Osiecki**, *W świecie polityki*, „Służba Zdrowia” nr 13–17, 23 lutego 2009; zob. też: „Gazeta Wyborcza” nr 57, 9 marca 2009 [dodatek: „Duży Format”]).
- * Z prof. dr. hab. **Danutą Sońtą-Jakimczyk**, kierownikiem zabrzańskiej Katedry i Kliniki Pediatrii, Hematologii i Onkologii Dziecięcej SUM, o przyczynach i skutkach późnej wykrywalności nowotworów wśród dzieci rozmawiała red. **Agata Pustulka** (*Dobra aparatura to życie*, „Polska Dziennik Zachodni” 10–11 stycznia 2009).
- * W miesięczniku „Puls” red. **Jerzy Wunderlich** omówił wydaną w ostatnim czasie książkę autorstwa **Jacka Ejsmonda** oraz **Andrzeja Sowy**, poświęconą byłemu rektorowi ŚAM, prof. dr. hab. Marianowi Garlickiemu (**Jerzy Wunderlich**, *Medicus Magnus: Profesor Marian Garlicki (1908–2002)*, „Puls” nr 12/1, grudzień 2008/styczeń 2009).
- * Z prof. dr. hab. **Lechem Cierpką**, kierownikiem Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej, Naczyniowej i Transplantacyjnej SUM w Katowicach o dniu dzisiejszym i przyszłości polskiej transplantologii rozmawiały **Katarzyna Strzalkowska** i **Judyta Watola** (**Katarzyna Strzalkowska**, *Odlączyć z myślą, że on jeszcze może być dawcą*, „Pro medico” nr 156, styczeń 2009; **Judyta Watola**, *Dobry rok dla przeszczepów wątroby*, „Gazeta Wyborcza – Katowice” nr 10, 13 stycznia 2009).
- * W styczniowym numerze „Pro medico” zamieszczono sprawozdanie ze spotkania zorganizowanego we wrześniu ub.r. z okazji 50. rocznicy powstania Studenckiego Kręgu Instruktorskiego ZHP przy ŚAM (**Dorota Tukaj**, **Anna Obuchowicz**, *Niezgaśniętej przyjaźni żar*, „Pro medico” nr 156, styczeń 2009).
- * „Puls Medycyny” (nr 1, 14 stycznia 2009) opublikował ranking stu najbardziej wpływowych osób w ochronie zdrowia w 2008 roku, w którym znaleźli się m.in. były rektor ŚAM prof. dr hab. **Zbigniew Religa** (1 lokata), prof. dr hab. **Marian Zembala** (13 lokata) oraz prof. dr hab. **Andrzej Bochenek** (42 lokata) (zob. też: *Gala Studeńska 2008*, „Puls Medycyny” nr 2, 28 stycznia 2009; *eg. 100 wpływowych osób w ochronie zdrowia 2008*, „Puls” nr 3, marzec 2009).
- * Prof. dr hab. **Lidia Postek-Stefańska** oraz dr n. med. **Halina Książek-Bąk** wypowiedziały się w „Dzienniku Zachodnim” na temat skutków nieodpowiedniej opieki stomatologicznej nad dziećmi i młodzieżą w wieku szkolnym (**Maria Zawala**, *Polak szybko traci zęby*, „Polska Dziennik Zachodni” 14 stycznia 2009).
- * Osiągnięcia prof. dr. hab. **Jacka Bialkowskiego** oraz dr hab. **Malgorzaty Szkutnik** w nieoperacyjnym leczeniu wrodzonych wad serca u dzieci były tematem artykułu zamieszczonego w tygodniku „Polityka” (**Paweł Walewski**, *Operacja na zamkniętym sercu*, „Polityka” nr 3, 17 stycznia 2009).
- * Tegoroczna uroczystość wręczenia Laurów Umiejętności i Kompetencji była tematem artykułu red. **Marleny Polok-Kin**. Laureatem Lauru Platynowego był prof. dr hab. **Jack Bialkowski**, kierownik Katedry i Oddziału Klinicznego Wrodzonych Wad Serca i Kardiologii Dziecięcej SUM w Zabrze (**Marlena Polok-Kin**, *Najlepsi z najlepszych*, „Polska Dziennik Zachodni” 19 stycznia 2009; **Marlena Polok-Kin**, *Gala z laurami*, „Polska Dziennik Zachodni” 23 stycznia 2009; */dach/, Izba Gospodarcza rozdała diamenty, kryształy i złoto*, „Nowiny Zabrzeńskie” 22 stycznia 2009, nr 3).

- * O wynikach procesu między francuskim koncernem Sec-Bos a Śląskim Uniwersytetem Medycznym w Katowicach, który toczył się przed Międzynarodową Izbą Handlową w Paryżu pisała prasa śląska (**Judyta Watola**, *Kosztowna porażka śląskich medyków*, „Gazeta Wyborcza – Katowice” nr 18, 22 stycznia 2009; **Agata Pustulka**, *Kosztowna porażka architektoniczna*, „Polska Dziennik Zachodni” 27 stycznia 2009).
- * Najbliższej przyszłości robota chirurgicznego Robin Heart dotyczyły artykuły zamieszczone w „Dzienniku Zachodnim” (**Marlena Polok-Kin**, *Drużyna Robina wkroczyła do akcji*, „Polska Dziennik Zachodni” 22 stycznia 2009; **Marlena Polok-Kin**, *Robin Heart pokazał, co potrafi*, „Polska Dziennik Zachodni” 23 stycznia 2009; **JJ**, *Wiedźmin kosztował więcej...*, „Rynek Zdrowia” luty 2009).
- * Gośćmi Spotkań Medycznych red. **Krystyny Bochenek** byli m.in. prof. dr hab. **Krystyn Sosada** („Polska Dziennik Zachodni” 14 lutego 2009), lek. **Adrian Matuszyk** („Polska Dziennik Zachodni” 18 kwietnia 2009), prof. dr hab. **Grzegorz Opala** („Polska Dziennik Zachodni” 23–24 maja 2009), dr hab. **Violetta Skrzypulec**, prof. nadzw. SUM („Polska Dziennik Zachodni” nr 108, 9–10 maja 2009).
- * O powstających w województwie śląskim nowych oddziałach hematologicznych mówiła w „Dzienniku Zachodnim” prof. dr hab. **Sławomira Kyrzycz-Krzemień**, kierownik Katedry i Kliniki Hematologii i Transplantacji Szpiku SUM w Katowicach (**AGA**, *A Częstochowa czeka na kontrakt...*, „Polska Dziennik Zachodni” 23 stycznia 2009; **Piotr Piesik**, *Nowy oddział, nadzieja chorych*, „Polska Dziennik Zachodni” nr 111, 13 maja 2009).
- * Dr hab. **Violetta Skrzypulec**, prof. nadzw. SUM, kierownik Katedry Zdrowia Kobiety SUM w Katowicach-Ligocie przedstawiła rozwiązania mogące zmniejszyć liczbę zachorowań na raka szyjki macicy (**JUDY**, *Szczepionka to dobry prezent dla dziewczynek*, „Gazeta Wyborcza – Katowice” nr 18, 22 stycznia 2009).
- * Dr n. med. **Grażyna Kamińska-Winciorek** asystent w Katedrze i Klinice Dermatologii SUM w Katowicach była członkiem Komitetu Ekspertów, który debatował w Warszawie nad ujednoczeniem standardów postępowania w diagnostyce i leczeniu czerniaków (**Maria Zawala**, *Katowicka lekarka wśród ekspertów*, „Polska Dziennik Zachodni” 28 stycznia 2009).
- * Z dr. hab. **Piotrem Knapikiem**, kierownikiem Katedry Anestezjologii i Intensywnej Terapii SUM w Zabrze o przychylnym braku w województwie śląskim łóżek do intensywnej terapii rozmawiała red. **Judyta Watola** (*Terapia bez łóżek*, „Gazeta Wyborcza – Katowice” nr 23, 28 stycznia 2009).
- * Prof. dr hab. **Aleksander Sieroń**, kierownik Oddziału Klinicznego Chorób Wewnętrznych, Angiologii i Medycyny Fizykalnej Katedry Chorób Wewnętrznych SUM w Bytomiu, uczestniczył w zorganizowanym w październiku ubiegłego roku na Uniwersytecie Jagiellońskim seminarium pt.: „Samorganizacja struktur dysypatywnych w różnych dziedzinach nauki i życia społecznego”. Profesor wygłosił wykład nt. własnych doświadczeń z zastosowaniem laserów. Przedstawił nieznane do niedawna możliwości biofizycznego rozpoznawania i leczenia chorób nowotworowych z wykorzystaniem nie tylko widzialnego zakresu fal elektromagnetycznych. Omówił nowe metody umożliwiające precyzyjne określenie lokalizacji zmian nowotworowych i ich niszczenie bez nadmiernego uszkodzenia najbliższego im otoczenia, stosowane w leczeniu (np. w nowotworach przewodu pokarmowego i oddechowego) (**Krzysztof Czajkowski**, *Dysypatywna etiologia nowotworów*, „Alma mater” nr 110–111, styczeń–luty 2009).
- * Z prof. dr. hab. **Jackiem Białkowskim**, kierownikiem Kliniki Wrodzonych Wad Serca i Kardiologii Dziecięcej SUM w Zabrze na temat wypracowanych w ostatnim czasie metod leczenia schorzeń serca u dzieci rozmawiała red. **Agata Pustulka** (*Melodia dla serca*, „Polska Dziennik Zachodni” 3 lutego 2009).
- * O odwołaniu **Zbigniewa Swobody** ze stanowiska dyrektora Centralnego Szpitala Klinicznego SUM w Katowicach-Ligocie informował „Dziennik Zachodni” (**AGA**, *Dyrektor szpitala zwolniony*, „Polska Dziennik Zachodni” 3 lutego 2009).
- * Z dr. hab. **Anitą Olejek**, prof. nadzw. SUM, kierownikiem Oddziału Klinicznego Ginekologii, Położnictwa i Ginekologii Onkologicznej SUM w Bytomiu, na temat nieodpowiadającej potrzebom opieki nad wcześniakami rozmawiała red. **Agata Pustulka** (*Wcześniaki mają teraz większe szanse*, „Polska Dziennik Zachodni” 5 lutego 2009; zob. też: **JUDY**, *Noworodki mają się lepiej*, „Gazeta Wyborcza Katowice” nr 30, 5 lutego 2009).
- * W lutowym numerze tygodnika „Przeгляд” ukazał się wywiad z byłym rektorem SUM prof. dr. hab. **Zbigniewem Religą**, w którym profesor wypowiedział się m.in. na temat przeprowadzenia koniecznych zmian w polskiej służbie zdrowia (**Robert Walenciak**, *Koniec mnie nie przeraża*, „Przeгляд” nr 4, 1 lutego 2009; zob. też: „Angora” nr 6, 8 lutego 2009).
- * Prof. dr hab. **Marian Zembala** wypowiedział się na łamach „Dziennika Zachodniego” na temat przeprowadzanej przez Narodowy Fundusz Zdrowia oceny oddziałów intensywnej opieki medycznej pod względem wypełniania zobowiązań dotyczących pozyskiwania dawców (**Marian Zembala**, *Jest plan ratunkowy*, „Polska Dziennik Zachodni” 10 lutego 2009).
- * Prof. dr hab. **Wojciech Pluskiewicz**, kierownik Zakładu Chorób Metabolicznych Kości w Katedrze i Klinice Chorób Wewnętrznych, Diabetologii i Nefrologii SUM w Zabrze, ustosunkował się na łamach „Medical tribune” (nr 1, 29 stycznia 2009; nr 2, 11 lutego 2009) do wypracowanych ostatnio nowych metod oceniających ryzyko złamań.
- * O nieporozumieniu władz SUM z dyrekcją Szpitala Specjalistycznego nr 5 w Sosnowcu, dotyczący kliniki okulistycznej, która funkcjonowała na bazie szpitala pisano w „Dzienniku Zachodnim” oraz „Gazecie Wyborczej” (**Agata Pustulka**, *Kliniczna awantura*, „Polska Dziennik Zachodni” 13 lutego 2009; **Judyta Watola**, *Klinika zwija manatki*, „Gazeta Wyborcza – Katowice” nr 37, 13 lutego 2009).

PRZECZYTALIŚMY... (styczeń-maj 2009)

- * Niebezpieczeństwa wynikające z wirtualnych uzależnień przybliżyła czytelnikom „Gazety Wyborczej” dr hab. **Violetta Skrzypulec**, prof. nadzw. SUM (**Iwona Sobczyk**, *Szybko, łatwo i wirtualnie*, „Gazeta Wyborcza – Katowice” nr 38, 14 lutego 2009).
- * Prof. dr hab. **Grzegorz Opala**, kierownik Katedry i Kliniki Neurologii Wieku Podeszłego SUM w Katowicach-Ligocie zwrócił uwagę na zwiększające się potrzeby finansowe związane z diagnostyką i leczeniem chorób mózgu (**Agata Pustulka**, *Potrzeba więcej serca dla schorzeń mózgu*, „Polska Dziennik Zachodni” 14–15 lutego 2009; **Judyta Watola**, *Klinika Neurologii Wieku Podeszłego ma 10. urodziny*, „Gazeta Wyborcza – Katowice” nr 38, 14–15 lutego 2009; **JJ**, *Rocznica i obawy o przyszłość*, „Rynek Zdrowia” marzec 2009).
- * O tym, jak działa serce i jak się je „naprawia”, kiedy się „zepsuje” z prof. dr hab. **Michałem Tenderą**, kierownikiem III Katedry i Kliniki Kardiologii SUM w Katowicach-Ochojcu rozmawiał red. **Tomasz Rożek** (*Serce w kosmosie*, „Gość Niedzielny” nr 8, 22 lutego 2009).
- * O jednym z uświadamiająco-adaptacyjnych spotkań prof. dr hab. **Mariana Zembali** z dziećmi, które przeżyły operacje kardiologiczne, pisał „Dziennik Zachodni” (**Joanna Heler**, *Serca małych pacjentów biją równo*, „Polska Dziennik Zachodni” 23 lutego 2009).
- * Prof. dr hab. **Barbara Rogala**, kierownik Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych, Alergologii i Immunologii Klinicznej SUM w Zabrze, pełniąca funkcję konsultanta wojewódzkiego ds. alergologii, przedstawiła na łamach „Pulsu Medycyny” nowy sposób leczenia astmy. Jest nim podawanie w jednym inhalatorze leku, który działa przeciwobojawowo i jednocześnie przeciwzapalnie, co zapewnia lepszą kontrolę choroby (**Barbara Rogala**, *Synergizm działania leków*, „Puls Medycyny” nr 4, 25 lutego 2009).
- * O rozpoznawaniu śmierci mózgu, pobieraniu narządów od dawców zmarłych oraz rozmowie z rodziną osoby zmarłej dyskutowano podczas spotkania, w którym uczestniczyła dr hab. **Ewa Karpel**, kierownik Katedry i Kliniki Anestezjologii i Intensywnej Terapii SUM w Katowicach (**Katarzyna Strzałkowska**, *Transkonferencja*, „Pro medico” nr 157, luty 2009).
- * W przygotowanym przez „Dziennik Zachodni” (4 marca 2009) rankingu 50. najbardziej wpływowych kobiet województwa śląskiego znalazły się: rektor SUM prof. **Ewa Malecka-Tendera**, prof. **Sławomira Kyrzcz-Krzemiń**, dr hab. **Anita Olejek** oraz dr hab. **Violetta Skrzypulec**.
- * W prasie regionalnej i ogólnopolskiej zamieszczono wiele artykułów prezentujących sylwetkę zmarłego 8 marca br. prof. dr hab. **Zbigniewa Religi**, byłego ministra zdrowia (2005–2007) i rektora SUM (1996–1999) (**Magdalena Kula**, *Nie żyje profesor Zbigniew Religa*, „Polska Dziennik Zachodni” 9 marca 2009; **Krzysztof Ogiolda**, *To był lekarz, który dawał chorym serce*, „Nowa Trybuna Opolska” nr 57, 9 marca 2009; **Judyta Watola**, *Zbigniew Religa nie żyje*, „Gazeta Wyborcza” nr 57, 9 marca 2009; **Jan Osiecki**, *Religa: Ból to jedyna rzecz, której się boję*, „Gazeta Wyborcza” nr 57, 10 marca 2009 [dodatek: „Duży Format” nr 10/818]; **Judyta Watola**, *Odszedł nasz Religa*, „Gazeta Wyborcza – Katowice” nr 57, 9 marca 2009; **Marlena Polok-Kin**, **Agata Pustulka**, *Spełnić marzenia profesora Religi*, „Polska Dziennik Zachodni” 10 marca 2009; **Judyta Watola**, *Zabrze żegna profesora*, „Gazeta Wyborcza” nr 58, 10 marca 2009; **Joanna Heler**, *Msza pożegnalna profesora Religi*, „Polska Dziennik Zachodni” 12 marca 2009; **Maria Zawala**, *Człowiek, lekarz, romantyk*, „Polska Dziennik Zachodni” 13 marca 2009; **Kamil Durczok**, *Będzie nam go brakowało*, „Polska Dziennik Zachodni” 13 marca 2009; **Judyta Watola**, *Liczy się tylko serce*, „Gazeta Wyborcza – Katowice” nr 58, 10 marca 2009; **Kajetan Berezowski**, *Górnictwo składa hołd profesorowi Relidze*, „Polska Dziennik Zachodni” 12 marca 2009 [dodatek: „Trybuna Górnicza”]; **Agata Pustulka**, *Zbysz-*
- ku, patrz tam jako! Śląsk pożegnał profesora*, „Polska Dziennik Zachodni” 14–15 marca 2009; *Wspomnienia*, „Służba Zdrowia” nr 22–25, 23 marca 2009; **dś**, *Nie ma mnie teraz na moich ukochanych Wyspach Zielonego Przylądka*, „Medyk Białostocki” nr 3, marzec 2009; **Stanisław Karczewski**, *Wspomnienie o profesorze*, „Puls” nr 4, kwiecień 2009; **Wojciech Noszczyk**, *Zbigniew Religa doktor honoris causa warszawskiej Alma Mater*, „Puls” nr 4, kwiecień 2009; *Zbigniew Religa, dobry człowiek. Dziennikarze wspominają Profesora*, „Rynek Zdrowia” kwiecień 2009).
- * Na temat opracowywanych w Fundacji Rozwoju Kardiologii komór wspomaganie serca dla dzieci wypowiedział się w „Dzienniku Zachodnim” dr n. med. **Jerzy Pacholewicz** adiunkt Oddziału Klinicznego Kardiologii i Transplantologii SUM w Zabrze (**Marlena Polok-Kin**, *Komory serca na wagę życia*, „Polska Dziennik Zachodni” 6 marca 2009).
- * Z prof. dr hab. **Andrzejem Więckiem**, kierownikiem Katedry i Kliniki Nefrologii, Endokrynologii i Chorób Przemiany Materii SUM w Katowicach, o chorobach nerek rozmawiała **Judyta Watola** (**Judyta Watola**, *Zadbaj o nerki*, „Gazeta Wyborcza – Katowice” nr 62, 14–15 marca 2009).
- * W marcowym „Pro Medico” (nr 158, marzec 2009) zamieszczono tekst wykładu wygłoszonego przez prof. dr hab. **Józefa Dzielińskiego**, podczas odbywającego się w październiku ubiegłego roku Zjazdu Chirurgów Czech i Słowacji.
- * O okolicznościowym zebraniu Śląsko-Opolskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Otolaryngologów, poświęconym prof. **Wacławowi Kuśnierzcykowi** – byłemu wieloletniemu kierownikowi Kliniki Laryngologii ŚAM, poinformowano na łamach „Pro medico” (**Andrzej Kierzek**, *Wrocławskim okiem*, „Pro medico” nr 158, marzec 2008).
- * O problemach współczesnej chirurgii z prof. dr hab. **Pawłem Lampe**, kierownikiem Katedry i Kliniki Chirurgii Przewodu Pokarmowego SUM w Katowicach-Ligocie rozmawiała **Katarzyna Strzałkowska** (*Najbardziejziej*

- chore są procedury*, „Pro medico” nr 158, marzec 2009).
- * Prof. dr hab. **Maria Trusz-Gluza** wypowiedziała się na temat przyczyn, profilaktyki oraz leczenia nagłego zgonu sercowego (**Ewa Stępień**, *Jak przewidzieć nagły zgon sercowy?*, „Służba Zdrowia” nr 22–25, 23 marca 2009).
 - * Prof. dr hab. **Lech Cierpka** wypowiedział się w dyskusji dotyczącej przeszczepów (**Magdalena Warchala**, *Bez nerki też zmartwychwstanie*, „Gazeta Wyborcza – Katowice” nr 70, 24 marca 2009).
 - * Wyniki przeprowadzonego wiosną br. Lekarskiego Egzaminu Państwowego przedstawiono na łamach „Pulsu Medycyny” (**Edyta Szewerniak-Milewska**, *Nagroda za sześć lat ciężkiej pracy*, „Puls Medycyny” nr 6, 25 marca 2009).
 - * Dr hab. **Witold Lukas**, prof. nadzw. SUM, pełniący funkcję konsultanta krajowego w dziedzinie medycyny rodzinnej, przedstawił statystyki ilustrujące przestrzeganie przez pacjentów zaleceń lekarskich (**Jolanta Grzelak-Hodor**, *Słabe perspektywy rozwoju praktyk lekarzy rodzinnych*, „Puls Medycyny” nr 7, 8 kwietnia 2009).
 - * O stosunku Polaków do problemu nadwagi oraz różnych sposobów odchudzania i wynikających z nich skutków mówiła na łamach „Pulsu Medycyny” (nr 7, 8 kwietnia 2009) prof. dr hab. **Barbara Zahorska-Markiewicz**.
 - * Swoje refleksje na temat cech charakterologicznych Polaków przedstawił w „Dzienniku Zachodnim” prof. dr hab. **Marian Zembala** – kierownik Katedry i Oddziału Klinicznego Kardiologii i Transplantologii SUM w Zabrze (**Marian Zembala**, *Zgodność czynów i myśli*, „Polska Dziennik Zachodni” 10 kwietnia 2009).
 - * Przyczyny trudności w skutecznym leczeniu ostrych zespołów wieńcowych omówił w miesięczniku „Rynek Zdrowia” (kwiecień 2009) dr hab. **Paweł Buszman**, adiunkt III Katedry i Kliniki Kardiologii SUM w Katowicach-Ochojcu.
 - * Medycyna w sztuce oraz związek między wiarą a stanem zdrowia były tematem zamieszczonej w „Dzienniku Zachodnim” wypowiedzi prof. dr hab. **Władysława Pierzchały**, kierownika Katedry i Kliniki Pneumonologii SUM w Katowicach-Ligocie (**Władysław Pierzchała**, *Choroba jest elementem naszego życia*, „Polska Dziennik Zachodni” 11–13 kwietnia 2009).
 - * Ludzie cudownie ocaleni, odebrani śmierci, byli bohaterami artykułu red. **Grażyny Kuźnik**. Jedną z osób doświadczonych w ten sposób był prof. dr hab. **Kornel Gibiński**, więzień obozu w Gross-Rosen (**Grażyna Kuźnik**, *Cudu człowiek nie pojmie*, „Polska Dziennik Zachodni” 11–13 kwietnia 2009).
 - * W „Wiadomościach Zagłębia” ukazał się artykuł red. **Włodzimierza Wójcika** dotyczący twórczości literackiej prof. dr hab. **Krzysztofa Jędrzejki**, kierownika Katedry i Zakładu Botaniki Farmaceutycznej i Zielarstwa SUM w Sosnowcu (**Włodzimierz Wójcik**, *Poezja i poeci wśród nas: Krzysztof Jędrzejko*, „Wiadomości Zagłębia” nr 15, 14–20 kwietnia 2009).
 - * Prof. dr hab. **Andrzej Wićcek**, kierownik Katedry i Kliniki Nefrologii, Endokrynologii i Chorób Przemiany Materii SUM w Katowicach był jednym z autorów publikacji podsumowującej wieloletnie badania dotyczące roli statyn w obniżaniu poziomu cholesterolu we krwi (**JUDY**, *Medyczne odkrycie z udziałem śląskich lekarzy*, „Gazeta Wyborcza – Katowice” nr 87, 14 kwietnia 2009).
 - * O zmianach na stanowiskach dyrektorów szpitali klinicznych SUM informowano w „Dzienniku Zachodnim” (nr 120, 23–24 kwietnia 2009) oraz „Gazecie Wyborczej” (nr 120, 23–24 kwietnia 2009).
 - * O plastyczno-wizualnej aranżacji przeprowadzanej w Katedrze i Klinice Hematologii i Transplantacji Szpiku SUM w Katowicach, kierowanej przez prof. dr hab. **Sławomirę Kyrcz-Krzemię** informował „Dziennik Zachodni” (**Agata Pustulka**, *Wielka akcja „Ratuj życie”*, „Polska Dziennik Zachodni” 24 kwietnia 2009; zob. też: **Agata Pustulka**, *Motyłkowe szpitale ratują życie*, „Polska Dziennik Zachodni” nr 101, 30 kwietnia–1 maja 2009).
 - * O przebiegu i wynikach tegorocznych zmagani o nagrodę „Narcyza” oraz o sylwetkach zwycięzczyń informował „Dziennik Zachodni” (*Narcyzy dla bohaterki Śląska!*, „Polska Dziennik Zachodni” nr 100, 29 kwietnia 2009; **Aleksander Król**, *Narcyzy dla pięciu wspaniałych*, „Polska Dziennik Zachodni” nr 118, 21 maja 2009 [dodatek: „Narcyzy 2009”]).
 - * W periodyku „Nowe Zagłębie” (nr 2, kwiecień 2009) zamieszczono artykuł prof. dr hab. **Krzysztofa Jędrzejki** na temat szaty roślinnej wzgórza zamkowego w Będzinie.
 - * O humanizmie w medycynie z prof. dr hab. **Aleksandrem Sieroniem** rozmawiała red. **Justyna Hofman-Wiśniewska** (*Piękno i sztuka leczenia*, „Świat Lekarza” nr 3, kwiecień–maj 2009).
 - * Problemy i wyzwania stojące przed transplantologią szpiku w Polsce przedstawiła w „Dzienniku Zachodnim” prof. dr hab. **Sławomira Kyrcz-Krzemię** (**Agata Pustulka**, *Śląska klinika potrafi leczyć skutecznie*, „Polska Dziennik Zachodni” nr 101, 30 kwietnia–1 maja 2009; **Agata Pustulka**, *Nie bójmy się ratować życia*, „Polska Dziennik Zachodni” nr 102, 2–3 maja 2009).
 - * W Klinice Chorób Wewnętrznych i Reumatologii, kierowanej przez prof. dr hab. **Eugeniusza Kucharza** został otwarty pierwszy w województwie śląskim Gabinet Terapii Biologicznej. Gabinet zapewnia leczenie pacjentom cierpiącym na przewlekłe choroby, takie jak reumatoidalne zapalenie stawów, zeszytyniające zapalenie stawów kręgosłupa, łuszczycowe zapalenie stawów czy choroba Leśniowskiego-Crohna (**Agata Pustulka**, *Leczenie w komforcie*, „Polska Dziennik Zachodni” nr 102, 2 maja 2009 [dodatek: „Żyj Zdrowo”]).
 - * W czasopiśmie „Lancet” ukazały się wyniki pionierskich badań dotyczących wyhodowania naczyń krwionośnych z tkanek własnych pacjentów i wszczepienia ich chorym z niewydolnością nerek. W badaniach brali udział lekarze z dwóch śląskich ośrodków: Śląskiego Centrum Chorób Serca w Zabrze (kier.: prof. dr hab. **Marian Zembala**) oraz Kliniki Chirurgii

PRZECZYTAŁIŚMY... (styczeń-maj 2009)

Ogólnej, Naczyniowej i Transplantacyjnej SUM w Katowicach (kier.: prof. dr hab. **Lech Cierpka**) (**Agata Pustulka**, *Międzynarodowy sukces śląskich lekarzy*, „Polska Dziennik Zachodni” nr 102, 2–3 maja 2009).

- * O świńskiej grypie z dr. hab. **Tomaszem Wąsikiem**, kierownikiem Zakładu Wirusologii SUM w Sosnowcu rozmawiała **Katarzyna Piotrowiak** (*Łagodny wariant*, „Polska Dziennik Zachodni” nr 107, 8 maja 2009).
- * Na temat problemów z finansowaniem transplantacji szpiku od dawców niespokrewnionych wypowiedziała się prof. dr hab. **Sławomira Kyrcz-Krzemiń** (**Agata Pustulka**, *Niepewność pacjentów*, „Polska Dziennik Zachodni” nr 107, 8 maja 2009; **Judyta Watola**, *Medialna kłótnia o przeszczepy szpiku*, „Gazeta Wyborcza – Katowice” nr 108, 9–10 maja 2009; **Anita Karwowska**, *Czy zabraknie na prze-*

szczepy?, „Metro” nr 1574, 11 maja 2009).

- * Koszty leczenia zagranicznych pacjentów oraz możliwości zmiany obecnego stanu przedstawił w miesięczniku „Rynek Zdrowia” prof. dr hab. **Marian Zembala** (**Iwona Bączek**, *Pacjent z importu: zysk czy strata?*, „Rynek Zdrowia” kwiecień 2009).
- * Prof. dr hab. **Jerzy Kozielski**, kierownik Katedry i Kliniki Chorób Płuc i Gruźlicy, pełniący funkcję konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie chorób płuc, ustosunkował się do okresowych braków na rynku leków przeciw prątkom gruźlicy (**Judyta Watola**, *Nie ma czym leczyć chorych na gruźlicę*, „Gazeta Wyborcza – Katowice” nr 109, 11 maja 2009).
- * O przyjęciu przez radę miejską Zabrze uchwały o nadaniu jednej z ulic imienia Profesora **Zbigniewa Religi** informował „Dziennik Zachodni” (nr 116, 19 maja 2009).
- * Skutki uboczne wynikające z leczenia schizofrenii nowymi lekami omówił prof. dr hab. **Krzysztof Strojek** z Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych,

Diabetologii i Nefrologii SUM w Zabrzu (**Sabina Augustynowicz**, *Kilka problemów współistniejących*, „Rynek Zdrowia” maj 2009).

- * O chirurgii oka z prof. dr. hab. **Edwardem Wylęgałą**, kierownikiem Zakładu Pielęgniarstwa i Społecznych Problemów Medycznych w Katedrze Pielęgniarstwa SUM rozmawiała red. **Katarzyna Strzałkowska** (*Rozmawiam, operuję, a to ... moje oko!*, „Pro medico” nr 160, maj 2009).
- * Prof. dr hab. **Eugeniusz Kucharz**, kierownik Kliniki Chorób Wewnętrznych i Reumatologii SUM był autorem zamieszczonego w „Pro medico” (nr 160, maj 2009) tekstu dotyczącego jubileuszowej X Słowacko-Polskiej Konferencji Internistycznej.
- * O planach stworzenia pierwszego w Polsce Centrum Dydaktyki i Symulacji Medycznej SUM na terenie CSK w Katowicach-Ligocie poinformowała **Judyta Watola** (*Wirtualny szpital w nieczynnej pralni*, „Gazeta Wyborcza – Katowice” nr 126, 30–31 maja 2009).

Paweł Bojko

ZAPRASZAMY DO TESTOWANIA FACHOWYCH BAZ MEDYCZNYCH

Biblioteka Główna SUM oferuje dostęp testowy do różnych baz medycznych. Ostatnio w ramach sieci internetowej SUM Czytelnicy mogli zapoznać się z następującymi bazami:

- **ProQuest Hospital Collection** (od 6 do 31 marca 2009). Składa się on z pięciu baz medycznych i paramedycznych przeznaczonych na potrzeby szpitali klinicznych i ośrodków akademickich. Baza zawiera pełne teksty artykułów z ponad 2 tys. czasopism medycznych oraz 19 tys. rozpraw doktorskich i magisterskich, usystematyzowane wyniki badań klinicznych w zasobach Evidence Matters z dziedziny medycyny i pielęgniarstwa.
- **Encyklopedie i leksykony wydawnictwa Sage** (od 6 marca do 12 kwiet-

nia 2009). Kolekcja obejmuje ponad 80 tytułów i w 2007 roku otrzymała tytuł najlepszej kolekcji encyklopedycznej wg porównania „Library Journal”.

- **Scopus** (od 1 do 29 kwietnia 2009). Jest to produkowana przez wydawnictwo Elsevier interdyscyplinarna baza abstraktów i cytowań z zakresu nauk matematyczno-przyrodniczych, technicznych i medycznych. Obejmuje ok. 16 tys. tytułów czasopism i innych publikacji, przy czym ponad 60% pozycji pochodzi spoza USA. Szczegółowe informacje o bazie znajdują się na stronie <http://www.info.scopus.com/detail/what>.
- Serwis **ibuk.pl** (od 20 kwietnia do 22 maja) oferował dostęp testowy do 730

publikacji z bazy ibuk.pl. Jeden tytuł mógł być przeglądany jednocześnie przez 5 czytelników. W ramach dostępu nie można było kopiować ani drukować treści książek, ale istniała możliwość wykupu zgody na druk fragmentów treści.

Zapraszamy do korzystania z następujących tego typu ofert oraz prosimy o opinie na temat zawartości i przydatności prezentowanych baz. O możliwościach przetestowania kolejnych zestawów literatury medycznej i pokrewnej będziemy informować w komunikatach na stronie głównej SUM oraz na stronach Biblioteki Głównej SUM.

Eugenia Popławska
Dział Informacji Naukowej BG SUM